

DOBRE PRAKTYKI

nr 19 kwiecień - czerwiec 2017 r.

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Innowacje w edukacji

WYDANIE SPECJALNE

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy !

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego obchodzi jubileusz 20-lecia istnienia. Z tej okazji przygotowaliśmy wydanie specjalne naszego czasopisma. 20-lecie działalności to okazja do podsumowań tego, co udało się nam osiągnąć i nad czym pracujemy. A jak było dwadzieścia lat temu, gdy powstawało Centrum? Zachęcam do zapoznania się z tekstem Anny Koludo, który przenosi nas do rzeczywistości końca lat 90-tych. Dziś pewnie rzeczy wydawać się mogą wręcz niewiarygodne, ale... tak było naprawdę. Relacja osoby tworzącej Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informacyjnych uświadamia zwłaszcza, jak wielki przełom dokonał się przez to dwudziestolecie właśnie w informatyce i technologiach komunikacyjnych.

Zbliża się koniec roku szkolnego 2016/2017, pora więc na Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji. Uroczyste rozdanie tytułów i certyfikatów odbędzie się 8 czerwca w Sali Lustrzanej Pałacu Poznańskiego w Muzeum Miasta Łodzi o godzinie 11.00.

Uroczystość, bardzo ważna dla środowiska edukacyjnego, jest objęta patronatem honorowym Minister Edukacji Narodowej Anny Zalewskiej, Wojewody Łódzkiego Zbigniewa Rau, Marszałka Województwa Łódzkiego Witolda Stępnia, Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej, Łódzkiego Kuratora Oświaty Grzegorza Wierchowskiego, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego.

Patronat medialny nad uroczystością objęli: *Radio Łódź*, *TVP Łódź*, *TV TOYA*, *Dyrektor Szkoły Miesięcznik Kierowniczej Kadry Oświatowej*, *Tygodnik Społeczno-Oświatowy Głos Nauczycielski*, gazeta *Dziennik Łódzki*, czasopismo *Dobre Praktyki. Innowacje w Edukacji*.

Janusz Moos
Dyrektor Łódzkiego Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

W NUMERZE:

20 lat ŁCDNiKP	3
XXXI Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego. Laureaci	5
Nasi sponsorzy i instytucje wspierające	7
Tytuły i certyfikaty dla 167 wspaniałych	8
Edukacja mechatroniczna w ŁCDNiKP	9
20 lat minęło, czyli wczoraj i dziś ŁCDNiKP	10
Metody moderacyjne jako element oferty edukacyjnej szkoły zawodowej	12
Orientacja i doradztwo zawodowe w przygotowaniu do zatrudnienia	14
Akademia Twórczego Dyrektora	16
Konferencja i... pokaz mody	19
20 lat Akademii Młodych Twórców	20
Edukacja, zabawa i aktywność fizyczna w jednym	22
Pokochaj czytanie	24
XXV LO w Łodzi: Archaiczna biblioteka to przeszłość	25
Łódzkie Łabędzie: pracodawcy dla edukacji	26
Wspomnienie o Józefie Świebodzie	28
SP nr 153 w Łodzi: Mali twórcy	29
ZSP nr 9 w Łodzi: Przekraczając granice	30
Piąty rok katalogowania dobrych praktyk	31
Normalizacja-gospodarka-edukacja.....	32
XXIV LO w Łodzi: Poezja łączy pokolenia.....	33
Artystyczne dusze w ŁCDNiKP.....	34
Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi: Na tropie dawnych tajemnic.....	35
XVI Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych	36
Łódzkie Centrum z nową radą	37
Escape room, tajemniczy pokój zagadek	37
Recenzja filmu „Wołyń”	38
PG nr 37 w Łodzi: zaangażuj mnie, to się nauczę	39
PG nr 28 w Łodzi: Generation Global	40
Projekt: wysokie kwalifikacje sukcesem na rynku pracy - spojrzenie optyka	41
Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji	42
Seminarium przemysł włókienniczy i odzieżowy w regionie łódzkim.....	43
Edukacja ekonomiczna i prawna	44
Druga edycja „Dnia Zawodowca”	45
Felieton z cyklu <i>A w budzie pod psem</i>	46

DOBRE PRAKTYKI Innowacje w edukacji

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl
Adres redakcji:
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: jacek.glebski@gmail.com
tel. 794 900 540

Redaguje zespół

Jacek Głębski (redaktor naczelny),
Jolanta Bielecka, Joanna Cyrańska, Krystyna Jan-
kowska, Sebastian Kowalski, Przemysław Krocak,
Janusz Moos, Joanna Pastusiak, Danuta Urbaniak.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

20 lat Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Planując i opracowując nowe rozwiązania w edukacji zawodowej należy odnieść się do wcześniejszych procesów ukierunkowanych na optymalizację organizacji uczenia się – osiągania kompetencji zawodowych.

Z okazji 20-lecia Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (wcześniej Wojewódzkiego Centrum Kształcenia Praktycznego) pragnę wymienić kilka procesów edukacyjnych organizacyjnych lub współorganizowanych przez pracowników Centrum.

1. Planowanie i organizowanie kształcenia ogólnozawodowego (prozawodowego) w nowym typie szkoły LICEUM TECHNICZNYM. Ta czteroletnia szkoła prowadząca kształcenie w 14 profilach zapewniała przygotowanie ogólnozawodowe umożliwiające podjęcie kształcenia zawodowego – specjalistycznego w różnych zawodach w cyklu 0,5 – 1 roku w szkole policealnej. W treściach kształcenia ogólnozawodowego w liceum technicznym uwzględniono:

- kształcenie modułowe w systemie laboratoryjnym (w blokach tematycznych)
- operacjonalizację celów kształcenia dla poszczególnych bloków tematycznych,
- organizację stanowisk techniczno – dydaktycznych dla potrzeb kształcenia ogólnozawodowego,
- kształtowanie umiejętności myślenia i działania przedsiębiorczego,
- edukację czytelną,
- edukację prawną,
- kształtowanie postaw twórczych (uczenie się na drodze odkrywczej, badawczej, wynalazczej i optymalnego planu działania,
- organizację obozów integracyjnych w pierwszym okresie kształcenia,
- edukację informatyczną,
- stosowanie metod projektowych i metod synektycznych.

2. Planowanie kształcenia zawodowego na podbudowie liceum technicznego w szkole policealnej (ponad 80 zawodów), w krótkich cyklach uczenia się.

3. Opracowywanie programów kształcenia modułowego – zadaniowego, udział w pracach Krajowej Sieci Kształcenia Modułowego, organizacja Regionalnej Sieci Kształcenia Modułowego.

4. Organizacja i prowadzenie Akademii Młodych Twórców (łódzka koncepcja pracy edukacyjnej z uczniami szczególnie uzdolnionymi) i Twórczej Szkoły Informatycznej.

5. Organizacja i prowadzenie Dziecię-

cej Akademii Młodych Twórców oraz Studia Aktywności Dzieci i Nauczycieli.

6. Tworzenie standardów kwalifikacji zawodowych.

7. Modelowanie kształcenia zawodowego we współdziałaniu edukacji z przedsiębiorcami, w tym między innymi:

- opracowywanie i wdrażanie programów zajęć specjalizacyjnych prowadzonych przez przedsiębiorstwa,
- opracowanie koncepcji powiązania kształcenia modułowego z dualnym,
- organizacja krajowych spotkań dyrektorów szkół zawodowych i centrów kształcenia praktycznego pn. „Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła – rynek pracy”,
- organizacja forów pracodawców i forów dyrektorów szkół.

8. Opracowanie dla potrzeb MEN koncepcji centrum kształcenia praktycznego i utworzenie warunków do organizacji centrów zgodnie z tą koncepcją, w tym:

- eksperymentalne wdrożenie modelu centrum kształcenia praktycznego do praktyki 17 centrów,
- upowszechnienie modelu CKP,
- organizacja Krajowego Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego

9. Zaprojektowanie i wdrożenie do praktyki modelu edukacji mechatronicznej, w tym:

- organizacja w LCDNiKP Pracowni Podstaw Mechatroniki, Pracowni Robotyki, Pracowni Programowania i Obsługi Obrabiarzy Sterowanych Numerycznie, CNC, Pracowni Nowoczesnej Zautomatyzowanej Linii Technologicznej, Pracowni Tworzyw Sztucznych, Pracowni Mechatroniki Pojazdowej,
- organizacja Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej,
- dokonanie opisu rynkowych kwalifikacji mechatronicznych do potrzeb Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- organizacja krajowych konferencji edukacji mechatronicznej,
- organizacja SZKOŁY PROJEKTÓW.

10. Identyfikacja najnowszych technologii informacyjnych i ich wdrożenie do praktyki szkolnej oraz organizacja krajowych seminariów i konferencji, m.in. Weekendu z Technologią Informatyczną.

11. Organizacja łódzkiego modelu doradztwa edukacyjno – zawodowego, a w tym:

- systemu edukacji przedzawodowej

w wyniku organizacji działalności Pracowni Edukacji Przedzawodowej,

- usług zawodoznawczych z udziałem powołanych liderów wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, pracodawców i doradców zawodowych,
- badań predyspozycji zawodowych,
- innych elementów systemu doradztwa projektowanych przez Ośrodek Doradztwa Zawodowego LCDNiKP.

12. Modelowanie procesów edukacji przyrodniczej.

13. Organizacja edukacji regionalnej.

14. Utworzenie innowacyjnego modelu doskonalenia nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

15. Organizacja systemu kształcenia ustawicznego, w tym kształcenia ustawicznego dorosłych, w tym:

- kształtowanie gotowości do wielokrotnego zmieniania osiągniętych kwalifikacji – kształtowanie gotowości do uczenia się przez całe życie,
- utworzenie Akademii Seniora,
- prowadzenie spotkań edukacyjnych dla pracowników firm,
- organizacja KWALIFIKACYJNYCH KURSÓW ZAWODOWYCH.

16. Opracowanie i wdrożenie do praktyki edukacji czytelniczej, w tym, m.in. organizacja Festiwalu Bibliotek Szkolnych.

17. Organizacja systemu zarządzania jakością w LCDNiKP we współpracy z Polskim Centrum Badań i Certyfikacji (certyfikat krajowy i międzynarodowy systemu zarządzania jakością).

18. Utworzenie systemu rejestracji usług edukacyjnych „eCentrum”.

19. Organizacja i współorganizacja konkursów wojewódzkich dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, konkursów umiejętnościowych w różnych obszarach edukacji, konkursów z zakresu edukacji holistycznej, konkursów twórczych umiejętności technicznych, konkursów informatycznych, wynalazczych i artystycznych oraz konkursów dla innowacyjnych pracodawców (ponad 130 konkursów rocznie).

20. Organizacja kompleksowego wspierania rozwoju szkół i placówek oświatowych, doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli przedszkoli i wszystkich typów szkół oraz organizacja osiągania kompetencji przez uczniów (z usług LCDNiKP korzysta rocznie ponad 120 tysięcy osób, w tym ok. 1200 uczniów w tygodniu). Na szczególne odnotowanie w historii

Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zasługują:

- autorski projekt kształtowania podstaw twórczych – wynalazczych uczniów szkół zawodowych;
- organizacja NAUCZYCIELSKIEGO ZESPOŁU POSTĘPU PEDAGOGICZNEGO i jego sekcji branżowych – przedmiotowych oraz organizacja nauczycielskich zespołów innowacyjnych, metodycznych oraz zadaniowych;
- organizacja doskonalenia umiejętności informatycznych nauczycieli kształcenia ogólnego, kształcenia ogólnozawodowego, kształcenia specjalnego i zawodowego;
- utworzenie systemu wspierania rozwoju **szkół specjalnych**, między innymi poprzez działalność FORUM DYREKTORÓW SZKÓŁ SPECJALNYCH;
- organizacja doskonalenia umiejętności nauczycieli kształcenia ogólnego i zawodowego w zakresie EWALUACJI EDUKACYJNEJ, pomiaru diagnostycznego, kształtującego i sumatywnego, również poprzez zorganizowaną PRACOWNIĘ POMIARU DYDAKTYCZNEGO ŁCDNiKP;
- utworzenie systemu ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI, którego osiągnięcia mierzą wielokrotnie tytuły dla ŁCDNiKP LIDERA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI;
- organizacja rocznych PODSUMOWAŃ RUCHU INNOWACYJNEGO W EDUKACJI – nadawanie tytułów honorowych „INNOWACYJNY PRACODAWCA”, „NAUCZYCIEL INNOWATOR”. „ORGANIZACJA INNOWACYJNA”, „AMBASADOR INNOWACYJNYCH IDEI I PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH”, „TALENT UCZNIOWSKI”, „LIDER W EDUKACJI”, „MÓJ MISTRZ”, „MISTRZ PEDAGOGII” i innych w wyniku prowadzonych konkursów innowacyjnych;
- utworzenie RADY PROGRAMOWEJ ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO (aktualnie przewodniczącym Rady jest prof. zw. dr hab. inż. Sławomir Wiak – rektor Politechniki Łódzkiej, a wiceprzewodniczącymi prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski, dhc – przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz prof. zw. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski – Uniwersytet Łódzki).

Analizując 20 – letnią działalność Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wybieram do krótkich rozważań jeden z wielu programów edukacyjnych, dotyczący MODELWANIA KSZTAŁCENIA W ZAWODACH SZEROKOPROFILOWYCH (najdłużej trwający program zmian w edukacji zawodowej), który w dalszym ciągu jest szczególnie wartościowy dla aktualnego systemu osiągania kwalifikacji zawodowych).

W tym programie ukierunkowanym na opracowanie i wdrożenie modelu kształcenia uwzględniono wszystkie założenia koncepcji nowoczesnej edukacji, w tym:

- odejście od kształcenia encyklopedycznego – opracowanie programów kształce-

nia modułowego (rezygnacja z przedmiotów nauczania);

- opracowanie nowej struktury planowania procesu kształcenia, której pierwszym elementem są zoperacjonalizowane cele kształcenia, wyrażone odpowiedziami na pytanie „co uczeń będzie umiał po zorganizowanym procesie kształcenia?”;
- przygotowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów, oceny ich ważności oraz podejmowania decyzji i działań wykonawczych, w tym kształtowanie umiejętności korzystania z instrumentarium badawczo – technicznego do rozwiązywania problemów organizacyjnych i innych;
- przygotowanie uczniów do samodzielnego uczenia się, w tym do korzystania z tekstowych i pozatekstowych źródeł wiedzy (samodzielne wyszukiwanie informacji), analizy, syntezy oraz łączenia z wiedzą wcześniej przyswojoną;
- kształtowanie umiejętności komunikowania się, w tym wpływania na poziom kontaktów interpersonalnych poprzez wspólne rozwiązywanie problemów;
- dostrzeganie i rozumienie przeżyć ucznia, wspomaganie procesów kształtowania rzetelności i skuteczności działania, poczucia przydatności, umiejętności posługiwania się technikami marketingu personalnego oraz odpowiedzialności za siebie i innych;
- wdrożenie metod kształcenia stymulującego aktywność uczniów, między innymi metody projektów oraz nadanie szczególnego znaczenia strategii problemowej kształcenia;
- wzbogacenie edukacji informatycznej o moduły umiejętności stosowania informatyki w takich działaniach, jak komputerowe wspomaganie projektowania, komputerowy skład tekstu, obsługa baz danych, arkusza kalkulacyjnego;
- przygotowanie grupy nauczycieli do pełnienia funkcji doradców zawodowych i organizatorów szkolnych systemów doradztwa zawodowego;
- zorganizowanie systemu doskonalenia nauczycieli wdrażających do praktyki szkolnej model kształcenia w zawodzie szerokoprofilowym, w tym zorganizowanie kursów, warsztatów metodycznych, seminariów i spotkań konsultacyjnych dla nauczycieli – organizatorów kształcenia w modułach, nauczycieli – wychowawców klas i nauczycieli bibliotekarzy (doskonalenie kierunkowe, informatyczne i metodyczne);
- przygotowanie narzędzi pomiaru dydaktycznego do organizowania i prowadzenia badań diagnostycznych, formatywnych i sumatywnych oraz tworzenie modelu szkolnych systemów ewaluacji dydaktycznej;
- zaprojektowanie zasad oceny osiągnięć ucznia;
- zaprojektowanie systemu standardów nominacyjnych (certyfikaty umiejętności) i standardów wyposażenia technicznego – dydaktycznego;
- opracowanie materiałów wspomagających proces kształcenia szerokoprofilowego, w tym elementów pakietu edukacyjnego;

- zwiększenie autonomii nauczycieli w zakresie doboru metod kształcenia, technik oddziaływania na procesy uczenia się uczniów i nowych technik pracy dydaktycznej, praktyczne wdrażanie koncepcji kształcenia wielostronnego i koncepcji kształcenia indywidualizowanego z uwzględnieniem zainteresowań i potrzeb ucznia;

- eksponowanie funkcji tutorskich nauczyciela i kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru w zależności od sytuacji odpowiedniej roli (ekspert, konsultant, nauczyciel rodzicielski, organizator, doradca, syndyk i in.).

W projektowaniu systemu kształcenia uwzględniono również potrzebę kształtowania umiejętności, które pozwolą uruchomić mechanizmy aktywności zawodowej (poszukiwanie pracy, kontakty z pracodawcami, negocjacje, samozatrudnienie) oraz gwarantują podjęcie pracy na różnych stanowiskach o podobnej technologii wytwarzania, w warunkach zmienności zadań i stałego wzrostu wymagań stawianych pracownikom.

W ramach sygnalizowanego PROGRAMU po raz pierwszy w Polsce podjęto prace nad programami kształcenia modułowego i projekcją zadań typu „próba pracy”, komputerowym wspomaganie projektowania, organizacją doradztwa zawodowego oraz nad kształtowaniem umiejętności kluczowych poprzez metody projektowe.

Sygnalizowany program jest znakomitą bazą informacyjną do następujących prac edukacyjnych, aktualnie prowadzonych w ŁCDNiKP:

- 1) uczenie tutoringu wspierającego procesy uczenia się,
- 2) wdrażanie do praktyki edukacyjnej:
 - założeń EDUKACJI KONSTRUKTYWISTYCZNEJ,
 - modelu sterowania przez nauczyciela samodzielnym uczeniem się,
 - założeń mentoringu i coachingu,
- 3) wdrażania do praktyki założeń Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym tożsamego traktowania drogi formalnego uczenia się z drogą pozaformalną i nieformalną,
- 4) „budzenie” kreatywności, przygotowanie uczących się do grupowego wytwarzania pomysłów rozwiązywania problemów,
- 5) organizacja procesów wdrażania do praktyki edukacyjnej najnowszych technologii informacyjnych w ramach Regionalnego Centrum Innowacji Microsoft (ŁCDNiKP posiada status RCI Microsoft),
- 6) wdrażanie do praktyki edukacyjnej KONCEPCJI KSZTAŁCENIA WIELOSTRONNEGO,
- 7) monitorowanie rynku pracy w ramach zorganizowanego w ŁCDNiKP OBSERWATORIUM RYNKU PRACY DLA EDUKACJI,
- 8) przestrzeganie opracowanego Kodeksu postępowania etycznego.

Janusz Moos
Dyrektor ŁCDNiKP

XXXI PODSUMOWANIE RUCHU INNOWACYJNEGO W EDUKACJI XX – LECIE ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji organizowane jest w każdym roku szkolnym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z instytucjami o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Każda uroczystość podsumowująca działalność innowacyjną jest szczególnie ważnym świętem dla nauczycieli prezentujących wysoki poziom refleksji i produktywności pedagogicznej, dla kreatorów ZMIANY w edukacji, dla osób wytwarzających i wdrażających do praktyki edukacyjnej pomysły rozwiązań problemów, ukierunkowane na wytwarzanie wiedzy przez uczących się, a więc dla nauczycieli stosujących w praktyce założenia kształcenia wielostronnego i konstruktywizmu w edukacji, dla organizatorów procesów innowacyjnych w otoczeniu szkoły oraz dla innowacyjnych pracodawców wpływających na strukturę i modele uczenia się.

Znaczenie Podsumowania Ruchu Innowacyjnego wzmacniają przyznane tytuły i certyfikaty „Talent Uczniowski”, „Nauczyciel Innowator”, „Mistrz Pedagogii”, „Kreator Innowacji”, „Kreator Kompetencji Społecznych”, „Ambasador Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych”, „Lider w Edukacji”, „Partner Przyjazny Edukacji”, „Innowacyjna Firma”, „Homo Creator”. Te tytuły zdobyli dotychczas, między innymi: Profesor Jerzy Bralczyk, Profesor Jan Miodek, Profesor Stanisław Popek, Anna Dymna, Kazimierz Tischner, wybitni profesorowie nauk o wychowaniu i pedagogiki pracy, twórcy nowych koncepcji pedagogicznych, wybitni społecznicy, innowatorzy szkolni i innowacyjni pracodawcy. Wnioski o przyznanie tytułów i certyfikatów rozpatruje Kapituła Konkursów Innowacyjnych.

Do głównych kryteriów kwalifikujących osoby i instytucje do zdobycia tytułu i certyfikatu należą:

- autorstwo, współautorstwo innowacji programowej, metodycznej lub organizacyjnej,
- prowadzenie procesów kształtowania postaw przedsiębiorczych i procesów ukierunkowanych na wytwarzanie wiedzy przez uczących się (edukacja konstruktywistyczna),
- tworzenie szkolnych systemów doradztwa zawodowego oraz rozwiązań edukacyjnych zorientowanych na optymalizację pracy z uczniem uzdolnionym (odkrywanie talentów i stosowanie metod twórczego myślenia i działania) i z uczniem napotyającym na trudności

w uczeniu się, projektowanie szkoły jako organizacji uczącej się,

- rozwiązywanie problemów edukacji przedzawodowej, działania edukacyjnego zgodnie z przyjętymi kategoriami ekonomicznymi i pedagogicznymi, prowadzenia procesów osiągania kwalifikacji zawodowych w trybie formalnym i pozaformalnym, oceniania efektów uczenia się, stosowania najnowszych technologii w procesach uczenia się,
- kreowanie przez różne instytucje ZMIAN w szkolnych systemach edukacji,
- tworzenie warunków do organizowania procesów edukacji interdyscyplinarnej ze szczególnym uwzględnieniem procesów edukacji ekonomicznej, mechatronicznej, informatycznej, prozdrowotnej, artystycznej,
- zaprezentowanie prac nad uczeniem się przez nauczycieli nowych ról zawodowych wspierających procesy samodzielnego uczenia się,
- zaprezentowanie innowacyjnych postaw i wybitnych osiągnięć zawodowych pracowników uczelni, fundacji i in. instytucji,
- ukazanie liderów w edukacji, kreatorów kompetencji społecznych, wybitnych uczonych (ekonomistów, inżynierów, informatyków i in.) i nauczycieli innowatorów oraz organizacji innowacyjnych.

Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji to suma wielomiesięcznej pracy nad implementowaniem do praktyki różnych modeli edukacji i analizowaniem działalności innowacyjnej dyrektorów, nauczycieli i instytucji wspierających rozwój szkolnych systemów edukacji, w tym stałych partnerów: Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Microsoft, Festo, Mechatronik, Mitsubishi, Politechnika Łódzka, Learnetic, Stowarzyszenie Elektryków Polskich i in.

Wielu ekspertów krajowych ds. innowacji twierdzi, że Łódzkie Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji jest unikatowym przedsięwzięciem w Kraju.

W bieżącym roku szkolnym będzie ono powiązane z XX – leciem Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Janusz Moos
**Dyrektor Łódzkiego Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

TALENT UCZNIOWSKI

1. Tymon Kozanecki, Społeczne Gimnazjum nr 1 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Łodzi
2. Jacek Lichwała, Szkoła Podstawowa nr 4 w Aleksandrowie Łódzkim
3. Stanisław Polit, Publiczne Gimnazjum nr 22 w Łodzi
4. Krzysztof Marek Haładyn, Publiczne Liceum Ogólnokształcące Politechniki Łódzkiej w Łodzi
5. Karol Sobański, Publiczne Liceum Ogólnokształcące Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi
6. Michał Gaszewski, Publiczne Gimnazjum nr 33 w Łodzi
7. Julia Gruszczyńska, Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi
8. Piotr Juszczyk, Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi
9. Julia Lasiota, Publiczne Gimnazjum Politechniki Łódzkiej w Łodzi
10. Aleksandra Kaliszka, XXXII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
11. Zofia Janiak, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Łodzi
12. Damian Płucienniczak, I Liceum Ogólnokształcące w Sieradzu

NAUCZYCIEL INNOWATOR

1. Iwona Wojtacka, dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 40 w Łodzi
2. Dr Katarzyna Rękawiecka, Publiczne Gimnazjum nr 17 w Łodzi
3. Anna Janik, Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi
4. Agnieszka Kapturowska, Publiczne Gimnazjum nr 14 w Łodzi
5. Agnieszka Kruszyńska, Publiczne Gimnazjum nr 26 w Łodzi
6. Agnieszka Duda, Publiczne Gimnazjum nr 26 w Łodzi
7. Jacek Malinowski, XXIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
8. Elżbieta Jurek, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 29 w Łodzi
9. Beata Rubinkowska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 174 w Łodzi
10. Aleksandra Kędra, I Liceum Ogólnokształcące w Radomsku

MÓJ MISTRZ

1. Bożena Tomasik, Szkoła Podstawowa nr 10 w Łodzi
2. Radosław Wasiak, Publiczne Gimnazjum nr 16 w Łodzi
3. Kamila Krzysiak, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Łodzi
4. Michał Ziemiak, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 6 w Łodzi
5. Agnieszka Matusiak, Technikum nr 19 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi
6. Alicja Leżańska-Ohryzko, Publiczne Gimnazjum nr 26 w Łodzi
7. Urszula Orlik-Szcześniak, Szkoła Podstawowa w Koźlu
8. Agata Pietrzak, Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi

9. Ewa Błasiak, Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi
10. Stanisław Iglowski, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi

KREATOR INNOWACJI

1. Przedszkole Miejskie nr 40 w Łodzi
2. Dr Agnieszka Szplit, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
3. Dr hab. Przemysław Grzybowski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
4. Piotr Marcińczyk, Politechnika Łódzka
5. Anna Jędrzych, Publiczne Gimnazjum nr 5 w Łodzi
6. Hanna Gosa, Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi
7. Grażyna Małachowska, dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 152 w Łodzi
8. Agnieszka Kucharska, dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 206 w Łodzi
9. Alicja Petrykiewicz, VIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
10. Izabela Stasiak, VIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

KREATOR KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

1. Magdalena Drab, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Młodzieży w Łodzi
2. Ewa Baczevska, dyrektor Zespołu Szkół Ekonomii i Usług w Łodzi
3. Piotr Ogiejko, Zespół Szkół Przemysłu Mody w Łodzi
4. Iwona Kowalska, dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi
5. Marek Machnik, wicedyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Jarosławiu
6. Irena Maszke, dyrektor Zespołu Szkół Poligraficznych w Łodzi
7. Piotr Stasiak, dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu
8. Ryszard Gruca, dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu
9. Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Łodzi

KREATOR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Błażej Bednarski, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi
2. Agnieszka Sylwia Pisula, Specjalna Szkoła Podstawowa nr 128 w Łodzi
3. Hanna Majkowska-Pilarz, Publiczne Gimnazjum nr 14 w Łodzi
4. Agata Kupracz, „Gazeta Wyborcza”
5. Elżbieta Grzeszczuk-Chętko, Telewizja TOYA
6. Zofia Grudzińska, Ruch Społeczny „Obywatele dla Edukacji”
7. Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Młodzieży w Łodzi
9. Publiczne Gimnazjum nr 5 w Łodzi
10. Publiczne Gimnazjum nr 26 w Łodzi

LIDER W EDUKACJI

1. Paweł Serafiński, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi
2. Aneta Cieślak, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Łodzi
3. Wioletta Szwebs, Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi
4. Ilona Bulska, dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 18 w Łodzi
5. Paweł Kowalczyk, Zespół Szkół Politechniki Łódzkiej w Łodzi
6. Joanna Krzemińska, Szkoły MIKRON w Łodzi
7. Marek Filipczyk, dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie
8. Halina Włodarczyk, dyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi
9. Maria Jolanta Chojnacka, dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 33 w Łodzi
10. Beata Zawlik-Piasny, Publiczne Gimnazjum nr 13 w Łodzi

11. Dariusz Chętkowski, XXI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

ZŁOTY CERTYFIKAT TWÓRCZEGO DYREKTORA SZKOŁY ZAWODOWEJ

1. Joanna Kośka, dyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi
2. Andrzej Żelasko, dyrektor Zespołu Szkół Samochodowych w Łodzi
3. Henryka Michalska, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi
4. Józef Kolat, dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi
5. Małgorzata Gosławska, dyrektor Zespołu Szkół Gastronomicznych w Łodzi

PROMOTOR ROZWOJU EDUKACJI

1. Ewa Zdziemborska-Jatczak, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi
2. Izabela Rosiak, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi
3. Ryszard Mirys, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi
4. Krzysztof Muszyński, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi
5. Artur Jabłoński, Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi
6. Izabela Łyszkiewicz, Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi
7. Anna Sierba, Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi
8. Małgorzata Krukowska, Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi
9. Dorota Andrzejewska, Zespół Szkół Gastronomicznych w Łodzi
10. Iwona Kowalczyk, Zespół Szkół Gastronomicznych w Łodzi
11. Fundacja Rozwoju Gminy Kleszczów
12. Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody LEWIATAN

PARTNER PRZYJAZNY EDUKACJI

1. JOGO, Łódzka Spółdzielnia Mleczarska
2. ALEX, Paweł Leńczuk
3. Joanna Żarnoch-Chudzińska, redaktor naczelna „Gazety Wyborczej” w Łodzi
4. Barbara Kurowska, dyrektor Muzeum Miasta Łodzi
5. Krzysztof Kacprzak, prezes Sądu Okręgowego w Łodzi
6. Tadeusz Kaczor, Honorowy Konsul Generalny Węgier
7. Podinspektor Piotr Bocheński, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi
8. Karolina Stogidis, BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o. Oddział w Łodzi

INNOWACYJNA FIRMA

1. Zakłady Mięsne PAMSO S. A. w Pabianicach
2. Festo Sp. z o.o.
3. Muzeum Miasta Łodzi
4. Microsoft Sp. z o.o. Polska
5. Procter & Gamble Polska Sp. z o.o.
6. EC1 Łódź – Miasto Kultury w Łodzi
7. MECHATRONIK Artur Grochowski
8. URZĄD Statystyczny w Łodzi
9. Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
10. Instytut Nowych Technologii
11. Agencja Analiz Statystyczno-Ekonomicznych An-Stat
12. ELPRO

ORGANIZACJA INNOWACYJNA

1. Przedszkole Miejskie nr 101 w Łodzi
2. Szkoła Podstawowa nr 169 w Łodzi
3. Przedszkole Miejskie nr 152 w Łodzi
4. Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi
5. Szkoła Podstawowa nr 174 w Łodzi
6. Szkoła Podstawowa nr 111 w Łodzi
7. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 „Jordanówka” w Łodzi

8. Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Łodzi
9. Szkoła Podstawowa nr 149 w Łodzi

LIDER SZKOLNEGO DORADZTWA EDUKACYJNO-ZAWODOWEGO

1. Szkoła Podstawowa nr 30 w Łodzi
2. Publiczne Gimnazjum nr 6 w Łodzi
3. Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi
4. XVIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
5. Publiczne Gimnazjum nr 2 w Łodzi
6. Publiczne Gimnazjum nr 30 w Łodzi

MISTRZ PEDAGOGII

1. Prof. zw. dr hab. Iwona Chrzanowska, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
2. Prof. UŁ dr hab. Alina Wróbel, Uniwersytet Łódzki
3. Dr Katarzyna Marszałek, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
4. Prof. UŁ dr hab. Monika Wiśniewska-Kin, Uniwersytet Łódzki
5. Magdalena Datta, dyrektor Zespołu Szkół Społecznych Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Łodzi

AMBASADOR INNOWACYJNYCH IDEI I PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

1. Prof. dr hab. inż. Jan Awrejcewicz, Politechnika Łódzka
2. Prof. zw. dr hab. Ireneusz Zbiciński, prorektor Politechniki Łódzkiej
3. Dr inż. Aleksander Pyć, Doktor Honoris Causa Nowogrodzkiego Uniwersytetu Państwowego
4. Prof. dr hab. inż. Piotr Borkowski, Politechnika Łódzka
5. Anna Maria Wesołowska, sędzia
6. Dr Zuzanna Jeziorska, prezes Stowarzyszenia Profilaktyczno-Wychowawczego FENIX
7. Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi
8. Wydział Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej

AFIRMATOR RUCHU INNOWACYJNEGO

1. Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna
2. Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział w Łodzi
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie
4. Międzynarodowe Targi Łódzkie
5. Społeczna Akademia Nauk w Łodzi
6. Telewizja TOYA Sp. z o.o.
7. Związek Rzemiosła Polskiego
8. Learnetic S.A.
9. Narodowy Bank Polski - Oddział w Łodzi
10. Halina Drachal, „Głos Nauczycielski”
11. Witold Salański, „Głos Nauczycielski”

HOMO CREATOR

1. Prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski, dhc
2. Prof. zw. dr hab. inż. Sławomir Wiak
3. Prof. zw. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski
4. Prof. UAM dr hab. Jacek Pyżalski
5. Prof. dr hab. Stanisław Dylak
6. Dr inż. Witold Morawski
7. Marcel Szytenchelm
8. Andrzej Moszura
9. Małgorzata Pomianowska
10. Krzysztof Cwynar
11. Paweł Patora
12. Prof. dr hab. Stanisław Popek
13. Bartosz Rzętkiewicz
14. Artur Grochowski

SKRZYDŁA WYOBRAŹNI

1. Prof. zw. dr hab. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie
2. Prof. zw. dr hab. Marek Konopczyński, Uniwersytet w Białymstoku
3. Tomasz Knapik, lektor radiowy i telewizyjny
4. Politechnika Łódzka
5. BSH Sp. z o.o. Oddział w Łodzi

XXXI PODSUMOWANIE RUCHU INNOWACYJNEGO W EDUKACJI i XX-LECIE

Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

ORGANIZATORZY:

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

WSPÓŁORGANIZATORZY:

ŁÓDZKA
SPECJALNA
STREFA
EKONOMICZNA

Instytut
Nowych Technologii

Microsoft®

Politechnika Łódzka

SAN
ŁÓDŹ

MUZEUM
MIASTA
ŁÓDZI

Learnetic
Kiedy uczy się inaczej

MECHATRONIK
Artur Grochowski

MiGra

P&G

FESTO

B/S/H/

MITSUBISHI
ELECTRIC

SPOŁWCZAK

Ramse

GASTRONOMIK

ElproAV

PATRONAT HONOROWY:

MINISTER
EDUKACJI
NARODOWEJ

Prezydent Miasta Łodzi
Hanna Zdanowska

Wojewoda Łódzki
Zbigniew Rau

Marszałek Województwa Łódzkiego
Witold Stępień

Kuratorium
Oświaty
w Łodzi

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli
Centrów Kształcenia Praktycznego

PATRONAT MEDIALNY:

ŁÓDŹ

TOYA tv

Dziennik
ŁÓDZKI

radio
ŁÓDŹ

głosnauczycielski

DYREKTOR SZKOŁY
MIESIĘCZNIK KIEROWNICZEJ KADRY OŚWIATOWEJ

DOBRE PRAKTYKI
Innowacje w edukacji

TYTUŁY I CERTYFIKATY DLA 167 WSPANIAŁYCH

XXXI Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji to 167 honorowych tytułów i certyfikatów – indywidualnych oraz zbiorowych. Kapituła powołana przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Kształcenia Praktycznego przyznała je w 18 następujących kategoriach: Talent Uczniowski, Nauczyciel Innowator, Mój Mistrz, Kreator Innowacji, Kreator Kompetencji Zawodowych, Kreator Kompetencji Społecznych, Lider w Edukacji, Złoty Certyfikat Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej, Promotor Rozwoju Edukacji, Partner Przyjazny Edukacji, Innowacyjna Firma, Organizacja Innowacyjna, Lider Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego, Mistrz Pedagogii, Ambasador Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych, Afirmator Ruchu Innowacyjnego, Homo Creator, Skrzydła Wyobraźni. W przypadku każdej z nich odrębne jest pole nagradzanych dokonań, wszystkie kategorie łączą natomiast zasada, nakazująca szukać w społeczności edukacyjnej ludzi, dla których talent jest napędem ustawicznego rozwoju, u których doświadczenie nigdy nie przekształca się w rutynę i którym zdolności przywódcze pomagają krzewić konstruktywne idee. A także instytucji, w których tacy właśnie ludzie wyznaczają kierunki działania.

Talent Uczniowski to tytuł, którym honorowani są entuzjaści uczenia się, odkrywcy wiedzy i umiejętności, młodzi ludzie znajdujący radość w tym, że mogą rozwijać swój potencjał, a także dzielić się z innymi efektami swoich osiągnięć. W tej kategorii nagrodzono uczniów gimnazjów i liceów ogólnokształcących, a także ucznia szkoły podstawowej i uczennicę ogólnokształcącej szkoły muzycznej.

Tytuł Nauczyciel Innowator przysługuje pedagogom i dydaktykom, dla których największym przełknięciem edukacji jest zastój, największym błogosławieństwem zaś – zmiana. Niekoniecznie rewolucyjna, także prowadząca ewolucyjnie do przekształcenia skostniałego systemu nauczania w konstruktywistyczny system uczenia się. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli i dyrektorów szkół podstawowych, gimnazjów i liceów.

Mój Mistrz jest nauczycielem o niebagatelnym dorobku i niepodważalnym autorytecie. Empatyczny i godny zaufania, znajduje najwyższą satysfakcję w pracy na rzecz innych i pobudza ich własnym przykładem do samodoskonalenia się. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjów, szkół zawodowych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych. Nominowali ich sami uczniowie.

Kreatorem Innowacji może być indywidualność – nauczyciel, dyrektor placówki oświatowej, naukowiec, student, a także zbiorowość współdziałająca w strukturze instytucji edukacyjnej. Ważne jest tutaj nastawienie na modyfikację zastanego systemu, będące zarazem imperatywem do społecznego działania. W tej kategorii nagrodzono dyrektorów przedszkoli, nauczycieli gimnazjów i liceów, wykładowców uniwersyteckich, a także studenta politechniki.

Kreator Kompetencji Zawodowych to osoba lub instytucja, która ze szczególną troską - ale również ze stałą gotowością do wprowadzania zmian skorelowanych z przekształcaniami rynku pracy – przygotowuje uczących się do uzyskania

profesjonalnych kompetencji. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli i dyrektorów szkół zawodowych i centrów kształcenia praktycznego, pedagoga z poradni dla młodzieży oraz stowarzyszenie społeczne.

Kreator Kompetencji Społecznych nade wszystko zabiega o to, aby wyposażyć jednostkę w instrumenty ułatwiające odnalezienie się w grupie i uplasowanie się na satysfakcjonującej pozycji w jej strukturze. Może być nim szkoła, pozaszkolna placówka oświatowa, organizacja społeczna, osoba indywidualna. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli, przedstawicieli mediów, społeczników, stowarzyszenie, poradnię dla młodzieży oraz gimnazja.

Lider w Edukacji to osobowość przodująca w środowisku edukacyjnym, z wszechstronnym dla niego pożytkiem. Stanowiąc wzór dla innych, oddziałuje na nich przykładem, a także bezpośrednim i pośrednim przekazem metodycznym i metodologicznym. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli i dyrektorów szkół oraz wykładowcę wyższej uczelni artystycznej.

Złotym Certyfikatem Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej honorowani mogą być wyłącznie przedstawiciele ściśle określonego, ekskluzywnego grona edukacyjnej kadry kierowniczej. Tytuł ten poświadcza kreatywność w zarządzaniu placówką oświatową, ale także innowacyjność w podejściu do edukacji zawodowej jako takiej. W tej kategorii nagrodzono dyrektorów szkół o zróżnicowanych profilach.

Promotor Rozwoju Edukacji to tytuł dla planujących perspektywnie i działających prospektywnie, odważnie i twórczo nakierowanych na przyszłość. Istotnym elementem, obok własnych osiągnięć, jest tutaj umiejętność mobilizowania całego środowiska czy szerszej społeczności, nawet w skali regionalnej lub ogólnokrajowej. W tej kategorii nagrodzono nauczycieli szkół zawodowych oraz fundację rozwoju gminy i związek przedsiębiorców.

Partner Przyjazny Edukacji wszechstronnie wspiera ją w obszarze swojego pozaedukacyjnego działania. Oznacza to, że nie zamyka się w ramach wąskiego praktycyzmu, lecz dostrzega szerszy kontekst i głębsze źródła wszelkich zjawisk społecznych, mających edukacyjne konotacje. W tej kategorii nagrodzono firmy oraz indywidualnie przedstawicielkę firmy, oficera policji, honorowego konsula, prezesa sądu, dyrektora muzeum i redaktora naczelnego gazety.

Innowacyjna Firma przełamuje bariery, wykracza poza schematy, wprowadza i wykorzystuje nowe technologie lub metody organizacji pracy i zasady działania. W związku z tym otwiera przed edukacją nowe perspektywy i mobilizuje ją do twórczego towarzyszenia temu modernizacyjnemu procesowi. W tej kategorii nagrodzono firmy produkcyjne, muzeum, instytucję kultury, urząd, fundację, instytut oraz agencję analiz.

Organizacja Innowacyjna jest przez kapitułę Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji ujmowana jako cecha wyróżniająca wybrane placówki oświatowe. Najważniejsza jest tu otwartość systemu działania, gotowość do rozwiązywania problemów pedagogicznych w niekonwencjonalny sposób oraz przełamywanie barier, na przykład

środowiskowych czy zdrowotnych. W tej kategorii nagrodzono przedszkola, szkoły podstawowe i specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.

Lider Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego przoduje w zakresie tzw. edukacji przedzawodowej, która – odpowiednio prowadzona i szeroko dostępna - jest trudnym do przecenienia drogowskazem dla poszukujących ścieżki kariery. Niezwykle istotny element stanowi tutaj diagnozowanie możliwości i uzdolnień w taki sposób, aby uczyć się sam je w sobie odkrywał. W tej kategorii nagrodzono szkołę podstawową, gimnazja i liceum.

Mistrz Pedagogii to w swojej dyscyplinie autorytet najwyższej miary. Poprzez grono uczniów i wychowanków tworzy mentalną strukturę społeczną - szkołą myślenia, sukcesywnie rozszerzającą swój zasięg i wchodzącą w harmonijne bądź dysharmonijne interakcje z analogicznymi strukturami, by dialektycznie współtworzyć w ten sposób uniwersalny dyskurs pedagogiczny. W tej kategorii nagrodzono wykładowców wyższych uczelni i dyrektora zespołu szkół.

Ambasador Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych jest orędownikiem edukacyjnych nowości. Nie znaczy to, że podchodzi do nich bezkrytycznie, przeciwnie - poddaje je różnorodnym testom. Dlatego akceptacja z jego strony jest dla tych nowości najlepszym certyfikatem, a dla całego środowiska jednoznacznym sygnałem, że warto je spożytkować we własnych działaniach edukacyjnych. W tej kategorii nagrodzono wykładowców wyższych uczelni oraz jeden z wydziałów, sędzię w stanie spoczynku, prezesa stowarzyszenia profilaktyczno-wychowawczego i szkołę podstawową.

Afirmator Ruchu Innowacyjnego nie tylko podziwia go, ale i efektywnie wspiera, niekiedy niecznie z pobudek praktycznych, ze względu na własne związki edukacją. Chodzi tu raczej o afirmację samej idei nowatorstwa edukacyjnego, uznawanej za godną najwyższego szacunku i priorytetowego traktowania. W tej kategorii nagrodzono reprezentujące różne branże firmy, stowarzyszenie i związek, zespół szkół, wyższą uczelnię i dziennikarzy.

Homo Creator jest tytułem przyznawanym ludziom twórczym w różnych dziedzinach: od nauki i techniki, poprzez biznes i media, po muzykę i teatr. Ponadto zaś – twórczym w długofalowym efektywnym współdziałaniu z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, które świętuje w tym roku swoje dwudzieste stulecie. Tytuł ten zatem honoruje również kreatywność we wspólnotce, gdzie bywa o nią nawet trudniej niż w indywidualnym procesie twórczym.

Skrzydła Wyobraźni to statuetka, którą honorowani są wizjonerzy. Za odwagę w patrzeniu w przyszłość oraz rozmach w aktualnym działaniu, a także przekraczający ramy środowiskowe autorytet i osobistą charyzmę, a w przypadku podmiotów zbiorowych - markę i renomę. W tej kategorii nagrodzono naukowców, lektora, wyższą uczelnię i firmę.

Edukacja mechatroniczna w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Początki rozwoju edukacji mechatronicznej sięgają roku 1996, kiedy to powstała pierwsza w Polsce tego typu pracownia. Składała się ona z kilku stanowisk zaopatrzonych w aluminiowe płyty umożliwiające szybki montaż elementów. Przemysłowe elementy sterujące i wykonawcze zaopatrzone w podstawki z tworzywa sztucznego, ułatwiające zamocowanie na profilowanych płytach. Dopełnieniem było oprogramowanie FluidSim służące do projektowania i wirtualnego uruchamiania układów sterowania. Narzędzie umożliwiało również dobieranie parametrów pracy elementów sterujących np. prędkości wysuwania się tłoczyska siłownika, ciśnienia panującego w układzie zasilania w powietrze czy masy, jaką tłok siłownika musi przesunąć lub podnieść.

Oczywiście mechatronika to również cały obszar zastosowań elektroniki w procesach sterowania, kontroli i przesyłania danych, czyli różnego rodzaju sterowniki programowalne PLC. Od samego początku istnienia pracowni bardzo duże znaczenie przykładano do umiejętności programowania i użytkowania tego typu urządzeń. Pierwsze kroki w tym obszarze stawiano wykorzystując moduły Festo serii FPC. Dołączone środowisko programistyczne umożliwiało pracę w języku podobnym do współczesnego Pascala lub Ansii C. Nieco później pojawiły się sterowniki Logo! Firmy Siemens. Oprogramowanie LogoSoft posiadało jak na owe czasy bardzo intuicyjny interfejs oraz pozwalało na programowanie przy użyciu elementów blokowych podobnych do tych, jakie możemy spotkać na schematach urządzeń elektronicznych. Nie bez znaczenia był również fakt możliwości sprawdzenia poprawności działania układu przy pomocy wbudowanego modułu symulatora sygnałów wejściowych i możliwości śledzenia przepływu sygnałów w trakcie pracy systemu. Jako następny w pracowni pojawił się sterownik S7-200 firmy Siemens. Nowy element oferujący nowe możliwości. Interfejs programisty swoim wyglądem i strukturą funkcjonalną niewiele różni się od rozwiązań stosowanych obecnie. Użytkownik dostał narzędzie o dużych możliwościach: trzy języki programowania, możliwość stosowania podprogramów i przerwań, operacje logiczne na zmiennych, pierwsze narzędzia diagnostyczne, możliwość obserwowania on-line wykonywanych linii programu.

Kolejnym ważnym etapem rozbudowywania bazy techniczno-dydaktycznej było utworzenie Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej, w ramach którego powstało kilka nowych laboratoriów.

Pierwsze z nich to laboratorium składające się z pięciu robotów przemysłowych Mitsubishi. Każde stanowisko wyposażone jest

w operatorski panel dotykowy. Na kilkunastu komputerach przenośnych zainstalowano oprogramowanie służące do zarządzania i programowania urządzeń. W oparciu o dodatkowy sterownik modułowy zbudowano sieć CC-Link służącą do zdalnej obsługi robotów.

Następne laboratorium zawiera elastyczny system wytwarzania zaszyty w kompletnej linii produkcyjnej. Funkcjonalność urządzeń jest w pełni przemysłowa. Różnica polega na mniejszej masie elementów poddanych procesom. Linia produkcyjna składa się z dwóch obrabiarek CNC z uchwytami pneumatycznymi, obsługiwanych przez siedmioosiowego robota przemysłowego. Elementy po poddaniu ich operacji toczenia i frezowania przenoszone są do magazynu linii transportowo-montażowej. Dookoła transportera przenoszącego elementy zlokalizowane są stacje montażu i magazynowania. Każdy element systemu może być programowany oddzielnie lub pracować jako całość. Do zarządzania produkcją wykorzystano dwie sieci przemysłowe: Profibus-DP i AS-I. Nad całością czuwa oprogramowanie SCADA oferujące wizualizację i pełną kontrolę.

Zupełnie nowatorskim rozwiązaniem, nie spotykanym do tej pory w obszarze szkolnictwa zawodowego w Polsce, było wprowadzenie do oferty edukacyjnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zajęć w obszarze zarządzania produkcją. Temat co prawda nie jest nowy, jednak w szkołach średnich jest to pierwszy tego typu eksperyment pedagogiczny w naszym kraju.

Potrzeba realizacji projektu zrodziła się w wyniku analizy zapotrzebowania pracodawców na kompetencje absolwentów szkół technicznych w zakresie nowoczesnych systemów zarządzania produkcją przy jednoczesnym nieuwzględnieniu praktycznego zastosowania zagadnień organizacji i zarządzania produkcją w programach kształcenia na poziomie szkoły średniej/technikum. Badania wykazały, że ta nisza dotyczy zarówno kształcenia w trybie formalnym, jak i pozaformalnym – do tej pory nikt w Polsce nie podjął działań zmierzają-

cych do wdrożenia tego typu zagadnień do praktyki szkolnej.

W odpowiedzi na te problemy podjęto działania mające na celu przygotowanie przyszłej kadry kierowniczej w obszarze organizacji i zarządzania produkcją. Ta na wskroś innowacyjna inicjatywa, zarówno pod kątem organizacyjnym jak i kierunkowym unikato- wa w skali kraju, umożliwiła uczniom szkoły średniej osiągnięcie kompetencji tak bardzo oczekiwanych przez rynek pracy.

Wraz z rozwojem automatyzacji procesów przemysłowych oraz ciągłym wzrostem wymagań stawianych przed wszelkimi silnikami elektrycznymi pojawiły się nowe problemy, z którymi inżynierowie musieli sobie szybko poradzić. Okazało się, że silniki elektryczne musiały dostosować swoje możliwości do nowych zadań w obszarze technik napędowych. Nowoczesne linie technologiczne wymagają coraz częściej silników, które muszą płynnie zmieniać swoje prędkości obrotowe, kierunek obrotów albo wirować bardzo wolno przy założeniu, że moment napędowy pozostanie na stałym poziomie.

Żeby zrealizować technicznie tego typu oczekiwania należy zastosować nowoczesne systemy sterowania maszynami elektrycznymi, które potocznie nazywamy napędami elektrycznymi. Są to najczęściej rozbudowane urządzenia mikroprocesorowe wyposażone we własne oprogramowanie oraz sprzęgające układy elektroniczne umożliwiające wymianę danych na wielu płaszczyznach.

Wychodząc naprzeciw tego typu potrzebom przemysłu powstała koncepcja powołania do istnienia laboratorium wyposażonego w najnowocześniejsze napędy elektryczne przeznaczone do sterowania wszystkimi typami silników elektrycznych. Fragment takiego stanowiska przedstawia poniższa fotografia.

Jubileusz Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

20 lat minęło...

20 lat minęło. Ile się w tym czasie zmieniło w naszym Centrum?

Pamiętam entuzjazm, jaki nam towarzyszył podczas przeprowadzki, Fiatem 126p, naszej starej pracowni komputerowej z Kopcińskiego 5 na Kopcińskiego 29, gdzie do tej pory mieści się Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Nie był to piękny nowy wymarzony budynek, ale stary pofabryczny obiekt, którego zapach świadczył o jego przeszłości. Powybijane okna, gołębie latające na ostatnich kondygnacjach, wyszczerbione śliskie stopnie klatki schodowej, tłuste plamy w stropach od oleju, brzydkie, brudne ściany – to obraz budynku, w którym Zespół Doradców Kształcenia Zawodowego pod kierownictwem Janusza Moosa zaczął tworzyć Wojewódzkie Centrum Kształcenia Praktycznego.

Pierwsza pracownia komputerowa związana z programowaniem obrabiarek CNC powstała w sali 111 jeszcze przed oficjalnym powołaniem Centrum. Stały w niej dumnie komputery, które wzbudzały podziw, ze względu na ich nowoczesne rozwiązania. Były to komputery PC 386DX. Pamiętam, jak musieliśmy się tłumaczyć przed ówczesnym Kuratorem Oświaty do czego potrzebny nam jest tak nowoczesny sprzęt. W kolejnej pracowni 109 ustawiliśmy komputery Macintosh Classic, które wkrótce zostały zastąpione przez komputery iMac.

W pracowni 108 znalazły swoje miejsce komputery PC w sieci Fischernet. Tam mieściła się Pracownia Edukacji Informatycznej, licząca 4 pracowników.

Przez 20 lat zespół znacznie się powiększył, liczy teraz 20 osób i tworzy Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informatycznych.

Z rozrzewnieniem wspominam nasze prace nad adaptacją kolejnych sal i korytarzy. Podczas gdy na drugim piętrze trwały prace remontowe, na pierwszym odbywały się kursy informatyczne. Mimo, że oferowane warunki nie były tak atrakcyjne, jak obecnie, to czas oczekiwania na kurs wynosił około pół roku. Oznaczało to, że szkolenia odbywały się niemal codziennie, aby zaspokoić potrzeby nauczycieli. Brakowało sprzętu i pracowni. Kolejna sala na drugim piętrze o numerze 214 została przeznaczona na pracownię komputerową wspomagania projektowania w programie AutoCAD. Byliśmy dumni z otrzymania autoryzacji firmy AutoDesk. W niej organizowaliśmy również kursy projektowania edukacyjnych pakietów multimedialnych. Wraz z uczestnikami szkoleń z zapałem tworzyliśmy kolejne multimedialne materiały edukacyjne.

Do historii przeszły zajęcia, które zamiast o 20.00 zakończyły się o 4.00 nad ranem. Trwałyby pewnie jeszcze dłużej, ale uczestnicy tego kursu zaczynali swoje lekcje o 8.00 w szkole w Kiernozii niedaleko Płocka.

Obok pracowni 214 było małe pomieszczenie bez okna. Zaadaptowaliśmy je dla pracowników ówczesnego Ośrodka Edukacji

Informatycznej. Na niewielkiej przestrzeni pracowały 4, a później 5 osób, znajdował się tam pierwszy serwer Centrum i kącik dla gości, a to wszystko na kilkunastu metrach.

W tym czasie był to niebywały rozkwit naszej firmy. Braliśmy udział w najbardziej znaczących projektach systemowych dotyczących kształcenia zawodowego. Po zaprojektowaniu liceum technicznego, pracowaliśmy nad programami kształcenia do szkoły policealnej na podbudowie tej szkoły. Pracom tym towarzyszyły szkolenia metodyczne, w których uczestniczyli nauczyciele z całej Polski. Aktywnie wspieraliśmy ministerialne projekty doposażające polskie szkoły w internetowe pracownie komputerowe. Po otrzymaniu autoryzacji MEN organizowaliśmy rekordową liczbę kursów dla nauczycieli. W tym samym czasie zostaliśmy również koordynatorami międzynarodowego projektu Minimum Knowledge Catalogue w Programie Leonardo da Vinci.

Mimo znakomych efektów pracy Centrum, w wyniku reformy administracyjnej nagle okazało się, że z placówki kuratorskiej staliśmy się instytucją Marszałka Województwa Łódzkiego. W jednym momencie stał się on właścicielem całego naszego majątku, który zgromadziliśmy w Centrum łącznie z budynkiem, który w owym czasie stawał się coraz bardziej nowoczesny. Ten stan nie trwał długo. Po trzech latach staliśmy się zbyteczną instytucją dla Województwa, więc przekazano nas Miastu Łódź, lecz bez majątku. Kolejne lata były bardzo trudne. Pracowaliśmy na sprzęcie, który już nie był nasz, w budynku, za który w każdym miesiącu należało zapłacić spory czynsz. Pracowaliśmy, aby wypracowany zysk przeznaczyć na czynsz. Wydawałoby się, że jest to próba, której nie podołamy, a jednak przetrwaliliśmy.

Przechodząc pod opiekę Urzędu Miasta Łódź zyskaliśmy nowych kolegów. Nasz obszar

działania poszerzył się o kształcenie ogólne. Rok szkolny 2001/2002 rozpoczął się w znacznie powiększonym składzie. Najpierw przyglądaliśmy się sobie nieufnie. Później nawiązały się przyjaźnie. Było nas dużo. Brakowało pomieszczeń na nowe stanowiska pracy, a w nich odpowiedniego sprzętu komputerowego.

W swoich zasobach posiadaliśmy jeszcze trzecie piętro. Olbrzymie pomieszczenia. W oknach brakowało szyb. Wykorzystywaliśmy je jako magazyn. Znajdował się tam starszy, niewykorzystywany już sprzęt i meble.

W takich właśnie okolicznościach pojawiła się dla naszego Centrum wspaniała okazja realizacji dużego projektu „Pracuję Zatrudniam”, dla potrzeb którego wyremontowano pomieszczenia na trzecim piętrze, w których mieściło się biuro tego projektu. Projekt pochłonął dużo naszej energii i nieraz wydawało się, że nie uda się go zrealizować, a jednak ... Projekt odniósł sukces, a nawet doczekał się swojej kontynuacji o nazwie „Pracuję Zatrudniam II”. Dzięki nim tysiące osób z województwa łódzkiego nie tylko osiągnęły nowe kwalifikacje zapotrzebowane przez rynek pracy, ale znalazły zgodnie z nimi pracę.

My zaś zyskaliśmy nie tylko kolejne cenne doświadczenie, ale nowe pomieszczenia. Do teraz w miejscu funkcjonowania biura projektu działa Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informacyjnych.

Centrum od samego początku jego powstania realizowało pomysły i wcześniej podjęte działania Zespołu Doradców Kształcenia Zawodowego. Jedno z nich było związane ze wsparciem utalentowanej młodzieży. Znakomicie wcieliła się w życie Centrum Akademia Młodych Twórców skupiająca utalentowaną

informatycznie młodzież. Ważne były umiejętności, a nie wiek. Do Akademii uczęszczały więc dzieci, których nogi nie sięgały do podłogi i młodzież z liceów i techników. Wszystkich łączyła pasja do informatyki.

Teraz po 30 latach istnienia Akademii, wiemy jak bardzo trud jej prowadzenia się opłacał. Wśród jej absolwentów są bowiem profesorowie, specjaliści branży IT pracujący w największych światowych korporacjach informatycznych, autorzy specjalistycznych książek i właściciele znakomicie zapowiadających się firm komputerowych. Teraz Akademia się stale rozrasta. Jest Dziecięca Akademia Młodych Twórców, która obejmuje różne obszary dziecięcego rozwoju.

Wizje rozwoju Centrum nieprzerwanie rodziły się w głowie naszego szefa Janusza Moosa. Mobilizował wszystkich pracowników do prac koncepcyjnych. Dlatego rok 2009 rozwiązał worek pomysłów na realizację projektów realizowanych w ramach Programu

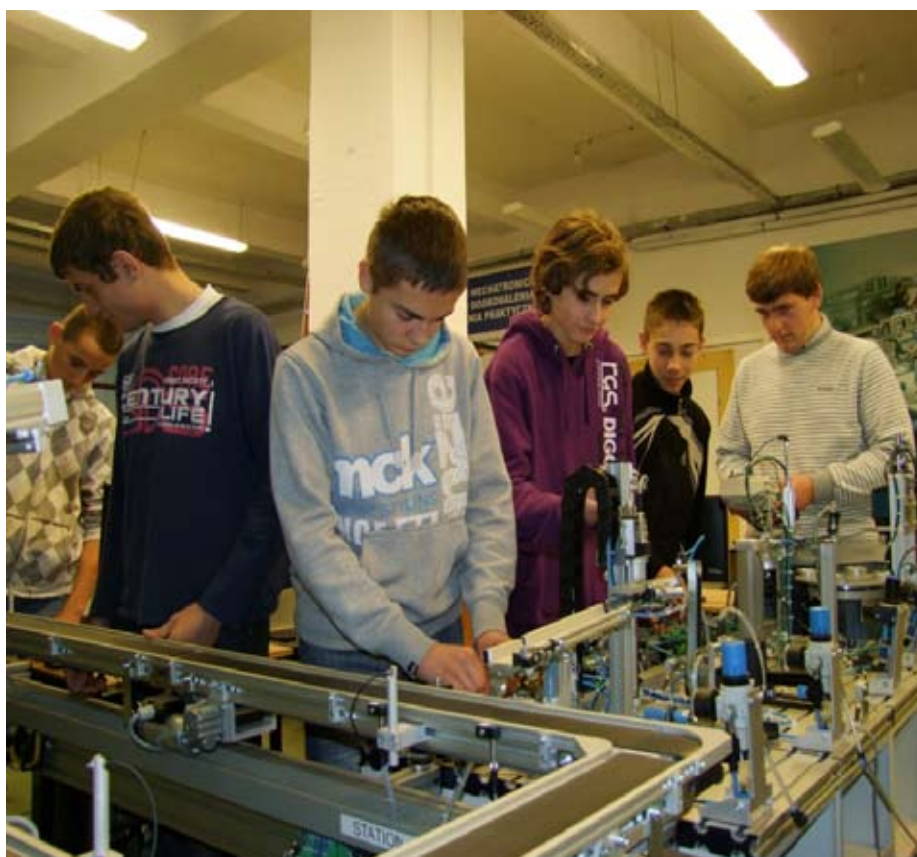
Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wygraliśmy kolejne projekty dla kształcenia ogólnego i zawodowego. Projekt RPO umożliwił nam zakup sprzętu mechatronicznego na kwotę około 4,5 mln zł.

Liczba pomyślnie zrealizowanych blisko 30 projektów ulokowała nas na pierwszym miejscu w województwie. Dzięki nim udało się również zakupić trochę sprzętu komputerowego i oprogramowania edukacyjnego. Wielość działań zmobilizowała nas do kolejnych remontów. Na trzecim piętrze powstała duża sala dydaktyczna, dwie pracownie komputerowe, laboratorium ochrony środowiska i sale dla pracowników Centrum.

Po 20 latach stawiamy sobie kolejne pytania dotyczące naszej przyszłości. Współpracując z wieloma partnerami z obszaru edukacyjnego i rynku pracy kreujemy następne wizje rozwoju Centrum i odpowiedzi na pytanie: „Dokąd zmierzamy i co chcemy osiągnąć?”

Anna Koludo

Metody moderacyjne jako element oferty edukacyjnej szkoły zawodowej

Elementem oferty edukacyjnej szkoły mogą, a nawet - jeśli pojmujemy ją całościowo - winny być metody nauczania-uczenia się. Ich dobór i stosowanie informuje o tym, jak szkoła postrzega (rozumie) relacje między uczniem i kadra pedagogiczną oraz jakie role im przypisuje w procesie dydaktycznym i wychowawczym. Spośród wielu metod kształcenia wykorzystywanych na zajęciach edukacyjnych preferujemy te, które przypisują uczniom rolę podmiotową, zaś nauczycielowi - rolę moderatora.

Rola nauczyciela jako moderatora różni się diametralnie od jego roli tradycyjnej i polega na:

- umożliwianiu i ułatwianiu procesu tworzenia sądów i ich wyrażania przez grupę nauczającą-uczącą się, ze świadomym unikaniem wkraczania w ich treści oraz sterowania ich powstawaniem i rozwojem,

- dbałości o zapewnienie warunków do tego, aby w procesie tworzenia sądów, ocen, rozwiązań brali udział, w miarę możliwości, wszyscy członkowie grupy, by wypowiedzi były jednoznacznie formułowane, obrazowo przedstawione, przez wszystkich jednakowo rozumiane,

- troskliwości o życzliwą i pełną komunikację w trakcie zajęć, pobudzaniu do wypowiedzi, inspirowaniu, unikaniu krytyki,

- wspieraniu w procesie kształcenia (własne sądy moderatora, cele, czy uznawane przez niego wartości nie powinny być w żaden sposób prezentowane).

Do zadań moderatora należy również przygotowanie środków techniczno-dydaktycznych oraz zaplecza technicznego dla uczących się.

Istnieje wiele metod, które wpływają na kreatywność i wyobraźnię uczących się. Poprawę zdolności uczenia się osiągniemy posługując się przykładowo *mapami pamięci oraz tablicami*.

Tablice umożliwiające mocowanie elementów pozwalają na swobodne, w tym także eksperymentalne, przemieszczanie kartek zawierających symbole lub opisy zaproponowane przez uczestników. Kartki - zapisy będące produktem „burzy mózgów” gromadzimy, a następnie grupujemy zgodnie z propozycjami uczestników. Kolejnym etapem może być ich inne uporządkowanie. Zastosowanie tablicy pozwala na poszukiwanie innych podejść do rozwiązywanego problemu.

Mapy myśli to metoda tworzenia notatek w formie graficznej. Stymuluje zmysły, wyobraźnię i emocje. Poprawia organizację informacji poprzez ich strukturyzację. Wymaga zrozumienia treści i wyrażenia ich własnymi słowami. *Mapa myśli* opiera się na wynikach badań mózgu, szczególnie na tych, które informują o zróżnicowaniu funkcji jego prawej i lewej połowy. Wykorzystanie synergicznej współpracy obu półkul mózgowych wpływa na podniesienie efektywności i skuteczności nauczania-uczenia się. Ułatwia proces zapamiętywania. Sprzyja myśleniu twórczemu, wielokierunkowemu.

Mapa myśli zbudowana jest według następujących założeń:

- w centralnym jej punkcie znajduje się określenie (lub przedstawienie graficzne) tematu zajęcia,

- od centrum rozchodzą się gałęzie obrazujące główne czynniki związane z tematem, wpływające na rozwinięcie głównego tematu (rozcłonkowanie I stopnia),

- od gałęzi głównych rozchodzą się odgałęzienia, od nich następne (rozcłonkowanie drugiego, trzeciego i następnych stopni). Aby mapa była czytelna należy unikać nadmiernego rozcłonkowania.

Takie podejście pozwala na szybką strukturalizację i wizualizację nawet złożonych tematów. Mapy myśli tworzone są przez uczestników grupy przy znaczącym ograniczeniu roli nauczyciela. Sprzyjają kształtowaniu samodzielności słuchaczy, którzy sami sterują procesem uczenia się.

Mapy myśli znajdują zastosowanie w: przygotowywaniu wypracowań, prezentacji; porządkowaniu i zapamiętywaniu informacji, wydarzeń, dat; ustalaniu celów; planowaniu; zarządzaniu czasem; rozwiązywaniu problemów; myśleniu kreatywnym.

Warsztat przyszłościowy (WP)

Cechy warsztatu przyszłościowego:

- daje możliwość spojrzenia integracyjnego. Oznacza to, iż w trakcie dociekań usunięta zostaje sprzeczność między ekspertami i laikami, wiedzącymi i niedoinformowanymi, planującymi i wykonawcami planu, aktywnymi i biernymi,

- jest całościowy, to znaczy, że zmierza do połączenia przekształceń jednostkowych i grupowych, racjonalności z intuicją, rozumowania z działaniem pod wpływem emocji,

- sprzyja kreatywności - planowaniu, projektowaniu i rozwijaniu koncepcji z twórczą fantazją,

- aktywizuje, co oznacza, iż umożliwia wyrażenie swojego zdania wszystkim, niezależnie od ich osobistych preferencji, przyzwyczajaje, oporów.

WP to metoda, która odbiega w istotnym stopniu od tradycyjnego pojmowania procesu edukacyjnego. Łączy w sobie znane zasady dydaktyczne z podejściem umożliwiającym rezygnację z postrzegania nauczyciela jako osoby wszytkowiedzącej, pouczającej oraz kierującej.

Mimo elastyczności WP struktura zajęć winna być podporządkowana ustalonym regułom. Wyróżniamy następujące etapy pracy:

1. etap przygotowawczy, który obejmuje:

- zdefiniowanie tematu i sprawdzenie jego zrozumienia przez wszystkich uczniów - słuchaczy,

- przygotowanie pomieszczenia. Celowe jest ustawienie mebli szkolnych w klasie/pracowni, najlepiej, w krąg i zapewnienie swobodnego przemieszczania się uczniów - słuchaczy,

- przygotowanie materiałów papierniczych i środków technicznych,

- podzielenie grupy uczestników na zespoły,

- zaplanowanie czasu trwania zajęć. Na zajęcia z nową grupą powinniśmy przeznaczyć kilka (np.3) dni, co pozwoli uczestnikom na ich wzajemne poznanie i porozumienie;

2. *etap wdrożeniowy*, w którym wyróżniamy

- fazę krytyki,
- fazę fantazji,
- fazę realizacji.

W fazie krytyki poddajemy radykalnej krytyce stan obecnie istniejący według następującej procedury:

- *gromadzenie uwag krytycznych* - moderator formułuje prowokacyjne pytanie, przykładowo: Jakże silnie je odbieramy?, itp.. Uczestnicy zapisują swe odpowiedzi na kartkach i składają w określonym miejscu,

- *systematyzacja i ocena* - układanie kartek według problemów, a następnie nadanie im rangi przez uczniów - słuchaczy. W tym celu każdy uczestnik dysponuje np. trzema punktami, które według swego uznania rozdzieli między problemy.

Postępowanie takie pozwala wyróżnić te sprawy, które słuchacze traktują jako szczególnie istotne i które winny być w pierwszym rzędzie przedmiotem opracowania. Fazę krytyki kończy jednoznaczne ustalenie hierarchii problemów.

W fazie krytyki przestrzegamy określonych reguł, a mianowicie:

- uwaga krytyczna winna być przez uczestników krótko i jednoznacznie zapisana,

- zapisana kartka jest przez autora złożona w określonym miejscu, po czym ustaje wszelki związek między tekstem a jego autorem,

- w fazie krytyki nie prowadzimy dyskusji.

Rola fazy fantazji jest zamiana krytyki z fazy poprzedniej w pozytywne rozwiązania. Należy podjąć próbę uwolnienia się od wszelkich konieczności, ograniczeń, wątpliwości. Przyjmujemy nawet najbardziej nierealne pomysły.

W fazie fantazji obowiązują zasady:

- nie krytykować poglądów wyrażonych przez członków grupy,

- założyć, że nie ma rzeczy niemożliwych, że nie istnieją jakiegokolwiek ograniczenia przyrodnicze, techniczne, społeczne, prawne, finansowe,

- rozwinąć na tyle konkretnie i jednoznacznie pomysły, aby można je było zaprezentować (także z użyciem środków plastycznych).

W fazie realizacji kojarzymy utopie z realnymi warunkami i możliwościami. Ustalamy, w jakim stopniu nadają się do urzeczywistnienia. Konstruujemy możliwie konkretny cel, a następnie, choćby w dowolnym wycinku, rozwijamy projekt realizacyjny.

Ewaluacja, czyli porównanie efektów naszych dociekań z tym, co zostało gdzie indziej zrealizowane (w innej szkole/ placówce, w innym zakładzie, w innym kraju). Jeżeli udaje się wytworzyć u słuchaczy przekonanie, iż to, co ustaliliśmy, jest użyteczne i możliwe do wykorzystania, osiągamy w pełni cele, jakie stawiamy przed metodą WP.

Techniki scenariuszowe (TS)

Techniki scenariuszowe (TS) stanowią zbiór metod, które pozwalają rozwijać umiejętność podejmowania decyzji. Scenariusze łączą elementy wywodzące się z doświadczenia z czynnikiem twórczym i intuicyjnym. Metoda technik scenariuszowych znajduje zastosowanie do kształtowania umiejętności planowania długoterminowego działań, jako element diagnozy i prognozy. Im przedział czasowy dzielący stan aktualny od pożądanego jest krótszy, tym bardziej ulegamy wpływowi stanu aktualnego. Oddalając się od owego stanu (np. w perspektywie czasowej – co będzie z polską oświatą za 10 lat?) uzyskujemy możliwość uwzględnienia większej liczby rozwiązań. Stają się jednak one jedynie hipotezami, możliwościami, przypuszczalnymi rozwiązaniami.

W technice scenariuszowej ograniczamy się zwykle do wyróżnienia trzech możliwych stanów przyszłych rozwiązywanego problemu:

- *przedstawienie scenariusza istniejącego trendu* będącego rezultatem ekstrapolacji istniejących rozwiązań,
- *przedstawienia scenariusza ekstremalnie pozytywnego*, a więc takiego, w którym zakładamy wyjątkowo korzystną sytuację odnośnie stanu przyszłego,
- *przedstawienie scenariusza zdecydowanie negatywnego*, zatem takiego, który zakłada sytuację najgorszą.

Celowy jest podział uczestników na grupy, podobnie jak to ma miejsce w poprzednio omawianej metodzie, przy czym równą liczbę grup przyporządkowujemy scenariuszom ekstremalnie pozytywnym i ekstremalnie negatywnym.

Charakterystyczna dla technik scenariuszowych jest ich:

- *całościowość*, a więc uwzględnianie w poszukiwaniu rozwiązania wszystkich istotnych zagadnień,
- *partycypacja*, co oznacza, że rozwiązanie może powstawać wyłącznie w wyniku otwartej i racjonalnej dyskusji,
- *przejrzystość*, której sprzyja przedstawienie wszystkich zastosowanych sposobów oraz uzasadnianie hipotez i informacji,
- *krytyczność*, zakładająca publiczną konstruktywną krytykę zgłaszanych hipotez i propozycji oraz autokrytykę i autorefleksję pomysłodawców,
- *wielowymiarowość i interdyscyplinarność*, co zakłada możliwie szerokie spojrzenie na poszukiwane rozwiązania, nie ograniczające się jedynie do tradycyjnej analizy przyczynowo-skutkowej,
- *praktyczność*, zakładająca aktywny udział uczestników zajęć w osiąganiu pożądanego efektu.

Wobec scenariuszy stawiamy wymóg ich wewnętrznej spójności, co oznacza, że proponowane rozwiązania nie mogą być wzajemnie sprzeczne.

Scenariusze dzielimy na fazy realizacyjne według ściśle określonego schematu. W procesie dydaktycznym celowe jest wyróżnienie czterech takich faz:

1. Analiza problemu. Punktem wyjściowym

jest samo określenie problemu, który uznajemy za szczególnie ważny, lecz zawsze taki, którego rozwiązanie wydaje się nam możliwe i to na kilka różniących się między sobą sposobów. W tej fazie poszukujemy odpowiedzi na następujące pytania:

- Jakie zagadnienia winny być przedmiotem naszej uwagi?
- Czego lub kogo one dotyczą?
- Jaki jest stan naszej znajomości faktów i zależności dotyczących problemu?
- Co czyni poszukiwane przez nas rozwiązanie istotnym i wymagającym refleksji?

Odpowiedzi na postawione pytania powinny być dokładnie zapisane.

2. *Identyfikacja czynników* wpływających na badany przez nas stan. Sugeruje się tu przechodzenie etapami od kwestii całościowych do jednostkowych, a więc drogą od ogółu do szczegółu.

Realizując drugi krok scenariusza celowe jest posłużenie się wizualizacją problemu. Wykorzystujemy w tym celu rysunek, bądź jedynie hasłowe określenie zagadnienia. Karki z rysunkami (hasłami, liczbami) umieszczamy na tablicy wokół symbolu obrazującego węzłowe zagadnienie. Nie ma tu znaczenia aspekt plastyczny, natomiast szczególnie ważne jest jednoznaczne rozumienie hasła (obrazu) przez wszystkich członków uczącej się grupy oraz dążenie do uwzględnienia wszystkich istotnych elementów.

3. *Analiza uzyskanego obrazu* pod względem kompletności oraz identyczności jego rozumienia przez wszystkich uczestników.

4. *Rozpatrzenie konsekwencji* rozwiniętego scenariusza oraz *określenie postępowania* niezbędnego dla rozwiązania problemu. W tym celu stawiamy sobie szereg pytań, a mianowicie:

- Co i kiedy może uczynić każdy uczestnik grupy?
- Co i kiedy może uczynić grupa jako całość?
- Co zależałoby od całości otoczenia, w którym przyszło nam działać, gdyby nasze działania dotyczyły sytuacji realnej?
- Co zależy od poszczególnych elementów tego otoczenia?
- Jakie kwestie wymagają dalszych badań, w tym szczególnie naukowych?

Scenariusze uświadamiają słuchaczom wielość możliwych i prawdopodobnych rozwiązań, rozwijają myślenie systemowe i cybernetyczne. Umożliwiają ukształtowanie poglądu, iż wiele z tego, co chcielibyśmy osiągnąć jest w istocie od nas samych zależne. Wskazują jednocześnie, iż nie istnieją rozwiązania wyłącznie pozytywne lub wyłącznie negatywne. Wreszcie posługując się prawidłowo techniką scenariuszy możliwe jest wytworzenie porozumienia w pracującej grupie oraz zwiększenie stopnia racjonalności jej poczynań i decyzji.

Porównanie metod moderacyjnych

1. Zakwestionowano tradycyjną rolę nauczyciela w procesie kształcenia. *Tradycyjne podejście* do procesu kształcenia zakładało istnienie hierarchii stanowisk, wiedzy i podejmowania decyzji. W *nowym pojmowaniu* procesu kształcenia podstawową rolę przypisano uczniom – słuchaczom, a rolę nauczy-

ciela ograniczono do funkcji moderatorskich. W *nowym podejściu* możliwe jest kształcenie integrujące elementy różnych dyscyplin naukowych czyli kształcenie holistyczne, kładące nacisk na samodzielność uczących się, współpracę, komunikację, wykorzystanie potencjału indywidualnych uczących się dla realizacji zadania grupy.

2. Charakterystyczny dla obu metod jest *tok postępowania* - od refleksji dydaktycznej po zastosowanie jej wyników w praktyce.

3. Wspólne dla obu metod jest to, że nie eliminują *nauczania-uczenia się według programu*, w wyniku którego uczeń – słuchacz poznaje podstawy i osiąga umiejętności w określonej dziedzinie.

4. Metody te *umożliwiają uwzględnienie potrzeb*, interesów, horyzontów myślowych osób uczących się i potraktowania ich jako punktu wyjścia do wspólnego procesu uczenia się, strukturalizacji oraz ewentualnej wizualizacji jego przedmiotu.

Podkreślona wyżej wspólnota obu metod nie oznacza, iż są one względem siebie substytutowalne, że można w dowolnym przypadku zastosować jedną lub drugą. Występują bowiem między nimi istotne *różnice*, które w zależności od dyscypliny, problemu, horyzontu czasowego, itp. czynią bardziej lub mniej przydatną jedną z nich.

1. Metoda WP sprzyja dostrzeganiu przez uczniów pożądanego stanu przyszłych, metoda TS traktuje o stanach prawdopodobnych.

2. W metodzie WP występuje świadome zerwanie z realiami (faza fantazji), metoda TS zakłada, że w miarę wydłużania horyzontu czasowego następuje oddalenie od realiów sytuacji wyjściowej, nie zostają one jednak nigdy w pełni wyeliminowane z procesu myślowego.

3. Metoda WP zakłada wzajemne oddziaływanie sfery intuicji i emocji oraz sfery rzeczowo-analitycznej. Metoda TS kładzie szczególny, a czasem wyłączny, nacisk sferę rzeczowo-analityczną.

4. Metoda WP dopuszcza fantazję w przedstawianiu stanów przyszłych, metoda TS zakłada, iż stany przyszłe stanowią określone konstrukcje rzeczowe i logiczne.

5. Metoda WP odwołuje się głównie do racjonalności polityczno-społecznej, metoda TS do racjonalności techniczno-ekonomicznej.

6. Metodę WP warto stosować szczególnie na początku procesu dydaktycznego, metoda TS przydatna jest szczególnie na zakończenie procesu dydaktycznego.

Dzięki eksponowaniu samodzielności uczniów-słuchaczy w połączeniu z pracą zespołową, grupową (dyskusje, wspólne działania) omawiane metody stanowią nie tylko istotny element procesu dydaktycznego, ale pełnią ważną rolę wychowawczą.

Dla szkoły i placówki oświatowej takie podejście do procesu kształcenia może stać się elementem wyróżniającym ją spośród innych działających na rynku oświatowym, może być ważnym elementem jej oferty edukacyjnej.

Orientacja i doradztwo zawodowe w przygotowaniu do zatrudnienia

Życie jest takie,
jakim czynią je nasze myśli

Marek Aureliusz

Ośrodek Doradztwa Zawodowego w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego realizuje opracowany model doradztwa zawodowego już od 11 lat.

Prowadzone we wszystkich typach łódzkich szkół procesy doradcze przyniosły wymierne korzyści. Uczniowie, nauczyciele i rodzice mają dostęp do rzetelnej informacji edukacyjnej i zawodowej oraz bezpłatny, nieograniczony dostęp do usług doradztwa zawodowego. Wiedza na temat rynku pracy, własnych zasobów, możliwości zatrudnienia, zrozumienie idei uczenie się przez całe życie ułatwia świadome, trafniejsze decyzje dotyczące wyboru szkoły i zawodu. Tam, gdzie doradztwo zawodowe prowadzone jest systematycznie na wszystkich poziomach edukacyjnych odnotowuje się mniej niepowodzeń szkolnych, zwiększoną motywację do uczenia się, wzrost potrzeby racjonalnego planowania własnego rozwoju zawodowego, co w konsekwencji przekłada się na zgodne z oczekiwaniami funkcjonowanie na rynku pracy.

Sukces na rynku pracy ułatwią także: wszechstronność, otwarcie się na nowoczesne rozwiązania pracy elastycznej, koncentracja na rozwoju kompetencji społecznych oraz dopasowanie do rynku pracy.

W celu wspierania uczących się w poznawaniu obszarów rozwoju wykorzystywane są techniki coachingu i mentoringu, co sprzyja rozpoznawaniu potrzeb własnych, pomaga rozwinąć strategię radzenia sobie w pokonywaniu barier i osiągnięciu zaplanowanych celów.

Doradcy zawodowi są dostępni, słuchają aktywnie i ze współczuciem, chcą pomóc młodym ludziom rozwijać ich mocne strony. W razie potrzeby pokazują drogę do innych form profesjonalnego wsparcia – np.: prawnego, medycznego czy psychoterapeutycznego.

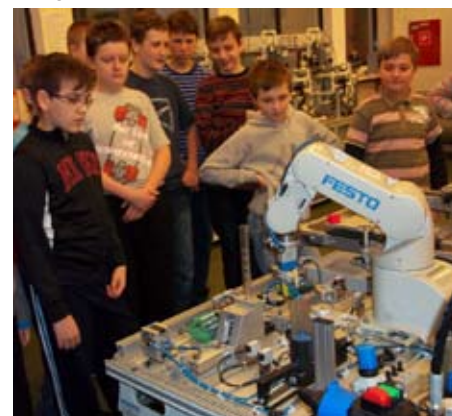

Procesy preorientacji zawodowej prowadzone są od wieku przedszkolnego, w okresie nabywania przez dziecko większej samodzielności. Dziecko w tym wieku wykonuje zadania, np. malowanie, wykonywanie prostych prac domowych razem z dorosłymi, chociażby pomoc w sprzątaniu swojego pokoju. Zadania te kształtują u dziecka podstawy samoświadomości własnych oczekiwań, zainteresowań, umiejętności. Zachęcając dziecko do pracy, przygotowujemy je do przyszłego zawodowego życia. Można na zajęciach grupowych zainspirować dzieci do zadań wymagających samodzielności, działania grupowego, a także wykonywania ćwiczeń polegających na dokonywaniu świadomych wyborów lubię – nie lubię, podoba mi się – nie podoba (np. poznawanie smaków, kolorów, sposobów spędzania czasu). Zajęcia z orientacji zawodowej polegają na poznawaniu zawodów poprzez czytanie książeczek, opowiadanie historii, zapraszanie osób wykonujących różne zawody.

Dla przedszkolaków w Centrum organizowane są wycieczki do pracowni robotyki – dzieci są zachwycone i nie mają oporów

z wykonywaniem czynności wprawiających w ruch drogie urządzenia, bezbłędnie powtarzają poszczególne czynności pokazywane przez dorosłego.

W szkole podstawowej duży wpływ na rozwój dziecka ma oprócz rodziców ulubiony nauczyciel. Dziecko uczy się ról społecznych przez zabawę. W tym okresie życia dziecko kształtuje swoją świadomość zainteresowań i pasji poprzez doświadczanie, zaczyna postrzegać to, co lubi robić oraz to, czego nie lubi robić, co sprawia mu trudności, jakie czynności go nudzą. Uczniowie, aby pewniej i skuteczniej podejmować w przyszłości decyzje dotyczące swojego życia, potrzebują wsparcia rodziny. Orientacja zawodowa na etapie szkoły podstawowej obejmuje wsparcie informacyjne rodziców, aby potrafili inspirować i motywować swoje dzieci. Pracując z dziećmi zwracamy ich uwagę na osiągnięcia i własne dokonania.

Na etapie gimnazjum uczniowie odkrywają własne cechy i umiejętności. W tym okresie wpływ na postępowanie jednostki mają grupy rówieśnicze. Gimnazjaliści okazują własną odrębność, demonstrują niezależność od rodziców. Na tym etapie szczególnie istotne jest inspirowanie i motywowanie uczniów do samopoznania. W procesie doradztwa zawodowego dostarczamy informacji zawodowej, inspirujemy oraz motywujemy do rozwoju i samopoznania.

Na poziomie gimnazjum młodzież funkcjonuje w organizacjach i innych grupach opartych o zainteresowania czy wartości, uczy się obowiązkowości przez doświadczenie, podejmuje samodzielne decyzje, odnajduje się w formach aktywności indywidualnej i grupowej.

Prowadzimy w gimnazjum systematyczne doradztwo edukacyjno-zawodowe zarówno grupowe jak i indywidualne. Podejmowane przez doradców zawodowych działania ukierunkowane są na świadomy wybór dalszej ścieżki kształcenia, przekazywanie rzetelnych informacji edukacyjno-zawodowych.

Podczas doradztwa grupowego wprowa-

dzamy uczniów w świat różnorodnych zawodów/kwalifikacji, zadań zawodowych i potrzebnych do ich wykonywania umiejętności, pracujemy nad samopoznaniem uczniów.

Podczas doradztwa indywidualnego dokonujemy między innymi analizy wewnętrznego potencjału, zainteresowań, ulubionych przedmiotów, motywujemy i wspieramy uczniów w wyborach. Na tym etapie kształcenia bezpośredni wpływ na planowanie kariery swoich dzieci mają rodzice, z tego względu praca doradcy zawodowego ukierunkowana jest także na wspieranie rodziców.

Badamy predyspozycje zawodowe z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi. Informujemy młodzież, że planowanie kariery zawodowej dotyczy okresu całego życia i stanowi proces, a nie jednorazowy wybór.

Etap szkoły ponadgimnazjalnej to czas, w którym uczniowie wypróbują różne role społeczne, uzyskują nowe doświadczenia w czasie nauki szkolnej i w czasie wolnym. Kontakt z innymi osobami umożliwia uzyskiwanie informacji zwrotnych oraz opinii o sobie.

W okresie tym życia kształtują się samoświadomość i samoocena, niezwykle istotne są grupy rówieśnicze. Młody człowiek buduje obraz siebie w oparciu o to w jaki sposób go postrzegają inni oraz o to, czy jest akceptowany i potrzebny. Obserwacja otoczenia odbywająca się w grupach i środowiskach, w których młodzież uczestniczy, kształtuje obraz właściwego bądź niewłaściwego postrzegania rzeczywistości i szans własnego rozwoju. Wiedza o otaczającej rzeczywistości może być prawidłowa lub błędna. Wiele osób postrzega rzeczywistość na bazie fałszywych przekonań. Ten etap edukacji pokrywa się z okresem dojrzewania u młodzieży, co potęguje trudności w podejmowaniu decyzji. Młodzież chce być niezależna i chce jak osoby dorosłe podejmować decyzje, a jednocześnie w wielu aspektach i sytuacjach niepewności jej działania są dziecinne i nie zawsze racjonalne. Na etapie szkoły ponadgimnazjalnej niektórzy uczący się podejmują pierwsze aktywności społeczne i doświadczenia zawodowe także w celach zarobkowych.

Doradztwo zawodowe w szkole ponadgimnazjalnej z wykorzystaniem technik coachingowych

Kształtowanie umiejętności komunikowania się w środowisku pracy.

Doskonalenie sprawnej komunikacji w kontaktach na rynku pracy

**Rozwiązywanie konfliktów
Sposoby radzenia sobie ze stresem**

Wzmocnienie poczucia własnej wartości, pewności siebie

Doświadczenie pracy

**Przygotowanie do zatrudnienia
Mentoring w miejscu pracy**

Przygotowanie do stażu, praktyki zawodowej

Doradcy zawodowi pracujący z uczniami ze szkół ponadgimnazjalnych wspierają i inspirują do podejmowania samodzielnych wyborów i ponoszenia konsekwencji swoich działań, podejmowania aktywności w celu uzyskania doświadczenia zawodowego.

Po szkole ponadgimnazjalnej młodzież planuje kontynuację nauki lub decyduje się na zakończenie edukacji i wejście na rynek pracy.

Absolwent szkoły ponadgimnazjalnej boryka się często z problemem braku doświadczenia, niepewnością własnych umiejętności, nieumiejętnością przełożenia wiedzy na praktykę. Bez wsparcia i wcześniejszego inspirowania ze strony innych do myślenia o swojej przyszłości, młody człowiek nie tworzy planu działania na przyszłość, zdaje się na los lub pierwszą dostępną możliwość, wówczas jego decyzje są często niedopasowane do realnych możliwości i jego własnych predyspozycji zawodowych.

Kształtowanie umiejętności wyznaczania celów, opracowanie planu kariery, zbieranie dowodów swoich osiągnięć, doświadczanie

pracy już w trakcie nauki, tworzenie portfolio zawodowego nie tylko ułatwiają funkcjonowanie na rynku pracy, ale także wzmacniają poczucie pewności siebie.

Jak wynika z powyższych rozważań osoby podejmujące ważne decyzje dotyczące wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodu potrzebują wsparcia i rozmowy z profesjonalnym doradcą zawodowym, aby działania stały się bardziej świadome i planowe.

Rozwój kariery jest procesem ciągłym, osoby dążące do osiągnięcia sukcesu edukacyjno-zawodowego powinny:

- znać swój potencjał: zainteresowania, wartości, zdolności i aspiracje, predyspozycje zawodowe,
- gromadzić i wyszukiwać informacje dotyczące oferty edukacyjnej oraz branż przyszłości,
- wykazywać się pro aktywnością,
- rozwijać kompetencje społeczne,
- ukształtować umiejętności wyznaczania celów,
- umieć zarządzać sobą w czasie i wyznaczać działania priorytetowe,
- przygotować się do prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej
- rozpoznać metody poszukiwania pracy i rekrutacji, selekcji,
- doświadczać pracy,
- uzasadnić rolę praktyk i staży zawodowych na drodze budowania kariery zawodowej oraz w znalezieniu pracy,
- rozpoznać skuteczne metody autoprezentacji,
- wiedzieć, gdzie można uzyskać wsparcie w planowaniu kariery zawodowej,
- korzystać ze wsparcia profesjonalnych doradców zawodowych.

Akademia Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego powołało Akademię Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej. Uczestnicy Akademii muszą zaprezentować wysoki poziom działalności w dziesięciu obszarach tematycznych:

- 1) współpraca z przedsiębiorcami,
- 2) organizacja uczenia się przez projekt, wykonywanie zadań,
- 3) stosowanie metod kształcenia stymulujących aktywność uczących się, w tym metod synektycznych,
- 4) doskonalenie umiejętności zawodowych nauczycieli, przygotowanie nauczycieli do pełnienia roli tutorów, współpraca z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, uwzględnianie w praktyce nowych trendów w edukacji,
- 5) promocja rozwiązań edukacyjnych, promocja szkolnego systemu edukacji,
- 6) doradztwo edukacyjno-zawodowe,
- 7) innowacje programowe, organizacyjne i metodyczne, działalność innowacyjna nauczycieli,
- 8) integracja rady pedagogicznej, zespołowa praca nauczycieli,
- 9) delegowanie zadań (kompetencji),
- 10) inne czynności zarządcze.

Niżej przedstawiam wybrane informacje dyrektorów pięciu szkół zawodowych powołanych do Akademii, którzy spełnili wszystkie kryteria Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej.

Janusz Moos
dyrektor LCDNiKP

* * *

O ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNO – INFORMATYCZNYCH – dyrektor Józef Kołat

Jesteśmy Szkołą, która proponuje młodzieży atrakcyjną i różnorodną ofertę edukacyjną, dbając o kształtowanie ich postaw światopoglądowych. Dbamy o pozytywny wizerunek, a rezultaty które uzyskujemy są coraz lepsze.

- w rankingu Perspektyw nasza Szkoła zdobyła „**Tytuł Srebrna Szkoła 2016**” w kategorii „Najlepsze Technika w Polsce”;

- w roku szkolnym 2015/2016 otrzymaliśmy **list gratulacyjny Prezydenta Miasta za wysokie wyniki w egzaminach maturalnych i zawodowych** oraz zajęliśmy III miejsca w Łodzi w rankingu wiedzy EWD;

- co roku mamy uczniów, spośród których dla jednego przyznawane jest **stypendium Prezesa Rady Ministrów**;

- **jesteśmy w pierwszej piątce techników w Łodzi w rankingu STEM 2016 przygotowanym przez Fundację Edukacyjną Perspektywy.**

Naszym działaniom przyświeca hasło: *kie-rujemy się nowoczesnością.*

Aktualnie w naszej placówce są dwie szkoły oferujące kształcenie w zawodach:

- **Technikum nr 17:** technik mechanik, me-

chatronik, informatyk;

- **Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 17:** mechanik – monter maszyn i urządzeń, operator maszyn skrawających, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Przy wyborze kierunków kształcenia kierujemy się badaniami rynku pracy i zasobami Szkoły. Pracują tu wykwalifikowani, doświadczeni oraz życzliwi nauczyciele, którzy zapewniają wysoką skuteczność nauczania, gwarantują bardzo dobre przygotowanie uczniów do egzaminów maturalnych i zawodowych oraz życia w nowoczesnym społeczeństwie. Wśród naszej kadry jest 60% nauczycieli dyplomowanych, w tym egzaminatorzy Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, mamy wiele pasji i ciekawych zainteresowań, są nauczyciele, którym zostały przyznane tytuły: *Nauczyciel Nowator, Lider w Edukacji, Kreator Kompetencji Społecznych.*

Działalność dydaktyczno – wychowawczą wspomaga pedagog szkolny, współpracujący z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Dla rodzin o niskich dochodach organizowana jest pomoc materialna.

Uczymy tolerancji i poszanowania i praw innych osób, zapewniamy miłą, przyjazną atmosferę, bezpieczeństwo oraz zróżnicowane zajęcia pozalekcyjne. Angażujemy młodzież w akcje wolontariatu, a oraz poprzez działania Samorządu Uczniowskiego stwarzamy możliwość współtworzenia rzeczywistości szkolnej.

Od wielu lat nasi nauczyciele uczestniczą w pracach nad przygotowaniem oraz dalszą ewaluacją programów dydaktycznych. We wszystkich klasach technikum pracujemy wg autorskich programów modułowych, do których opracowaliśmy odpowiedni system oceniania. Dla zwiększenia efektywności kształcenia i zbliżenia do rzeczywistych warunków pracy, część zajęć w poszczególnych jednostkach modułowych prowadzona jest w ciągłe modernizujących się warsztatach szkolnych. Ważnym partnerem szkoły jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, z którym prowadzona jest m. in. współpraca w zakresie prowadzenia zajęć, projektów, kursów oraz konkursów dla uczniów, doskonalenia nauczycieli i kadry kierowniczej Szkoły, działań promocyjnych, w tym tworzenia publikacji dotyczących szkolnictwa zawodowego oraz Szkoły.

Wśród 38 FIRM, z którymi współpracujemy w różnym zakresie, partnerem strategicznym jest P&G Gillette Poland Sp. z o.o. W 2013 roku za współpracę z naszą szkołą firma uzyskała I nagrodę w konkursie organizowanym przez prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację” i statuetkę Złotego Łabędzia oraz Nagrodę Specjalną LCDNiKP „Skrzydła Wyobraźni” za szczególne osiągnięcia w działalności innowacyjnej dla edukacji. W 2015 r. Szkoła została wyróżniona pucharem Ministra Gospodarki za wieloletnią i efektywną współpracę z firmą P&G Gillette Poland w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych

uczniów i uczennic, a w 2016 r. otrzymaliśmy podziękowanie Prezydenta Miasta za wysokie wyniki uczniów w egzaminach zewnętrznych.

O ZESPOLE SZKÓŁ GASTRONOMICZNYCH W ŁODZI – dyrektor Małgorzata Gosławska

Zespół Szkół Gastronomicznych w Łodzi kształcił uczniów w zawodach: kucharz oraz technik żywienia i usług gastronomicznych. Absolwenci szkoły uzyskują wiedzę na temat zasad racjonalnego żywienia, towaroznawstwa żywności, higieny i technologii produkcji gastronomicznej, ekspediowania potraw oraz organizowania przyjęć.

Ponad 90% -owa zdawalność zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu teoretycznym uczniów do wykonywania zawodu.

Szkoła podejmuje również szereg działań umożliwiających uczniom zdobycie kompetencji i kwalifikacji zawodowych wykraczających poza program nauczania i tym samym zwiększa atrakcyjność swoich absolwentów na rynku pracy. W szkole działają zawodowe koła zainteresowań, między innymi Koło Młodego Gastronoma, Koło Barmańskie, Koło Carvingowe, Koło Baristyczne. Uczniowie na zajęciach zapoznają się z nowymi produktami, technologiami i trendami w gastronomii oraz przygotowują się do uczestnictwa w ogólnopolskich konkursach gastronomicznych. Nauczyciele - opiekunowie kół rozwijają kreatywne postawy swoich podopiecznych motywując ich do innowacyjnych działań. Uczniowie doskonalą także umiejętności autoprezentacji, pracy w zespole, pracy w sytuacjach stresowych, podejmowania decyzji.

Szkoła może się pochwalić znaczącymi osiągnięciami uczniów w wielu ogólnopolskich konkursach kulinarnych.

Aktualne sukcesy uczniów to najwyższa nagroda GRAND PRIX (już po raz trzeci) w konkursie „Kuchnia Polska na Mazowszu” organizowanym przez Zespół Szkół Spożywczo-Gastronomicznych w Warszawie ul. Komorska 17/23 oraz Firmę Stalgast i pod patronatem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szeffów Kuchni i Cukierni według zasad regulaminowych WACS - World Association of Chefs Societies i Akademii Kelnerskiej Grzegorza Górnika.

Uczniowie szkoły zajęli I miejsce w V edycji Ogólnopolskiego Konkursu dla średnich szkół gastronomicznych na najlepszy przepis kulinarny wykorzystujący produkty regionalne organizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Polską Izbę Produktu Regionalnego w Warszawie (2016).

Kolejny tegoroczny sukces to GRAND PRIX w VIII edycji konkursu „Kuchnia Polska w Tradycji Świąt Bożego Narodzenia 2016” i II Ogólnopolskiej „Olimpiady Kawy” dla Szkół Gastronomicznych. Baristka otrzymała tytuł „Osobowość Konkursu”, a kucharz zakwa-

lifikował się do udziału w przygotowaniach Narodowej Reprezentacji Kucharzy Juniorów Luxemburg 2018.

O ZESPOLE SZKÓŁ PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

– dyrektor Joanna Kośka

Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego im. Powstańców Wielkopolskich, „Spożywczak”, to szkoła zawodowa, która jako jedyna w Łodzi kształci kompleksowo kadry na potrzeby przemysłu spożywczego.

Jest to szkoła z prawie 60-letnią tradycją, która przez wiele lat swojej działalności wykształciła wielu znanych właścicieli piekarni, cukierni i zakładów mięsnych z Łodzi i okolic.

Obecnie w skład Zespołu wchodzi Technikum nr 6 kształcące w zawodach technik technologii żywności oraz technik kontroli jakości i bezpieczeństwa żywności, a także Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 kształcąca w zawodach piekarz, cukiernik, wędliniarz oraz operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego.

Szkoła posiada profesjonalną bazę dydaktyczną przystosowaną do prowadzenia procesu kształcenia zgodnie z wymaganiami podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. W szkole funkcjonują następujące pracownie zawodowe:

- piekarsko-cukiernicza pracownia umiejętności praktycznych, spełniająca funkcję minizakładu piekarsko-cukierniczego i kuchni gospodarstwa domowego, wyposażona w nowoczesne maszyny i urządzenia,
- pracownia cukiernicza wyposażona w sprzęt do prac z karmelem, czekoladą i masami cukierniczymi,
- pracownia piekarska,
- pracownia analizy żywności
- pracownia językowa do nauki języka obcego zawodowego

Do 2012 roku szkoła prowadziła wyłącznie kształcenie dualne. W roku 2012 w Technikum wdrożono kształcenie modułowe, natomiast w Zasadniczej Szkole Zawodowej kontynuowany jest dotychczasowy model kształcenia.

Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego ściśle współpracuje z zakładami przetwórstwa spożywczego, zarówno typu rzemieślniczego jak i przemysłowego. Spośród zakładów odgrywających najważniejszą rolę w organizacji kształcenia zawodowego, należy wymienić: Zakłady Przetwórstwa Mięsnego „Zbyszko”, Zakłady Przetwórstwa Mięsnego PAMSO S.A., Łódzką Spółdzielnię Mleczarską JOGO, Dalkri Dystrybucję Sp. z o.o., Vandemoortele Sp. z o.o., HortCafeSp.j., Bierhalle Browar Restauracja, Izbę Rzemieślniczą w Łodzi, skupiającą zakłady rzemieślnicze cukiernicze, piekarskie i wędliniarskie.

System kształcenia oparty o współpracę z pracodawcami jest efektywny i otwarty na rynek pracy. Podczas zajęć praktycznych pracodawca ma możliwość ukształtowania u potencjalnych pracowników wymaganych i oczekiwanych na konkretnym stanowisku umiejętności zawodowych. Oprócz kompetencji zawodowych, pracodawcy bardzo dużą wagę przywiązują do kompetencji społecznych. Szacunek do wykonywanej pracy, lojalność, odpowiedzialność za powierzone zadania, gotowość do dalszego kształcenia i podnoszenia

kwalifikacji, to ważne elementy determinujące przygotowanie do zawodu. Pomyślnie zakończona praktyczna nauka zawodu umożliwia płynne przejście z okresu nauki do życia zawodowego, czego wymiernym przykładem są oferty zatrudnienia składane przez niektóre zakłady najlepszym uczniom w natychmiast po ukończeniu szkoły.

Szkoła podejmuje także współpracę z pracodawcami w celu wzbogacania procesu kształcenia zawodowego w zakresie nowoczesnych technologii branży spożywczej, pozyskuje partnerów wspierających proces kształcenia uczniów oraz partnerów zapewniających wsparcie merytoryczne nauczycieli przedmiotów zawodowych.

Pracodawcy współpracujący ze szkołą udzielają wsparcia w zakresie:

- kształcenia umiejętności praktycznych,
- wsparcia rzeczowego i finansowego,
- wsparcia merytorycznego,
- współpracy w zakresie wychowania i opieki,
- promocji zawodów i kształcenia zawodowego.

Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego był wielokrotnie wyróżniany za swą działalność przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Wśród nich należy wymienić uzyskanie certyfikatów: Organizacja Innowacyjna (2010), Organizator Procesów Innowacyjnych (2011), Lider Szkolnego Doradztwa Zawodowego (2013), Lider Organizacji Uczącej się (2015) oraz certyfikat Multiinnowatora (2016).

W latach 2003 - 2016 również nauczyciele szkoły wyróżnieni byli wielokrotnie za działalność i aktywność w różnych obszarach edukacyjnych.

Wszystkie działania podejmowane przez szkołę ukierunkowane są na rozwój systemu uczenia się i zwiększania efektywności kształcenia zawodowego zarówno w zakresie edukacji formalnej jak i pozaformalnej.

Działania szkoły w zakresie edukacji pozaformalnej przyczyniają się do zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego. Uczniowie mają możliwość ukształtowania typowych umiejętności praktycznych oczekiwanych przez pracodawców, które nie są ujęte w podstawie programowej lub nie zawsze jest możliwość trenowania ich w zakładach pracy podczas zajęć praktycznych z uwagi na różne specyfiki produkcji.

Współpraca szkoły z pracodawcami ma odzwierciedlenie w programie kształcenia, który uwzględnia zajęcia praktyczne oraz daje możliwość realizacji praktyk zawodowych u potencjalnych pracodawców. Jest zatem możliwość uzyskania podstaw kariery zawodowej jeszcze w czasie trwania nauki.

Szkoła zapewnia bezpieczeństwo, wsparcie i pomoc w rozwiązaniu trudnych problemów. Kształcenie odbywa się na wysokim poziomie, w przyjaznej atmosferze. Osiągnięcie wysokiego poziomu zajęć edukacyjnych i wychowawczych jest możliwe dzięki systematycznemu rozpoznawaniu potrzeb, oczekiwań i możliwości uczniów oraz współpracy z rodzicami i środowiskiem.

Przemyślana oferta edukacyjna szkoły jest wyrazem zapotrzebowania rynku pracy, a umiejętności zawodowe uczniów są bardzo wysoko oceniane przez pracodawców, o czym świadczy łatwość znalezienia zatrudnienia przez absolwentów.

O ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 9 – dyrektor Henryka Michalska,

Oferta kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi:

- Technik energetyk – patronat: Veolia Energia Łódź, współpraca: MPK Łódź sp. z o.o.
- Technik mechatronik – patronat: BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., współpraca: MPK Łódź sp. z o.o.
- Technik informatyk – współpraca: Transition Technologies
- Technik elektronik – patronat: P&G, współpraca: Printor, MPK Łódź sp. z o.o.,
- Technik elektryk – patronat: Veolia Energia Łódź, ABB
- Technik automatyk – nowy zawód, który zostanie uruchomiony 1 września 2017r.
- Elektryk
- Monter mechatronik – patronat: BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.

Szkoła objęta jest patronatem naukowym Politechniki Łódzkiej:

Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki,
Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej.

Patronem szkoły jest również Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Łódź. Wspólnie organizowane są konkursy. Bierzemy udział w wykładach, wycieczkach. Organizujemy szkolenia dla uczniów.

Szkoła oferuje uczniom udział w wielu kołach zainteresowań, kierując się zasadą, iż praca w nich jest silnym czynnikiem motywującym uczniów do uczenia się i działania. Przykładowo:

AKADEMIA CISCO przy w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi powstała w 2012 roku. Prowadzone są najbardziej popularne szkolenia certyfikowane przez firmę [Cisco Systems](#). Uczniowie kształczą się w zwozie technik informatyk uczestnicząc w szkoleniach: IT Essentials, Linux Essentials oraz CCNA Discovery i po zdaniu egzaminu końcowego otrzymują międzynarodowe certyfikaty ukończenia kursów.

Szkoła jest organizatorem lub współorganizatorem konkursów, zawodów i olimpiad o różnym zasięgu dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ze względu na znaczenie dla uczniów i szkół, warto wyszczególnić dwa:

AVATAREK - konkurs informatyczny dla gimnazjalistów

PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH skierowany do uczniów szkół zawodowych z Łodzi i terenu województwa łódzkiego,

Szkoła współpracuje z wieloma firmami, takimi jak BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o. oraz Veolia Energia Łódź S.A., a także P&G, które wspierają także finansowo i rzeczowo szkołę dla potrzeb kształcenia zawodowego. Dodatkowo firma BSH organizuje dla klas patronackich nieodpłatne lekcje z zakresu nauczania języka niemieckiego. Finansuje wycieczki zawodoznawczo-krajoznawcze. Dla najlepszych uczniów fundowane są przez firmę Veolia stypendia i nagrody. Uczniowie klas patronackich dodatkowo podnoszą swoje kwalifikacje poprzez uzyskanie uprawnień SEP.

Firma Veolia sponsoruje nagrody w konkursach, których organizatorem jest szkoła.

Firma Transition Technologies S.A. prowadzi nieodpłatne zajęcia z programowania w języku Java dla uczniów.

Szkoła współpracuje z ponad 30 zakładami pracy w zakresie realizacji praktyk zawodowych dla uczniów.

W grudniu 2008 roku został podpisany list intencyjny pomiędzy Miastem Łódź, a trzema łódzkimi firmami: Dalkia Łódź SA, Engorem Sp. z o.o. i PGE Dystrybucja w sprawie objęcia patronatem od 1 września 2009r. uczniów klas kształcących w zawodach branży energetycznej w ZSP nr 9 w Łodzi. W roku szkolnym 2009/2010 powstała pierwsza klasa patronacka kształcąca techników elektryków o specjalizacji elektroenergetyka. Od 2013 roku patronatem firmy VEOLIA ENERGIA Łódź S.A. (dawniej Dalkia Łódź S.A.) objęte są klasy kształcące w zawodach: technik energetyk i technik elektryk. W roku szkolnym 2012/2013 w konkursie organizowanym przez Prezydenta Miasta Łodzi *Pracodawca kreujący i wspierający edukację 2012* firma Engorem zajęła II miejsce i otrzymała statuetkę SREBRNEGO ŁĄBĘDZIA, natomiast firma Dalkia Łódź SA zajęła III miejsce i otrzymała statuetkę BRĄZOWEGO ŁĄBĘDZIA.

W roku szkolnym 2013/2014 w konkursie *Pracodawca kreujący i wspierający edukację 2013* firma BSH zajęła I miejsce i otrzymała statuetkę ZŁOTEGO ŁĄBĘDZIA.

W 2013 roku szkoła podpisała umowę patronacką z firmą Gillette Poland International, a w 2016 roku z firmą ABB.

Absolwenci naszej szkoły odbywają staże, po ich ukończeniu mają zagwarantowaną pracę w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Łodzi. To efekt działania Branżowej Sieci Współpracy, której członkiem jest nasza szkoła.

O ZESPOLE SZKÓŁ SAMOCHODOWYCH W ŁODZI

– dyrektor Andrzej Żelasko

Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi jest najstarszą szkołą z branży motoryzacyjnej w regionie łódzkim, istnieje od 1953 roku. Kilkakrotnie zmieniała swoją siedzibę, zaczynając od ulicy Lokatorskiej 12, przez Wólcząską 55, a kończąc na ul. Fr. Proška 3/5. Powstała jako Technikum Komunikacyjne Ministerstwa Transportu Drogowego i Lotniczego. Rozpoczęła działalność z czterema oddziałami liczącymi 142 uczniów. W 1955 roku powstała Technikum Samochodowe z Wydziałem Młodzieżowym i dla Pracujących. Od 1976 r. działa już, jako Zespół Szkół Samochodowych, w systemie zmianowym, do szkoły uczęszcza ponad 1600 uczniów i słuchaczy. W 1990 roku przyjmuje nazwę Zespołu Szkół Samochodowych nr 1, od 2002 roku nosi nazwę Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7, a obecnie od 2013r. to Zespół Szkół Samochodowych.

Mury szkoły opuściło kilka pokoleń absolwentów, wielu z nich zajmuje ważne, kierownicze stanowiska, związane z wybranym przez siebie zawodem.

Szkoła odnosi sukcesy na olimpiadach i turniejach samochodowych. W ogólnopolskim

konkursie, w 2009 roku została **Samochodową Szkołą Roku**, natomiast w 2012 roku zajęła II miejsce. W 2013 roku w ogólnopolskim konkursie, zorganizowanym przez SIMP na najlepszego *Technika pojazdów samochodowych*, zwycięzcą został absolwent naszej szkoły.

W 2016 roku w eliminacjach regionalnych XX Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego, drużyna z zasadniczej szkoły zawodowej zajęła pierwsze miejsce, natomiast drużyna reprezentująca Technikum nr 7 wywalczyła drugie miejsce. Zwycięskie drużyny otrzymały puchary, a każdy z zawodników cenną nagrodę w postaci nawigacji GPS.

Oferta edukacyjna skierowana jest elastyczna i dostosowana do potrzeb motoryzacyjnego rynku pracy.

Szkoła kształci w zawodach:

1. Technikum nr 7

- technika pojazdów samochodowych,
- technika mechatronika,
- technika mechatronika pojazdów samochodowych (eksperyment pedagogiczny),
- technika naprawy pojazdów samochodowych (eksperyment pedagogiczny).
- **Zasadnicza szkoła zawodowa nr 7**
- mechanika pojazdów samochodowych,
- elektromechanika pojazdów samochodowych,
- blacharza pojazdów samochodowych,
- kierowcy mechanika,
- lakiernika.

W ramach eksperymentu pedagogicznego realizowane jest kształcenie w dwóch zawodach:

1. Technika mechatronika pojazdów samochodowych – od 1 września 2015 roku do 31 sierpnia 2019 roku na mocy decyzji MEN DKZU-WOK.4027.21.2015.DI z dnia 08.08.2015 roku.

2. Technika naprawy pojazdów samochodowych – od 1 września 2016 roku do 31 sierpnia 2020 roku na mocy decyzji MEN DKZU-WOK.4027.2.2016.DI z dnia 12.04.2016 roku.

Zawody te nie występują w obowiązującej klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i nie są ujęte w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego MEN. Eksperyment ten, jest odpowiedzią na zapotrzebowanie samochodowego rynku pracy.

Warsztaty szkolne to kompleks pracowni Zespołu Szkół Samochodowych w Łodzi, mieszczący się przy ul. Hipotecznej 8/10. Hala warsztatowa jest wyposażona w podnośniki najazdowo-nożycowe, dwukolumnowe oraz kanał, profesjonalne narzędzia i sprzęt diagnostyczny, pozwala na wysoki poziom nauczania i wykonywania napraw samochodów. Uczniowie podczas praktyk zawodowych uczą się naprawy i obsługi pojazdów samochodowych od podstaw.

Warsztaty są jednostką samofinansującą, która od wielu lat łączy praktyczną naukę zawodu z działalnością gospodarczą. Pozyskane środki przeznaczone są na wyposażenie pracowni dydaktycznych w nowoczesny sprzęt i urządzenia do obsługi i naprawy samochodów. Warsztaty funkcjonują w odrębnym budynku na terenie szkoły, gdzie uczniowie doskonalą umiejętności pod czujnym okiem nauczycieli w następujących pracowniach warsztatowych:

- obróbki ręcznej, i obróbki skrawaniem,
- naprawy i wymiany ogumienia,
- diagnostyki komputerowej podzespołów elektronicznych,
- stacjach kontroli pojazdów,
- układów zasilania, silnikowni,
- obróbki cieplnej i plastycznej,
- blacharstwa samochodowego,
- lakiernictwa,
- mechatroniki samochodowej
- elektryki i elektroniki samochodowej oraz obróbki specjalnej- szlifowanie płaszczyzn wałów korbowych.

Z upoważnienia Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi w szkole znajduje się Ośrodek Egzaminacyjny umożliwiający potwierdzanie kwalifikacji w zawodach: technika pojazdów samochodowych, technika mechatronika, blacharza samochodowego, elektromechanika pojazdów samochodowych i mechanika pojazdów samochodowych.

Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi, posiada Szkolny Ośrodek Nauki Jazdy. Dzięki temu, uczniowie mają możliwość ukończenia kursu prawa jazdy w zakresie kat.B. Nauka jazdy prowadzona jest w szkole na zajęciach teoretycznych w ramach przedmiotu: *Przepisy ruchu drogowego i technika kierowania pojazdami*, a zajęcia praktyczne na bezpiecznym i nowoczesnym samochodzie.

Uczniowie aktywnie uczestniczą w przeprowadzaniu przeglądów rejestracyjnych samochodów osobowych i dostawczych do 3,5T, na stacjach diagnostycznych należących do szkoły:

- Stacja Kontroli Pojazdów EL-27/P/Bc - ul. Hipoteczna 8/10;
- Stacja Kontroli Pojazdów EL-26/P/Bc - ul. Heleny 3/5.

Uczniowie technikum i zasadniczej szkoły zawodowej realizują zajęcia zawodowe w warsztatach motoryzacyjnych na terenie miasta Łodzi i województwa łódzkiego. W czasie roku szkolnego, zostaje podpisanych około 70 umów na praktyczną naukę zawodu z 29 firmami motoryzacyjnymi. Do firm skutecznie wspierających szkołę należą:

AB AUTO Sp. z o. o., Bednarek (Skoda), DIESEL SERVICE, BSP Sp. z o.o., DOSCAR ASO osobowych i dostawczych, "Japończyk" Krzysztof Bieliński, Jaszpol - Zgierz (Renault), KEFAS Usługi motoryzacyjne, MAX-CAR mechanika pojazdowa, MERCEDES BENZ Diesel Truck, MPK Łódź, PAW-AUTO, PHU BORSIAK, PH-U Maredi, SERWIS ZABROCKI, STANEL, SYGUŁA, Tłokiński BMW, TRANSLAND, Opel TRAX, TS SIWY Sam. Serwis Elektro-Mech., Z.U.AUTO-NAPRAWA, Zablocki Motozbyt, MPK Łódź Sp. z o.o, ZPK MARKAB, Łódzkie Stowarzyszenie Przewoźników Międzynarodowych i Spedytorów - współpraca szkoły ramach Projektu Prawo jazdy kat. C, PPG Industries Polska - współpraca w zakresie kształcenia w zawodzie lakiernika, Blowetherm Polska - współpraca w zakresie kształcenia w zawodzie lakiernika, AUTOCOLOR - współpraca w zakresie kształcenia w zawodzie lakiernika.

Współpracują z nami takie firmy jak:

PPG Industries Polska Sp. z o.o., Oddział

Warszawa - światowy lider w produkcji farb, lakierów, materiałów chemicznych, wyrobów optycznych, szkła i włókien szklanych. W roku 2015 firma otrzymała certyfikat laureata konkursu „Pracodawca Kreujący i Wspierający Edukację 2014”, w kategorii przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 osób.

PHU Auto-Color, reprezentowany przez pana Jarosława Niewiadomskiego, jest autoryzowanym dystrybutorem materiałów lakierniczych PPG, NEXA, 4CR, 3M, Norton, Festool i innych na terenie Polski. Firma zajmuje się kompleksową obsługą serwisów blacharsko-lakierniczych. Dotychczasowe wsparcie udzielone szkole zostało docenione. W ramach konkursu „Pracodawca Kreujący i Wspierający Edukację 2014”, firma Auto-Color została nagrodzona przez Prezydenta Miasta Łodzi. Statuetkę, **ŁÓDZKIE ŁABĘDZIE**, odebrał właściciel firmy, Pan Jarosław Niewiadomski.

Schaeffler Polska Sp. z o.o. - wiodący dostawca części zamiennych do pojazdów użytkowych i urządzeń przemysłowych na całym świecie. Udziela nam wsparcia merytorycznego organizując liczne szkolenia dla uczniów i nauczycieli.

W bieżącym roku szkolnym podpisaliśmy porozumienie o współpracy z firmą NORTON-Saint-Gobain HPM Polska Sp. z o.o. (lider branży materiałów ściernych w Polsce – zakład produkcyjny w Kole). Efektem współpracy, jest wsparcie merytoryczne i materialne w postaci przekazania materiałów ściernych wykorzystywanych w procesie kształcenia uczniów w zawodach blacharza samochodowego i lakiernika.

Współpraca z LCDNiKP odbywa się w obszarze:

- Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego,
- wsparcia dydaktycznego - nauczyciele uczestniczą w zajęciach dydaktycznych, podnosząc swoje umiejętności dydaktyczno-wychowawcze,
- w zakresie promocji szkolnictwa zawodowego w obszarze motoryzacyjnym poprzez organizowanie spotkań dla gimnazjalistów,
- doradztwa zawodowego dla uczniów,
- konstruowania materiałów dydaktycznych wykorzystywanych przez nauczycieli kształcenia zawodowego.

Szkoła z sukcesami uczestniczy w konkursach zawodowych *Szkolna Liga Mechatroniki i Szkolna Liga Elektryki*, *Najlepsza praca modelowo-konstrukcyjna*. W 2016 roku uczniowie szkoły zajęli drugie miejsce w konkursie *Szkolna Liga Elektryki* oraz trzecie miejsce w *Szkolnej Lidze Mechatroniki* w regionie łódzkim. Uczniowie z II klasy w konkursie *Mistrz Techniki To Ja*, w konkurencji dla szkół ponadgimnazjalnych zdobyli pierwsze miejsce we wszystkich trzech kategoriach i otrzymali cenne nagrody m.in. grę edukacyjną i IPada.

Zespół Szkół Samochodowych za swoją innowacyjną i nowatorską działalność, został uhonorowany tytułem „MULTIINNOWATOR” (2016), i „KREATOR KOMPETENCJI ZAWODOWYCH” w kategorii grupowej (2015) oraz tytułem „ORGANIZATOR PROCESÓW INNOWACYJNYCH” w kategorii grupowej (2011).

KONFERENCJA I... POKAZ MODY

Zestawienie szokujące, prawda? A jednak umotywowane. Chodzi bowiem o konferencję „Przemysł mody i innowacyjnych tekstyliów – pewne zatrudnienie”, zorganizowaną w Centrum Promocji Mody ASP przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz Radę ds. Kompetencji Przemysłu Mody i Innowacyjnych Tekstyliów.

Zaproszono na nią uczniów łódzkich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, liderów wewnątrzszkolnych systemów doradztwa edukacyjno-zawodowego i doradców zawodowych, aby uświadomić im, jak zmienia się i rozwija w regionie łódzkim branża odzieżowa i włókiennicza oraz przemysł modowy. I jak bardzo potrzebuje nowoczesnie wykształconych specjalistów!

O kształceniu projektantów na Wydziale Tkaniny i Ubioru ASP im. Władysława Strzebińskiego w Łodzi mówiła prof. dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka-Kojder. Tematykę innowacyjnych wyrobów włókienniczych – materiałów tekstylnych – przybliżył dr inż. Michał Puchalski z Wydziału Technologii i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej. Natomiast Bogumiła Jakubczak, przedstawicielka firmy Corin, zwróciła uwagę na to, jak ważna jest współpraca nauki z przemysłem w projektowaniu wyrobów tekstylnych. Ilustracją był tu film pokazujący proces konstruowania... idealnego stanika.

Na konferencji swoją ofertę kształcenia zaprezentowały łódzkie szkoły związane z branżą tekstylną-modową: Zespół Szkół Przemysłu Mody, Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Dwie pierwsze pokazały również własne kolekcje.

Maria Michalak

XX lat Akademii Młodych Twórców w ŁCDNiKP

Akademia Młodych Twórców

„Życie to nie oddychanie, to działanie”
Jan Jakub Rousseau

Te słowa XVIII francuskiego myślicie-la są myślą przewodnią **Akademii Młodych Twórców**, mającej na celu organizację procesu kształcenia ukierunkowanego na rozwój poprzez aktywne poznanie świata i tworzenie własnej wiedzy. A wszystko po to, by nasi wychowankowie wyrosli na poszukiwaczy, badaczy, odkrywców, eksperymentatorów i kreatorów. Placówką, w której działa AMT i która potrafi przygotować uczniów do nowej rzeczywistości poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Ogólna koncepcja prowadzenia zajęć dla młodzieży, autorstwa Janusza Moosa, dyrektora ŁCDNiKP, powstała w roku 1988. W oparciu o jej założenia podjęto w Ośrodku Edukacji Informatycznej - obecnie Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informatycznych - prace innowacyjne dotyczące zorganizowania Akademii Młodych Twórców, skupiającej uczniów uzdolnionych informatycznie. Od 1997 roku organizacją zajęć w AMT zajmuje się Sławomir Szaruga, konsultant do spraw edukacji informatycznej. W zajęciach uczestniczą młodzi ludzie samodzielnie zgłaszający chęć udziału, kierowani przez nauczycieli informatyki, będący laureatami konkursów informatycznych krajowych, wojewódzkich oraz organizowanych przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Celowe i zamierzone oddziaływanie na uczniów zdolnych było możliwe po dokładnej identyfikacji poziomu ukształtowanych umiejętności. Biorąc pod uwagę fakt, że wiedza członków Akademii w informatyce wykracza poza program kształcenia realizowany w szkołach i często jest na poziomie zainteresowań akademickich, zorganizowanie dla nich interesujących zajęć nie jest łatwe. Podstawową formę pracy stanowi więc trening twórczości, traktowany jako system przedsięwzięć realizowanych w grupie i poprzez grupę, ukierunkowanych na podwyższenie twórczego potencjału grupy i jej członków. Stosowany trening interpersonalny kształtuje takie zakresy umiejętności jak: wzajemne poznanie i zaufanie, zrozumienie siebie i innych, wpływanie na siebie i innych, wpływanie na siebie nawzajem – pomoc sobie i innym. Celem prowadzonego treningu komunikacji jest z kolei ukształtowanie umiejętności porozumienia się z innymi poprzez prawidłowe formułowanie i przekazywanie informacji oraz prawidłowy odbiór informacji. Jednym z istotnych celów treningu jest również ukazanie sposobów konstruktywnego radzenia sobie z konfliktami. Grupy trening twórczości zawiera z kolei w sobie trening wyobraźni, trening wartościowania i trening negocjacji.

Założono również, że organizacja w Akademii procesu nauczania – uczenia się oraz organizacja grupowego treningu twórczości powinna prowadzić do kształtowania umiejętności postrzegania i formułowania pomysłów rozwiązań oraz zauważania barier myślowych i sięgania do nowych doświadczeń, kształtowania skłonności do podejmowania decyzji, likwidowania bariery psychologicznej wyrażającej się brakiem wiary w możliwości i umiejętności myślenia inwencyjnego. Powinna także prowadzić do przygotowania do zgłoszenia projektu. Istotną rolę podczas prac nad projektem jest motywowanie. Uczniowie otrzymują prawo do współdecydowania o tym, czego, kiedy, gdzie i jak chcą się uczyć oraz prawo do samodzielnej pracy bez nieustannej nadmiernej kontroli. Członków zespołu motywują następujące czynniki: osiągnięcia, uznanie, samodzielna praca, odpowiedzialność oraz rozwój. Uzyskują w Akademii Młodych Twórców szansę współpracy w ramach Regionalnego Centrum Innowacji z firmą Microsoft, realizują system zarządzania szkoleniem na odległość na portalu Interklasa, uczestniczą w projekcie Leonardo da Vinci, organizują na zlecenie MEN międzynarodowy konkurs Netd@ys, najbardziej wartościowe projekty przedstawiają na Łódzkich Targach Edukacyjnych oraz podczas Wojewódzkich, Krajowych i Międzynarodowych Konferencji.

Rozwiązaniem, które funkcjonuje od wielu lat, jest podejmowanie przez starszych, bardziej doświadczonych członków AMT ról edukatorów prowadzących zajęcia dydaktyczne w grupach ćwiczeniowych w tzw. Twórczej Szkole Komputerowej. TSK grupuje dzieci i młodzież w wieku 10 - 19 lat, o zainteresowaniach informatycznych, jednak bez ugruntowanej wiedzy i umiejętności z tego zakresu. W tym przypadku podział na grupy zostaje dokonany według poziomu ukształtowanych umiejętności, a tematyka zajęć jest narzucona przez nauczyciela - opiekuna. W każdym roku szkolnym funkcjonują cztery grupy ćwiczeniowe zrzeszające po 15 uczniów, co daje w sumie 60 uczestników zajęć. Tematyka dostosowana jest do ich wcześniej rozpoznanych

potrzeb i możliwości. I tak na przykład uczniowie zainteresowani:

- automatyką i robotyka - uczestniczą w zajęciach grupy „Konstruowanie i programowanie robotów mobilnych”,
- programowaniem w językach wysokiego poziomu - pracują w grupach zajmujących się „Programowaniem w C++”, Programowaniem webowym” i „Tworzeniem aplikacji okienkowych w C#”.

Efekty działań edukatorskich młodzieży mają również postać materiałów dydaktycznych, przygotowywanych z myślą o uczestnikach zajęć prowadzonych w Twórczej Szkole Komputerowej. Wynikiem solidnego przygotowywania się do zajęć dydaktycznych są podręczniki opracowywane na bazie wspomnianych powyżej materiałów i wydawane przez profesjonalne wydawnictwa, jak na przykład HELION, w którym ukazały się następujące pozycje książkowe:

- „J2ME. Java dla urzędów mobilnych. Ćwiczenia”
- „J2ME. Praktyczne projekty”
- „Tablice informatyczne. C#”
- „Tworzenie aplikacji graficznych w .NET 3.0”

Wypracowany w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego system edukacyjny zapewnia osobom w nim uczestniczącym kształtowanie umiejętności, które pozwalają funkcjonować na rynku pracy i w społeczeństwie informacyjnym. Umiejętności te charakteryzują się dużym stopniem uniwersalności, mogą być wykorzystane w wielu różnych sytuacjach życiowych. Wpływ Akademii Młodych Twórców ŁCDNiKP na rozwój uczestników prowadzonych w niej zajęć prześledzić można na przykładzie absolwentów, którzy nabyli tutaj umiejętności wykorzystywane później efektywnie w wielu różnych sytuacjach życiowych, na przykład w samokształceniu czy w pracy zawodowej.

W roku szkolnym 2003/2004 członkowie AMT postanowili własnymi siłami zorganizować konferencję „**Nowoczesne technologie wyzwaniem dla młodzieży**”, której celem było przybliżenie uzdolnionej informatycznie młodzieży technologii przyszłości. Rozważania z zakresu tej tematyki kontynuowano i rozwijano na kolejnych konferencjach, aż do roku szkolnego 2012/2013. Od roku szkolnego 2013/2014 bowiem organizowane jest **Forum Uczniów Uzdolnionych Informatycznie**, w którym uczestniczy każdorazowo ponad 100 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego.

W latach następnych efekty kształcenia pozaformalnego postanowiono upowszechnić i wykorzystać do wzmocnienia oddziaływania projektu i stworzenia możliwości skorzystania z niego jak największej liczbie młodzieży.

Dlatego podjęto z powodzeniem działania nad opracowaniem, w ramach unijnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, projektu „Akademia Młodych Twórców – program wspierania uczennic i uczniów uzdolnionych informatycznie”. Powstał również projekt wykorzystujący doświadczenia Akademii Młodych Twórców skierowany do uczniów szkół zawodowych zainteresowanych informatyką.

Na szczególną uwagę zasługują warsztaty dla nauczycieli przeprowadzone przez „akademików” w ramach *Weekendu z technologią informacyjną* (2015-2017) oraz działalność dydaktyczna członków AMT polegająca na prowadzeniu kursów z zakresu programowania wysokiego poziomu, organizowanych dla nauczycieli.

Popularne hasła powtarzane w języku biznesu bardzo dobrze charakteryzują Akademię Młodych Twórców. Przedstawiony poniżej schemat przedstawia w formie graficznej istotę jej działalności.

W 2013 roku, ramach pilotażowego projektu Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej oraz Ośrodka Nowoczesnych Technologii Informatycznych, na bazie wieloletnich doświadczeń powstała **Dziecięca Akademia Młodych Twórców**, z dwiema sekcjami: „Badaczy i Odkrywców”, koordynowanej przez doradcę metodycznego edukacji wczesnoszkolnej Hannę Derewlaną oraz „Konstruktorów i Programistów”, pod kierunkiem konsultanta d.s. edukacji informatycznej Sławomira Szarugi.

Działalność sekcji Badaczy i Odkrywców skupia się na rozwijaniu ciekawości poznawczej dzieci poprzez zgłębianie tajemnic otaczającego świata i rozwiązywanie problemów z obszaru sztuki oraz różnych dziedzin nauk: przyrody, fizyki, chemii. To zajęcia, których celem jest przygotowanie uczestników do samodzielnego uczenia się oraz kształtowanie

ich kompetencji społecznych. Podczas zajęć projektowanych, realizowanych zgodnie z konstruktywistycznym modelem uczenia/uczenia się tworzone są warunki do prezentowania indywidualnych i zespołowych osiągnięć dzieci. Tematyka spotkań jest zróżnicowana, adekwatna do zainteresowań grupy. Prowadzący, po rozpoznaniu aktualnego zasobu wiedzy dzieci w zakresie wybranej tematyki, inspirowane do podejmowania różnorodnych doświadczeń i eksperymentów. Uczniowie przeprowadzają je w grupach dokonując obserwacji, analizy, uogólniania i wspólnie wyciągają wnioski, którymi się dzielą z innymi. W ten sposób poszerzają swoją dotychczasową wiedzę, a następnie wykorzystują ją do tworzenia nowych rozwiązań i oryginalnych zastosowań. Dzieci pełnią tu role inicjatorów, planistów, organizatorów, ekspertów, badaczy, kreatorów.

Z kolei tematyka zajęć dla sekcji „Konstruktorów i Programistów” obejmuje konstruowanie i programowanie robotów mobilnych, sterowanie robotami przemysłowymi, a także wykonywanie zdjęć aparatem cyfrowym oraz ich obróbkę komputerową. Można zaobserwować wysoką aktywność uczestników, wzrost samodzielności, współodpowiedzialności, wzajemne wsparcie, gotowość do nowych wyzwań.

Ukoronowaniem każdego roku zajęć jest podsumowanie działalności Akademii Młodych Twórców połączone z uhonorowaniem wyróżniających się członków AMT oraz Dziecięcej AMT. Instrumentem służącym potwierdzeniu i uznaniu efektów pracy w Akademii Młodych Twórców jest certyfikat, który zgodnie z zamierzeniem Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego gwarantuje, że uczenie się w jej ramach zostanie uznane za doświadczenie edukacyjne i okres kształcenia pozaformalnego.

Akademia Młodych Twórców od 20 lat stanowi ważny element struktury Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego i znakomicie doskonalili wizerunek Miasta i łódzkiej edukacji. Akademia to rozwiązanie edukacyjne pracy z młodzieżą szczególnie uzdolnioną, to budowanie relacji między uczącymi się a organizatorami procesów uczenia się, które informują o funkcjonowaniu generatywnego modelu uczenia się, to struktura organizacyjna implementująca do praktyki najważniejsze założenia konstruktywizmu. Na podstawie wysokiej oceny działalności Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w zakresie prowadzonej od 20 lat w ramach kształcenia pozaformalnego pracy z młodzieżą uzdolnioną Ministerstwo Edukacji Narodowej przyznało placówce tytuł *Miejsce Odkrywania Talentów*.

Sławomir Szaruga

Edukacja, zabawa i aktywność fizyczna w jednym

Edukacja poprzez zabawę to najskuteczniejsza forma nauki dla dzieci. Postęp w rozwoju ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych) sprawił, że dostępne jest już interaktywne urządzenie, które nie tylko utrwała szkolną wiedzę, ale także wymaga od uczniów podjęcia wysiłku fizycznego. Jak działa?

– skakać, machać czy biegać. To prawdziwa edukacja przez zabawę i ruch, którego tak bardzo brakuje najmłodszym.

Co więcej, zabawa i edukacja za pomocą podłogi multimedialnej integruje uczniów. Sprawia, że dzieci mają poczucie przynależności do grupy, dlatego warto zachęcać je do współpracy nie tylko podczas lekcji. Ró-

kształcenia ogólnego, co jest dodatkowym wzbogaceniem w pracy z dziećmi w różnym wieku szkolnym.

Zabawa, aktywność fizyczna, edukacja, a do tego intrygująca nazwa. Magiczny Dywan firmy Funtronic to podłoga interaktywna, która wspomaga rozwój psychofizyczny dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Rozwija motorykę, koordynację wzrokowo-ruchową, spostrzegawczość i szybkość reakcji, a jednocześnie ćwiczy pamięć i uczy. Urządzenie łączy w sobie komputer, projektor oraz system czujników ruchu, które umożliwiają zabawę w czasie rzeczywistym na dowolnym fragmencie podłogi lub stołu.

Podłoga interaktywna Magiczny Dywan zawiera gry i zabawy, które inspirują i wymuszają ruch. Dzieci bawiące się na Magicznym Dywanie, aby pograć w grę czy rozwiązać quiz, muszą wykonać ruchy

wieśnicy wspólnie doświadczają wirtualnej rzeczywistości, ale w świecie realnym.

„Podłoga interaktywna to świetny pretekst do wspólnych zabaw podczas przerw międzylekcyjnych czy w trakcie oczekiwania na rodziców w świetlicy szkolnej. To bardzo prosty i skuteczny zabieg edukacyjny – poprzez ruch i wspólną zabawę, dzieci uczą się kształtować relacje społeczne, a przy okazji powtarzają i utrwalają szkolny materiał” – mówi Piotr Treszczotko, wiceprezes firmy Funtronic.

Urządzenie może być wykorzystywane także do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Proponowane zestawy gier i zabaw uwzględniają treści zawarte w podstawie programowej

Magiczny Dywan w rehabilitacji dzieci

Podłoga interaktywna to nie tylko innowacyjne narzędzie edukacyjne, ale także pomoc w rehabilitacji dzieci z różnymi schorzeniami, takimi jak wady rozwojowe czy autyzm. Magiczny Dywan świetnie sprawdza się także w powrocie do zdrowia najmłodszych pacjentów onkologicznych, angażując ich do zabawy i ruchu. Specjalny pakiet gier dedykowany jest osobom niepełnosprawnym jako pomoc w rewalidacji skierowana na usprawnianie ich zaburzonych funkcji rozwojowych i intelektualnych.

Połączenie nowych technologii ze standardowym modelem nauczania czy rehabilitacji przynosi wymierne efekty. Ukierunkowanie uwagi dzieci na treści edukacyjne poprzez zabawę, wykorzystanie ruchu i stymulowanie zmysłów wzroku, słuchu oraz odpowiedni system pochwał w postaci dźwiękowej (brawa) czy ikonograficznej (uśmiechnięta buźka) sprawia, że chętniej się uczą, a w przypadku dzieci chorych – łatwiej zaangażować je w rehabilitację.

Funtronic sp. z o.o.
Kolumbijska11, 01-991 Warszawa
H. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce

tel. +48 22 610 02 30
e-mail: biuro@funtronic.eu
www.funtronic.eu

Politechnika Łódzka

[nowe kierunki studiów]

rekrutacja:

na studia I stopnia

2.06–14.07

na studia II stopnia

1.06–20.09

www.rekrutacja.p.lodz.pl

POKOCHAJ CZYTANIE

„Dom bez książek to jak dom bez okien. Wszędzie ciemno i nic nie widać, a świat staje się kompletnie niezrozumiały”.

Należę jeszcze do pokolenia, które z książką zaprzyjaźniało się na co dzień. Nie wypadło na przykład nie przeczytać żadnej książki aktualnego noblisty.

Dziś nikogo już nie dziwi, że młody człowiek spotyka się z książką jedynie w szkole i na studiach, a w domu zamiast półek wyłożonymi książkami ma na ścianie jedynie wielki telewizor plazmowy. Nauczyciele wychowania przedszkolnego dostrzegają, że rodzice nie czytają bajek na dobranoc, gdyż wolą włączyć telewizor i karmić dzieci bajkami ze szklanego ekranu, jak sami twierdzą, wynika to z notorycznego przepracowania, a tym samym braku czasu na wieczorne rozmowy z dzieckiem. Ci, którym rodzice czytali baśnie do poduszki, mimo zmęczenia po całym dniu pracy, chcą jednak kontynuować rodzinne tradycje.

A efekty wieczornego czytania są widoczne gołym okiem. Dziecko szybciej zaczyna mówić, lepiej się rozwija i ma przede wszystkim bliiski kontakt ze swoimi rodzicami, co rodzi ogromną więź i procentuje na przyszłość.

Tymczasem z badań, które zleciła Biblioteka Narodowa wynika, że 63% naszej populacji nie miało książki w rękę, a 14% jest poza kulturą pisma (nie czytało ani jednego czasopisma, książki, tekstu dłuższego niż strony informacji w Internecie).

W czasie podróży środkami komunikacji zbiorowej, pociągiem czy autobusem łatwiej dostrzec osoby, które oglądają film na tablecie, upajają się grami komputerowymi niż zawzięcie czytają książki lub prasę. W Europie trwa renesans książki. Tymczasem z danych Eurostatu wynika, że Polska jest w ogonie czytających państw Unii Europejskiej.

Polska Izba Książki apeluje o promocję czytelnictwa i lobbuje za ustawą o jednolitej cenie książki.

Współczesne tendencje w pedagogice akcentują znaczenie czynnego uczestnictwa dziecka w procesie edukacyjnym. Istotnym staje się stwarzanie dziecku warunków do intensywnego poznawania i przeżywania świata. Rozwijaniu procesów poznawczych w kształtowaniu pozytywnych postaw emocjonalno-społecznych niewątpliwie sprzyja kontakt dziecka z literaturą. Książka rozwija wrażliwość i ciekawość, pobudza wyobraźnię. Czytana w gronie rodzinnym wzmacnia więzy, integruje jej członków. Ponadto może stać się zachętą do współpracy z dalszym środowiskiem lokalnym poszerzając krąg zainteresowań i możliwości.

W kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2016/2017, na pierwszym miejscu jest upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelni-

czych wśród dzieci i młodzieży. A więc szkoły zobowiązane są do systematycznego wspierania kompetencji czytelniczych.

Zajęcia edukacyjne / lekcje biblioteczne, spotkania z autorami książek, warsztaty aktywizujące czytelnictwo, konkursy czytelnicze dla uczniów, a także akcje proczytelnicze, to przykłady działań bibliotek w zakresie wspierania inicjatyw zmierzających do promocji czytelnictwa.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego od lat, realizując program edukacji czytelniczej, prezentuje swoje projekty w ramach Festiwalu Bibliotek Szkolnych. Na przykład: „Biblioteka bez granic”, „Wędrująca książka”, „Biblioteka szkolna – laboratorium kultury”, „Biblioteka szkolna drogą do sukcesu”, „Gdzie mieszkają książki?”. Festiwal z założenia integruje wszystkich czytających jak i tych, którzy swą przygodę z książką dopiero zaczynają. Ce-

lem jest szeroko pojęta edukacja czytelnicza. Książka jest od wieków nośnikiem ludzkich myśli, wrażeń, wiedzy i idei. Zadaniem konkursów jest upowszechnienie czytelnictwa. Naszym jednak głównym celem jest kształtowanie nawyku czytania i podwyższenia kompetencji czytelniczych. Osiągnięcie przez ucznia poziomu czytania krytycznego i twórczego poczytujemy sobie za sukces pedagogiczny.

Wiadomo nam wszystkim, że książka ma obecnie wielu konkurentów. Jednak idea festiwalu nie ma za zadanie walczyć z Internetem i innymi mediami, tylko z nim współistnieć. Stąd zmagania konkursowe są różnorodne zarówno w formie jak i treści. By promować czytanie uczestnicy robili zdjęcia, kręcili filmy, malowali, ilustrowali, pięknie czytali i recytowali, pisali eseje, recenzje i rekomendacje, realizowali się na scenie teatralnej, korzystali z Internetu.

XVI Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych odbył się pod hasłem *Podróże z książką*.

Na etapie szkoły podstawowej, klasy I – III „**Zdarzyło się w...**” wykonywali pracę plastyczną na podstawie dowolnie wybranej książki. Klasy IV – VI „**Podróż w książce**”

rysowali mapę i zaznaczali na niej miejsca przygód bohatera. Nieco trudniejsze zadanie, ale ciekawe, mieli uczniowie gimnazjum. Temat ich pracy to „**Przewodnik po książce**”. Uczeń miał za zadanie indywidualnie wykonać prezentację multimedialną, w dowolnym programie komputerowym, będącą przewodnikiem po książce. Slajdy powinny nawiązywać do treści książki i przygód bohaterów i zawierać krótki opis. Już po raz kolejny uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wędrowali po naszym mieście. Temat ich pracy to „**Moje podróże z książką po Łodzi**”. Uczniowie mieli za zadanie wykonać 5 zdjęć w przestrzeni miejskiej i dołączyć do nich opisy będące cytatami z wybranych (z załączonej do regulaminu listy) i przeczytanych tekstów literackich związanych z Łodzią.

Planując tegoroczny Festiwal Bibliotek Szkolnych kierowaliśmy się następującymi celami:

- Proces uczenia się, powinien być wspomagany nieustannym kształceniem umiejętności czytania. Pozwoli to osiągnąć uczniom coraz lepsze wyniki w nauce, a tym samym ich rozwój na każdym etapie edukacyjnym oraz w systemie kształcenia ustawicznego.

- Aby ukształtować wśród młodych ludzi nawyk czytania należy na jak najwcześniejszych etapach kształcenia wprowadzać działania ukazujące tę pożądaną umiejętność jako atrakcyjną.

- Działania promujące czytelnictwo są istotną częścią edukacji i powinny być zadaniami wszystkich nauczycieli, a nie tylko nauczycieli-bibliotekarzy.

- Konkursy festiwalowe są też częścią pedagogiki zabawy. Ukazują książkę jako źródło przyjemności i wspierania

rozwoju psychicznego czytelnika na każdym etapie edukacji.

- Innowacyjność Łódzkiego Festiwalu Bibliotek Szkolnych rozwija kreatywność uczestników na różnych płaszczyznach.

Teraz ogromne zadanie stoi przed bibliotekami szkolnymi. Motywowanie do czytania, dobór odpowiednich lektur i zachęta do działania. Myślę, że tegoroczne konkursy w ramach festiwalu zainspirują uczniów do czytania i działania. Festiwal jest jedną z wielu akcji promujących czytelnictwo wśród uczniów. Od szkoły zależy, czy kultura czytelnicza przetrwa.

Czy to jednak poprawi niekorzystne statystyki czytelnictwa w Polsce?

Potrzebna jest refleksja, rozmowy różnych środowisk, wydawców, dystrybutorów, instytucji, którym dobro książki leży na sercu i opracowanie oraz wdrażanie planu naprawy stanu czytelnictwa. A wtedy dom nie będzie bez książek a młody człowiek będzie wiedział, że „Kto czyta książki, żyje podwójnie”.

Krystyna Łukaszczyk

Archaiczna biblioteka to... przeszłość!

Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych. Oto efekty współpracy bibliotekarzy z nauczycielem informatyki w XXV Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Łodzi. Zorganizowano dwa konkursy oraz nakręcono trailery reklamy książek. Wszyscy są zadowoleni: nauczyciel informatyki – zlecając wykonanie zadania może ocenić praktyczne wykorzystanie wiedzy, bibliotekarz – promuje czytelnictwo, uczeń – łączy przyjemne z pożytecznym (może wykorzystać swoje zainteresowania i umiejętności oraz zdobyć dobrą ocenę).

Pierwszym wspólnym przedsięwzięciem był konkurs fotograficzny „Z książką mi do twarzy”. Pomysł zaczerpnieliśmy z akcji „Łódzkie czyta”. Przeznaczony on był dla dwuosobowych zespołów, których zadaniem było wykonanie zdjęcia z książką w naturalnej lub zaaranżowanej sytuacji. Premiowany był wybór utworu i wyraz artystyczny fotografii. Powołane zostało jury, które wybrało zwycięską pracę oraz przyznało dwa wyróżnienia.

Na fanpage`u biblioteki szkolnej (<https://web.facebook.com/BibliotekaXXVLOLODZ/>) umieszczono wszystkie konkursowe prace. Fotografia, która zdobyła najwięcej polubień, otrzymała nagrodę internautów. Głosowanie publiczności trwało 2 tygodnie. Sprawilo to, że fanpage bił rekordy wyświetleń. Przy okazji przeglądania zdjęć konkursowych uczniowie zapoznawali się z informacjami na nim umieszczanymi. Konkurs pokazał zainteresowania czytelnicze uczniów oraz pasję, jaką dla nich jest fotografia. Zdjęcia w większości były bardzo profesjonalne i wspaniale zaaranżowane. Uczniowie pokazali jednocześnie, jakie utwory ich interesują oraz co teraz czytają. Takie informacje pozwalają na zakup książek, które cieszą się wśród naszych potencjalnych czytelników

popularnością. Księgozbiór odpowiadający gustom czytelniczym poprawia statystykę i pokazuje bibliotekę jako miejsce, które jest otwarte na sugestie wypożyczających.

Drugi konkurs powstał już przy ścisłej współpracy z nauczycielem informatyki. Na tych zajęciach uczniowie pracowali w programach graficznych. W związku z tym, aby połączyć rozwijanie kompetencji czytelniczych z informatycznymi, zrodził się pomysł projektu okładki książki znajdującej się w szkolnej bibliotece. „Zmusiło” to uczniów do odwiedzenia nas i sprawdzenia, czy dana pozycja jest w naszym księgozbiorze. Wykorzystaliśmy tę sytuację do zapoznania ich z nowościami oraz zachęcenia do regularnego przychodzenia do biblioteki. Ocenie podlegała kreatywność, koncepcja, pomysł, idea, która stała za projektem. Uczniowie w ten sposób mogli uzyskać dobrą ocenę z informatyki oraz nagrodę za udział w konkursie bibliotecznym. Grafiki zostały wykorzystane do promocji książek.

Ostatnią wspólną inicjatywą było nakręcenie przez uczniów trailerów/reklam książek.

Tutaj również wykazali się bardzo dużą kreatywnością oraz zaskakującymi zakończeniami. Część z nich nagrywanych było w szkolnej bibliotece, co przyczyniło się do pośredniej reklamy samego miejsca. Oczywiście wszystko musiało być poprawnie zmontowane, z odpowiednią grafiką i muzyką. Książki zostały pokazane w nowej, zaskakującej formie, co zaintrygowało rówieśników do sięgnięcia po nie.

Dobra współpraca między nauczycielami sprawia, że realizacja kierunków polityki oświatowej nie musi być trudna i nudna. Pokazujemy jednocześnie uczniom, że można w sposób łatwy i przyjemny wykorzystać zdobytą wiedzę na lekcjach informatyki. Bibliotekę zaś postrzegają wówczas nie jako jakieś miejsce archaiczne, lecz nowoczesne centrum pracy z czytelnikiem.

Marcin Matusiak
nauczyciel bibliotekarz
XXV LO w Łodzi

PRACODAWCY DLA EDUKACJI

Ważnym aspektem pracy szkoły zawodowej w obszarze kształcenia zawodowego jest relacja pracodawca – szkoła. Ma ona znaczący wpływ na podniesienie jakości kształcenia zawodowego, rozwój nowych form organizacyjnych w kształceniu dorosłych, a także dostosowywanie kształcenia zawodowego do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Promocja efektów współpracy i przedstawianie ich w szerokim wielokierunkowym aspekcie korzystnym dla pracodawcy i szkoły zawodowej, zachęca przedsiębiorców do wzmożonych działań na rzecz edukacji zawodowej.

Aby zainteresować jak największą grupę pracodawców nowoczesnym modelem współpracy z edukacją, podjęto skuteczną strategię promocji tych działań pracodawców, które ukierunkowane są na wzmocnienie różnych obszarów kształcenia, w tym także kształcenia zawodowego. Unikatowy w skali kraju, ogłaszany przez Prezydenta Miasta Łodzi, realizowany we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, konkurs na wybór „Pracodawcy Kreującego i Wspierającego Edukację”, wpisuje się w cykliczne działania promocyjne. Konkurs przedstawia kreatywnych pracodawców z całej Polski, działających nie tylko w środowisku lokalnym, ale także w obszarze całego kraju. Zmagania konkursowe pozwalają na prezentację ciekawych rozwiązań i przykładów dobrych praktyk w obszarze współpracy pracodawców ze szkołami różnych typów, w tym także szkołami zawodowymi. W Komisji Konkursowej powołanej przez Prezydenta Miasta Łodzi biorą udział przedstawiciele lokalnych mediów, administracji publicznej, wyższych uczelni, instytucji rynku pracy oraz organizatorów konkursu. Dzięki temu skład Komisji Konkursowej stanowi gwarancję kompetentnej, obiektywnej, rzetelnej i wszechstronnej oceny działań pracodawców wspierających w różnych formach organizacyjnych szkoły.

Kapituła Konkursu każdego roku szczegółowo analizuje rekomendacje zgłoszonych do konkursu firm, przedsięwzięcia podejmowane przez te firmy na rzecz edukacji oraz efekty tych przedsięwzięć. Obszary oceny komisji Konkursowej dotyczą między innymi: wsparcia w zakresie wyposażenia bazy techniczno-dydaktycznej i wsparcia finansowego działalności dydaktyczno-wychowawczej szkół, doradztwa zawodowego dla uczniów, doskonalenia umiejętności uczniów i umiejętności zawodowych nauczycieli, organizowania konkursów, zawodów, olimpiad i egzaminów, wspomaganie szkół w prowadzeniu projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Regulamin kolejnych edycji konkursu ule-

gał modyfikacji i ostatecznie, ze względu na różnorodność zgłaszanych do konkursu firm, dokonano podziału przedsiębiorców na trzy kategorie - przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób, od 11 do 50 osób oraz zatrudniające powyżej 50 osób.

Komisja Konkursowa za efektywną współpracę przyznaje pracodawcom Statuetki Łódzkich Łabędzi, a także nagrodę specjalną dla pracodawcy za kreowanie procesów kształcenia i wspieranie szkolnego systemu edukacji w skali kraju. Prezentacja wszystkich nominowanych pracodawców i wręczenie zwycięzcom Statuetek Łódzkich Łabędzi odbywa się podczas Gali Finałowej w Muzeum Miasta Łodzi w Pałacu Poznańskim, prestiżowym dla Łodzi miejscu. Dotychczas odbyło się pięć edycji konkursu, w których największą grupę zgłoszonych do konkursu pracodawców, stanowili przedsiębiorcy współpracujący z łódzkimi szkołami zawodowym.

Wyniki konkursowych zmagania w pięciu edycjach, nominacje i nagrodzonych pracodawców, którzy decyzją Kapituły Konkursu otrzymali najwyższe konkursowe trofea – prestiżowe Łódzkie Łabędzie, przedstawiamy poniżej.

2012 I EDYCJA

Nominacje: Andel's Hotel Łódź, ANETKA Firma Cukierniczo – Handlowa, APSYS MANAGEMENT Sp. z o.o., ARIADNA S.A. Fabryka Nici, BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Chint Poland Sp. z o.o., Dalkia Łódź S.A., ENGOREM Sp. z o.o., Festo Sp. z o.o., HERZ Armatura i Systemy Grzewcze Sp. z o.o., Inter Cars S.A., Izba Rzemieślnicza w Łodzi, Mazowiecka Spółka Gazownictwa sp. z o.o., MTS Mathematisch Technische Software-Entwicklung GmbH, P&G Gillette Poland International Sp. z o.o., Polskie Stowarzyszenie Dekarzy - Oddział Łódzki, Spółdzielnia Elektrotechniczna „POKÓJ”, Zakład Piekarsko-Cukierniczy Violeta i Feliks Ponitka, Zakłady Przemysłu Cukierniczego UNITOP-OPTIMA S.A.

Statuetki Łódzkich Łabędzi:

P&G Gillette Poland International Sp. z o.o., ENGOREM Sp. z o.o., Dalkia Łódź S.A.

Nagroda specjalna: Festo Sp. z o.o.

2013 II EDYCJA

Nominacje: Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. z o.o., „Alex” Paweł Leńczuk, Centovini Polska Spółka z o.o., Chint Poland Sp. z o.o., Kuczka Józef Sp.j. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe, Polskie Stowarzyszenie Dekarzy – Oddział Łódzki, Tłokiński Spółka Jawna, „Ariadna” S.A. Fabryka Nici, BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Dalkia Łódź S.A., Dell Products Poland Sp. z o.o., Festo Sp. z o.o., „Galmet Sp. z o.o.” Sp. K., Inter Cars S.A., Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Procter&Gamble Gillette Poland International Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Poxlim GmbH Sp. z o.o.

Statuetki Łódzkich Łabędzi:

Polskie Stowarzyszenie Dekarzy – Oddział Łódzki, Kuczka Józef Sp.j. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe, Centovini Polska Spółka z o.o., BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Nagroda specjalna: Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce.

2014 III EDYCJA

Nominacje: Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. z o.o., ArcusLink Tłumaczenia Specjalistyczne M.Mamulska M.Kierska-Barcz Spółka Jawna, NICODEY Agencja Reklamowa, Piekarnia Elżbieta Wojciechowska, Przemysław Rokicki, NoBo Hotel, P.H.U. Auto-Color Sp. Jawna, SOCHOR – Budowa Aparatów Sp. z o.o. Sp. K., Andels Łódź Sp. z o.o., „Ariadna” S.A. Fabryka Nici, BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Dell Products Poland Sp. z o.o., Festo Sp. z o.o., F&F Filipowski sp. j., „Galmet Sp. z o.o.” Sp. K., HERZ Armatura i Systemy Grzewcze Sp. z o.o., Holding Liwa Sp. z o.o., Warszawa dotyczy: Hotel Grand Łódź, IKEA Retail Sp. z o.o. Sklep IKEA Łódź, JANIS Sp. z o.o. Sp.K., MAGNETIX Górszwa Sp.j., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Łódź Spółka z o.o., Mitsubishi Electric Europe B.V. Oddział w Polsce, PPG Industries Poland Sp. z o.o., Procter&Gamble Gillette Poland International Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Poxlim GmbH Sp.z o.o., Zakład Mięсны „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk, Veolia Energia Łódź S.A.

Wyróżnienia: BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Holding Liwa Sp. z o.o. Warszawa dotyczy: Hotel Grand Łódź, Procter&Gamble Gillette Poland International Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Poxlim GmbH Sp.z o.o., Veolia Energia Łódź S.A.

Statuetki Łódzkich Łabędzi:

Piekarnia Elżbieta Wojciechowska, P.H.U. Auto-Color Sp. Jawna, „Ariadna” S.A. Fabryka

ka Nici, Zakład Mięсны „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk

Nagroda specjalna: Mitsubishi Electric Europe B.V. Oddział w Polsce, Festo Sp. z o.o.

2015 IV EDYCJA

Nominacje: ALEX Paweł Leńczuk, ANETKA Firma Cukierniczo-Handlowa, BIESIADA M. Cicharska, BIURO TURYSTYCZNE RAFTUR, „AGRAF” Sp. z o.o., MTS - MATHEMATISCH TECHNISCHE SOFTWARE ENTWICKLUNG GMBH, Przemysław Rokicki, Qubus Hotel Łódź, Systemy Nauczania i Prezentacji Interaktywnych SYNAPIA Sp. z o.o., Andels Łódź Sp. z o.o., BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., Corning Optical Communications Polska Sp. z o.o., F&F Filipowski sp. j., „Galmet Sp. z o.o.” Sp. K., IKEA RETAIL Sp. z o.o. IKEA Łódź, Komenda Miejska Policji w Łodzi, Liberty Motors S.A. dystrybutor Inter Cars S.A., MAGNETIX Górszwa Sp.j., Nowa Szkoła Sp. z o.o., PROCTER AND GAMBLE Fabryka w Aleksandrowie Łódzkim, „PAWIS” Zakład Produkcyjno-Handlowy Irena Gabara, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „POLEXIM GmbH” S-ka z o.o., ROCKWOOL Polska Sp. z o.o., Transition Technologies S.A., Veolia Energia Łódź S.A.

Wyróżnienia: ALEX Paweł Leńczuk, Systemy Nauczania i Prezentacji Interaktywnych SYNAPIA Sp. z o.o., PROCTER AND GAMBLE Fabryka w Aleksandrowie Łódzkim, Veolia Energia Łódź S.A., Nowa Szkoła Sp. z o.o., Transition Technologies S.A.

Statuetki Łódzkich Łabędzi:

BIURO TURYSTYCZNE RAFTUR, Przemysław Rokicki, BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.

2016 V EDYCJA

Nominacje: „PERTE PIZZA” Sp. z o.o., „MECHATRONIK” Artur Grochowski, Łódzka Spółka Infrastrukturalna sp. z o.o., POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI SA ODDZIAŁ 1 W ŁODZI, PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-

HANDLOWE „Józef Kuczka” spółka jawna, RAMP Sp. z o.o., SOLIN Sp. z o.o., Andels Łódź Sp. z o.o., ATLAS Sp. z o.o., BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., COMMON S.A., Corning Optical Communications Polska Sp. z o.o., DHL Express (Poland) Sp. z o.o. DZIAŁ OBSŁUGI KLIENTA, F&F Filipowski spółka jawna, Film Hotel Sp. z o.o., Galmet Sp. z o.o. Sp. K., HERZ Armatura i Systemy Grzewcze Spółka z o.o, Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k. Centrum Dystrybucyjne Wola Krzysztoporska, KOMENDA MIEJSKA POLICJI W ŁODZI, KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI W ŁODZI, MUZEUM SZTUKI W ŁODZI, Procter & Gamble, VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A.

Wyróżnienia: „MECHATRONIK” Artur Grochowski, PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE „Józef Kuczka” spółka jawna, RAMP Sp. z o.o., BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., F&F Filipowski spółka jawna, Film Hotel Sp. z o.o., Galmet Sp. z o.o. Sp. K., KOMENDA MIEJSKA POLICJI W ŁODZI, MUZEUM SZTUKI W ŁODZI, VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A.

Statuetki Łódzkich Łabędzi:

„PERTE PIZZA” Sp. z o.o., POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI SA ODDZIAŁ 1 W ŁODZI, Andels Łódź Sp. z o.o., HERZ Armatura i Systemy Grzewcze Spółka z o.o.

Nagroda specjalna: ATLAS Sp. z o.o.

Organizator konkursu Prezydent Miasta Łodzi zapewnia, iż realizowany podczas piątej edycji konkurs, będzie kontynuowany. Zaproponowana formuła konkursu i prezentacja działań pracodawców została zaakceptowana przez pracodawców i szkoły jako znaczący element wzajemnej współpracy. Pracodawcy podkreślają natomiast, że to ich pracownicy stanowią najcenniejszą wartość firmy. Przygotowani do wykonywania zawodu oraz elastycznie reagujący na zmieniające się potrzeby rynku pracy dostosowani do aktualnych, jak i przyszłych potrzeb rynku pracy spełniają oczekiwania pracodawców. To właśnie dzięki nim mogą się rozwijać i z sukcesem realizować kolejne inwestycje i projekty.

Konkurs i jego uroczyste rozstrzygnięcia podczas Gali Finałowej znalazły się już na stałe w kalendarzu łódzkich imprez edukacyjnych a zgłoszenia do konkursu obejmują coraz liczniejszą grupę pracodawców, którzy budują udane relacje z placówkami edukacyjnymi, szczególnie zawodowymi.

*Danuta Urbaniak
Jadwiga Morawiec*

Chronił od zapomnienia...

W marcu do polskiego środowiska edukacyjnego dotarła smutna informacja. Zmarł Józef Świeboda.

Józef Świeboda (25.XI.1935 - 14.III.2017) znany był w środowisku szkół ponadgimnazjalnych jako wieloletni prezes Stowarzyszenia na rzecz Najstarszych Szkół w Polsce. Organizacja skupia w Polsce 113 szkół ponadgimnazjalnych, które zgodnie ze statutem działają w środowisku edukacyjnym minimum 100 lat oraz aktywnie działają na rzecz miasta i regionu. Do tego elitarnego grona należy także łódzka szkoła: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łodzi mieszczące się przy ul. Żeromskiego 115 (do 31 sierpnia 2016 r. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 im. Karola Wojtyły w Łodzi). Stowarzyszenie zostało założone przez działaczy oświatowych na Zjeździe Krajowym w Skarżysku-Kamiennej 15-16 lutego 1991 r. Wzięli w nim udział delegaci z ponad 40 szkół. Uczestnicy zjazdu w Skarżysku-Kamiennej uchwalili Deklarację Programową, ówczesnego Klubu Najstarszych Szkół Polskich (KNSP) oraz tymczasowy statut. Dr Józef Świeboda, ówczesny nauczyciel I LO w Rzeszowie został jego wiceprezesem, zaś członkiem zarządu. in. mgr Elżbieta Malińska - nauczyciel i bibliotekarz w Technikum Włókienniczym w Łodzi. Na zjeździe w Lubawie 14-15 września 2000 r. na stanowisko prezesa został wybrany dr Józef Świeboda, który zreformował dotychczasowe organizacyjnie struktury Zarządu oraz powiększył skład Stowarzyszenia o szkoły na Ziemiach Zachodnich.

W roku 2002 na XIV Zjeździe w I Liceum Ogólnokształcącym w Toruniu uczestnicy podjęli decyzję o wydaniu „Albumu szkół”, przygotowywanego przez prezesa Józefa Świebodę. Ze wstępnego przekrojowego zakresu, monografia corocznie rozszerzała się, aby w ostatnich latach objąć cztery grube tomy. Pierwszego podsumowania wiekowych średnich szkół polskich prezes dokonał w artykule „Wkład wychowanków do nauki i kultury polskiej, ku chwale Ojczyzny” zamieszczonym w Księdze Jubileuszowej Liceum Konarskiego w Rzeszowie, Rzeszów 2008 r.,

Józef Świeboda opublikował osiem książek, 2 sztuki teatralne, ok. 60 rozpraw naukowych, ponadto redakcje i artykuły w prasie, foldery. Brał aktywny udział w życiu społecznym i naukowym uczestnicząc w lokalnych i krajowych sesjach naukowych jako: członek Komisji Dziejów Oświaty w okresie okupacji hitlerowskiej PAN Kraków (od 1971 r.), członek Zarządu Wojewódzkiego TWP (1973-1989), członek Zarządu Towarzystwa Naukowego w Rzeszowie (1975-1979, 1991-2002) i przewodniczący Komisji Historii Oświaty, Nauki i Kultury (od 1971 r.), prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Rzeszowie (1989-1997), członek Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego Medycyny i Farmacji w Rzeszowie, od 1995 r. członek Akademii i Nauki w Nowym Jorku (The New York Academy of Sciences). Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim, wyróżniony nagrodą ministra MEN (1990 r.), premiera (1995 r.), medalem Amerykańskiego Instytutu Bibliograficznego za całokształt działalności

twórczej (2002 r.). Biogram m.in.: Szkoła charakterów, Rzeszów 1985, s. 219; Who's in Science and Engineering 1989-1999, 4th Edition Marquins Who's Who, New York 1999, s. 1147; 2000 Outstanding Scientists of the 20th Century, Cambridge, 2000, s. 199-200.

Żmudna praca Prezesa została przerwana 14 marca 2017 r.

Jest nam niezmiernie przykro z powodu śmierci dr. Józefa Świebode. Człowieka, który jak nikt inny zainteresowany był historią najstarszych szkół w Polsce, odszukiwaniem i utrwalaniem ich historii. Jego życie wyznaczał czas między odwiedzinami w placówkach edukacyjnych, zbieraniem materiałów i pisaniem wielotomowej pracy monograficznej. Marzenie jego życia - by ocalić od zapomnienia i wydać dzieło dotyczące historii polskich, najstarszych szkół zostało przerwane...

W pamięci wielu życie profesora wpisało się w słowa J. Piłsudskiego, „Kto nie szanuje i nie ceni przeszłości, ten nie jest godzien szacunku, teraźniejszości i prawa do przyszłości”.

*Teresa Łęka
Jan Bołtuć*

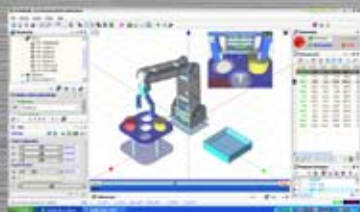
Robot dydaktyczny RobTRAIN I

Robot RobTRAIN I jest funkcjonalnym modelem robota przemysłowego o 5 stopniach swobody.

Kontroler robota posiada dodatkowo zestaw wejść/wyjść cyfrowych i wejść analogowych oraz możliwość wysterowania silnika DC z enkoderem do 2A, co umożliwi współdziałanie robota z otoczeniem.

Dedykowane środowisko programistyczne RobLAB (polska wersja językowa)

jest zgodny ze standardami przemysłowymi, zawiera moduł symulacji w środowisku 3D i samouczki, dzięki czemu zestaw stanowi idealną pomoc dydaktyczną do nauczania robotyki.

Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi

Mali twórcy

Przygotowanie ciekawych, nieschematycznych zajęć wymaga od współczesnego nauczyciela niezwyklej kreatywności i ponadprzeciętnej wiedzy z różnych źródeł. Każdy nawet nużący i nieciekawym temat, przedstawiony w niekonwencjonalny sposób powoduje, że uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach. Odchodzimy od tradycyjnych metod pracy na rzecz metod aktywizujących ucznia, sprzyjających uczeniu myślenia. Współczesne badania dowodzą bowiem, że myślenie kreatywne nie różni się znacząco od innych rodzajów myślenia i można go się po prostu nauczyć. Stąd też narodził się pomysł projektu edukacyjnego „**Uczymy się z pasją**”, który realizowany jest w Szkole Podstawowej nr 153 w Łodzi przez uczniów klasy II.

Głównymi celami projektu są rozwijanie u uczniów umiejętności zdobywania informacji z różnych źródeł poprzez promowanie niestandardowych form przekazywania wiedzy, aktywizowanie rodziców do czynnego udziału w procesie dydaktycznym, co daje im szerszą możliwość poznania metod i form stosowanych w pracy z dzieckiem.

Projekt realizowany jest w formie lekcji oraz zajęć warsztatowych dających dzieciom możliwość uczenia się poprzez doświadczanie, wśród których na szczególną uwagę zasługują:

Lekcja „**Poznajemy skarby ziemi**” prowadzona przy współpracy rodzica.

W trakcie spotkania z górnikiem uczniowie, przeprowadzając wywiad z zaproszonym gościem, uzyskali szereg informacji na temat pracy górnika. Mogli wcielić się w jego postać, przymierzając górniczą czapkę i trzymając kilof. Byli także uczestnikami prezentacji górniczego stroju galowego oraz minerałów i skał wulkanicznych wydobywanych przez górników w trakcie ich pracy.

Lekcja „**ABC małego astronoma**” w trakcie, której uczniowie wcielali się w rolę planet Układu Słonecznego oraz Słońca. Poprzez kreatywną zabawę poznawali kolejność położenia planet, zasady ruchu obiegowego i obrotowego Ziemi wraz ich następstwami.

Wycieczka edukacyjna **wizyta w planetarium** - uczniowie uczestniczyli w pokazie: „**Kosmos dla najmłodszych**”, w trakcie którego mogli utrwalić już zdobytą wiedzę, wykazać się własnymi wiadomościami oraz „podróżując między planetami” odkrywać tajemnice Układu Słonecznego.

Warsztaty multimedialne - prowadzone przy współpracy rodzica, w trakcie których uczniowie zapoznali się z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi powstawania dźwięku i światła, poznali zasady powstawania hologramów oraz uczestniczyli w ich prezentacji, brali udział w wirtualnej zabawie (pokazie wirtualnej rzeczywistości) z wykorzystaniem okularów 3D, poznali podstawy prostego programowania oraz sterowania robotami Sphero za pomocą iPhone. Poznawanie nowych technologii wzbogacone zostało zabawami ruchowymi.

Warsztaty z podstaw programowania dla dzieci - mające celu zapoznanie dzieci z podstawowymi pojęciami występującymi we wszystkich językach programowania. Podczas nauki dzieci poznały i uczyły się używać m.in. pętli instrukcji, tworzyły własne funkcje na bazie istniejących instrukcji, dowiedziały się, co to są zmienne i stałe oraz w jaki sposób przechowywane są w nich wartości.

W trakcie zajęć wykorzystywane zostały aplikacje i pomoce edukacyjne:

- Swift Playgrounds, aplikacja dla iPada
- kursy dla dzieci w serwisie Code.org
- programowanie robotów Sphero i Ollie
- inne programowalne pomoce edukacyjne

Warsztaty opierały się m.in. na prostych grach logicznych i łamigłówkach. Od dzieci nie były wymagane żadne własne urządzenia elektroniczne. Zadania do wykonania dla uczniów pokazywane były na rzutniku z iPada prowadzącego lub na tablicy.

Warsztaty plastyczne o tematyce świątecznej „**Wokół świątecznego stołu**” uczące dzieci nowych technik plastycznych wykorzystywanych przy tworzeniu ozdób i dekoracji świątecznych, poszanowania tradycji, współpracy w grupie.

Warsztaty są także okazją do wspólnego spotkania rodziców i dzieci wraz z nauczycielami; integrują społeczność szkolną.

Projekt edukacyjny będzie realizowany w ciągu całego roku szkolnego. W zakresie jego realizacji zaplanowano szereg form aktywności uczniów m.in.:

Udział w pokazowej rozprawie sądowej, który będzie dla uczniów pierwszą lekcją edukacji prawnej, w trakcie której nauczą się one jak działa prawo w praktyce. Uwrażliwi ona dzieci na konieczność przestrzegania norm i zasad obowiązujących w społeczeństwie. Uświadomi także fakt, że każde działanie ma swoje konsekwencje. Zaplanowano również spotkania z osobami wykonującymi ciekawe zawody np: z geodetą.

Równie istotne dla rozwijania kreatywności uczniów w Szkole Podstawowej nr 153 są także zajęcia dodatkowe **Koła Działań Twórczych** dla uczniów klas I-III prowadzone na podstawie autorskiego programu „Mali twórcy”.

Głównym celem prowadzonych zajęć jest rozwijanie postawy twórczej dziecka poprzez różne formy działań: działania plastyczne z zastosowaniem różnorodnych technik oraz niekonwencjonalnych materiałów, ćwiczenia i zabawy rozwijające umiejętności społeczne oraz ćwiczenia rozwijające myślenia twórcze.

Różne formy aktywności uczniów w trakcie zajęć umożliwiają wprowadzenie uczniów w świat sztuki i wiedzy o niej, a także wyzwolenie kreatywności oraz uczenie samodzielnego rozwiązywania problemów. Udział w zajęciach twórczych zapewnia wszechstronny i harmonijny rozwój uczniów.

Stosując różnorodne metody aktywizujące promuje się aktywne uczenie, czyli uczenie się przez działanie i przeżywanie. To właśnie zmienność zdecydowanie uatrakcyjnia wszelkie działania. Różnorodność stosowanych metod i technik pozwoli nie tylko rozbudzić w uczniu zainteresowanie, ale pomoże organizować warsztat pracy i wdrożyć do samodzielności.

*Agnieszka Piekarska
SP nr 153 w Łodzi*

Przekraczając granice

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi istnieje na łódzkim rynku edukacyjnym już 70 lat. 1 września 1946 roku w szkole naukę rozpoczęło pierwszych czterdziestu uczniów. Dyrektorem szkoły został Leopold Temerson, a zajęcia odbywały się w pofabrycznym budynku przy ulicy Kopcińskiego 29. Szkoła szybko rozwijała się i już w roku szkolnym 1953/54 w dziewięciu oddziałach uczyło się 326 uczniów. W latach 1961-1971 miał miejsce dalszy dynamiczny rozwój, powstały nowe kierunki kształcenia wynikające z zapotrzebowania łódzkiego przemysłu. W tym okresie w szkole uczyło się aż 1532 uczniów. Przez 70 lat swojej historii szkoła przechodziła sukcesywne, liczne zmiany. Zmieniały się jej nazwa, siedziba, struktura. W ich wyniku, nieustannie rozwijana oferta edukacyjna była dostosowywana do potrzeb rynku pracy nie tylko w Łodzi, ale w całej Polsce. To w murach tej placówki – zaraz po II wojnie światowej – kształceni byli pierwsi energetycy, a w latach 80-tych pierwsi w Polsce informatycy. Absolwenci szkoły stanowią kadrę zakładów przemysłowych Łodzi, województwa i kraju. Wśród nich są wykładowcy wyższych uczelni technicznych, osoby pełniące funkcje państwowe, dyrektorzy, prezesi firm i zakładów. Wśród absolwentów szkoły są również przedstawiciele duchowieństwa, środowisk artystycznych i twórczych. I nie ma w tym nic dziwnego. Bo szkoła, to nie tylko wyniki egzaminów zawodowych, egzaminów maturalnych, statystyki, rankingi szkół, wyniki uzyskiwane na olimpiadach, konkursach, choć powodów do zadowolenia, satysfakcji i dumy z osiągnięć w tym obszarze nie brakuje. Szkoła to przede wszystkim wszechstronny rozwój młodego człowieka, odkrywanie jego talentów, predyspozycji, pasji, marzeń i planów na przyszłość. To pomoc w wyborze właściwej drogi życiowej i zawodowej, kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich.

Niezwykle ważna była, jest i będzie dla nas współpraca z przedsiębiorcami i pracodawcami. Szkoły zawodowe i pracodawcy to system naczyń połączonych. By sprawnie funkcjonowały muszą ze sobą współpracować. W szkole zawodowej kształcimy przecież na potrzeby przedsiębiorców, a to właśnie przedsiębiorcy wiedzą najlepiej, jakie umiejętności powinni posiadać ich przyszli pracownicy. Zakłady dysponują nowoczesnymi maszynami i urządzeniami, których obsługę poznają zarówno uczniowie, jak i nasi nauczyciele. W obecnych czasach pracodawcy są dla nas niejednokrotnie instruktorami, a współpraca z nimi przynosi korzyści obu stronom. Form współpracy z pracodawcami jest bardzo wiele: Dni Otwarte Szkoły, wycieczki dydaktyczne, działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, wspólne spotkania i dyskusje. Ze strony

naszych partnerów otrzymujemy duże wsparcie finansowe i rzeczowe. Nasi uczniowie i nauczyciele mają możliwość śledzenia zmian technologicznych, przygotowania się do tego, by im sprostać podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, m.in. w zakładach, które patronują poszczególnym zawodom. O tym, co trzeba wiedzieć o energetyce, o wykorzystywanym w tej dziedzinie gospodarce sprzęcie, zadaniach, jakie stoją przed pracownikami, dowiadują się dzięki firmie Veolia Energia Łódź S.A., która otacza opieką przyszłych energetyków i elektryków. Od kilku lat uczniowie z klas kształcących techników mechatroników, a od bieżącego roku szkolnego także z klasy kształcącej monterów mechatroników, mają możliwość, dzięki patronatowi, odbywać zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w firmie BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego i firmach współpracujących z BSH. Firmy proponują też młodym ludziom poznawanie zasad funkcjonowania zakładów pracy w innych miastach (Polska, Niemcy) podczas finansowanych przez nie wycieczek krajoznawczo-zawodowych.

Niewątpliwym atutem (szczególnie z punktu widzenia motywacji do rozwijania wiedzy i umiejętności), ważnym dla młodzieży, są coroczne stypendia i nagrody dla najlepszych uczniów fundowane przez zakłady pracy (Veolia Energia Łódź, BSH, P&G).

Patronat dużych firm, potentatów w swoich branżach, ale także współpraca z mniejszymi zakładami pozwala szkole szybko stawać się placówką nie tylko nadążającą za rozwojem techniki, lecz również instytucją uczącą się i prezentującą młodzieży ten sposób podejścia do kształcenia. Patronaty szkoły to nie tylko opieka firm i zakładów pracy. Patronat naukowy nad szkołą przyjęły: Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki oraz Wydział Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej. Także Oddział Łódzki Stowarzyszenia Elektryków Polskich patronuje naszej szkole.

Przyglądamy się również kształceniu zawodowemu w innych krajach, współpracując od 11 lat ze szkołą Werner von Siemens Schule w Wetzlar (Niemcy). W 2006 roku, kiedy to Szkolny Klub Europejski „EURONIKA” nawiązał współpracę z niemiecką szkołą Werner-von-Siemens Schule w Wetzlar przeprowadziliśmy pierwszą w szkole wymianę młodzieży, w oparciu o projekt językowy „Polacy, Niemcy – poznajmy się bliżej”. Wykorzystując powyższe doświadczenia, zdecydowaliśmy o kontynuacji współpracy, jako doskonałej formie realizacji wspólnych zainteresowań młodzieży, wynikających z podobnych kierunków kształcenia realizowanych w obu placówkach (profile z zakresu informatyki, elektroniki oraz mechatroniki). W latach 2010-2014 projekty

realizowane były w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, jako „Dwustronny Partnerski Projekt Szkół w Programie Comenius”. Tytuł projektu realizowanego w latach 2010 - 2012 to „Automatyzacja i systemy robotyki kwalifikujące się na rynek europejski”, natomiast w latach 2012-2014 realizowaliśmy projekt pod tytułem: „Mikrosterowniki i ich zastosowanie w życiu codziennym”. Powyższe projekty opracowane zostały przez nauczycieli i uczniów szkoły polskiej i niemieckiej, zainteresowanych pogłębianiem świadomości dotyczącej umiejętności poruszania się na rynku pracy w krajach zjednoczonej Europy.

Głównymi celami naszego wieloletniego przedsięwzięcia są: kształtowanie kompetencji językowych uczniów w zakresie posługiwania się językiem angielskim i niemieckim; kształtowanie postaw związanych z poszanowaniem pracy jako wartości, kreatywne poruszanie się na rynku pracy; rozwój umiejętności stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych; pozyskanie umiejętności dostosowania się do potrzeb narzucanych przez postęp cywilizacyjny.

Priorytetem naszych działań jest skierowanie projektu do społeczności szkolnej, jako grupy społecznej o potrzebach edukacyjnych, wynikających z funkcjonowania w regionie. Zakres prac projektowych każdej wymiany obejmuje zagadnienia związane z automatyzacją, informatyką i robotyką. Zaplanowane działania realizowane są każdego roku w dwóch edycjach – pierwsza w Łodzi w październiku. Przez 11 dni uczniowie pracują w czteroosobowych grupach dwujęzycznych. W tym roku szkolnym treści projektu dotyczyły: systemów robotyki (Lego Mindstroms, Fischertechnik), mikrosterowników (Arduino), multimediiów, technik komputerowych i sieciowych. W kolejnej fazie projektu, w kwietniu uczniowie wraz z opiekunami wyjeżdżają do Wetzlar by tam, w szkole Werner-von-Siemens Schule kontynuować projekt. W trakcie realizacji projektu w Polsce uczniowie zwiedzają np. firmę BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego, a co za tym idzie, poznają funkcjonowanie robotów przemysłowych w realnych warunkach i ugruntowują wiedzę na temat automatyzacji i robotyki. Podobnie jest w Niemczech. Działania projektowe zawsze są tak dostosowywane, aby były zgodne z wymaganiami edukacyjnymi oraz potrzebami nieustannie rozwijającego się rynku pracy. Nadrzędnym celem naszego projektu jest to, aby obie szkoły po jego realizacji dostrzegły zmiany w nich zachodzące, związane ze zintegrowanym i interdyscyplinarnym sposobem przyswajania wiedzy i przygotowaniem uczniów do aktywności zawodowej.

Poza realizacją prac projektowych wymiana młodzieży przybiera formę dyskusji, spotkań towarzyskich, kulturalnych, zajęć integracyj-

nych i sportowych. Opiekunowie zapewniają uczestnikom możliwość zobaczenia najważniejszych miejsc w Łodzi i Wetzlar (ul. Piotrkowska, Manufaktura, „Dętka” na Placu Wolności, Katedra czy Stary Rynek w Wetzlar) oraz wybranych rejonów Polski i Niemiec. Każdego roku zwiedzają też państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu lub Warszawę. W Niemczech mają okazję zobaczyć rejony znaczące dla niemieckiej historii i oddające specyfikę regionu (Hesja).

Pod koniec każdej wymiany uczniowie mają za zadanie zaprezentować efekty swojej pracy podczas Dnia Europejskiego. Należy podkreślić, że prezentacja efektów pracy odbywa się na forum społeczności szkolnej z wykorzystaniem umiejętności posługiwania się językiem obcym. W dużej mierze jest to wydarzenie publiczne, gdyż zapraszani są na nie goście z zewnątrz, dyrektorzy szkół, przedstawiciele władz oświatowych, uczniowie z innych szkół oraz przedstawiciele mediów. Ponieważ szkoła Werner - von - Siemens Schule ma status szkoły międzynarodowej równoległe z realizacją projektu polsko-niemieckiego mają miejsce też spotkania innych grup międzynarodowych. W związku z tym, podczas Dnia Europejskiego efekty swojej pracy przedstawiają grupy z Niemiec, Polski, Czech i Portugalii.

Obok korzyści merytorycznych oraz językowych międzyszkolna wymiana młodzieży umożliwia też młodym ludziom szeroko rozumiany rozwój społeczny. Nasi uczniowie poznają styl życia rówieśników z innych krajów, mając jednocześnie kontakt z osobami innych narodowości. Spotkania są areną do nawiązania nowych znajomości, które mogą zaowocować przyjacielskimi i zawodowymi kontaktami w przyszłości. Poprzez wspólną pracę oraz przebywanie razem przelamuje się uprzedzenia, pozbywa się stereotypowych wyobrażeń i poglądów.

Dzięki realizacji polsko-niemieckiej wymiany młodzieży nasze szkoły odnoszą znaczące korzyści. Zapewniamy młodym ludziom możliwość skorzystania z zajęć wykraczających poza standardową ofertę edukacyjną szkoły. Angażując młodzież w realizację działań projektowych, stymulujemy do podejmowania samodzielnych inicjatyw i oferujemy twórcze zagospodarowanie wolnego czasu w połączeniu z pracami projektowymi. Poprzez realizację projektu wzrasta w naszych szkołach poziom kształcenia, znajdują zastosowanie nowe metody, a proces uczenia się poprzez projekt staje się uzupełnieniem szkolnego programu nauczania.

Wymiana międzynarodowa to tylko jedna z propozycji, jaką oferuje nasza szkoła swoim uczniom. I tylko na tym jednym przykładzie możemy z pełnym przekonaniem powiedzieć, że szkoła zawodowa to naprawdę atrakcyjny wybór kształcenia, który bez wątpienia w przyszłości opłaci się wszystkim.

Henryka Michalska
dyrektor ZSP nr 9 w Łodzi

Piąty rok katalogowania dobrych praktyk w edukacji

Rozpoczęliśmy piąty rok katalogowania dobrych praktyk w edukacji. Katalogowanie dobrych praktyk edukacyjnych to ważny proces promowania szkół i placówek oświatowych jako organizacji uczących się i miejsc wytwarzania pomysłów nowych rozwiązań edukacyjnych i ich wdrażania do praktyki.

Dotychczas Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wydało szesnaście zeszytów *Katalogu dobrych praktyk w edukacji* oraz jeden zeszyt specjalny pt. *Wyciąg z Katalogu dobrych praktyk wdrożonych w latach 2013-2016 w przedszkolach i klasach I-III łódzkich szkół podstawowych*. Podkreślić chcemy, że zeszyt nr 6 i nr 10 to wykazy praktyk opublikowanych w numerach 1-5 oraz 7-9.

Jakie są efekty zbierania i upowszechniania działań szkół i placówek? W kolejnych zeszytach *Katalogu* zaprezentowano dobre praktyki potwierdzające aktywność wszystkich zainteresowanych wszechstronnym rozwojem wychowanków, dzieci i młodzieży, na rzecz tworzenia warunków do uczenia i uczenia się. Co o tym świadczy? Otóż przemawiają za tym:

- różnorodne projekty edukacyjne realizowane we współpracy z instytucjami samorządu na poziomie lokalnym, wojewódzkim, ogólnopolskim czy międzynarodowym,
- eksperymenty pozwalające wdrożyć nowe kierunki kształcenia,
- innowacje pedagogiczne (programowe, metodyczne, organizacyjne) wzbogacające ofertę edukacyjną,
- inicjatywy mające na celu kształtowanie umiejętności kluczowych, językowych, zawodowych i innych,
- różnorodne konkursy przedmiotowe, interdyscyplinarne, tematyczne na poziomie szkolnym, międzyszkolnym i zasięgu lokalnym, wojewódzkim, ogólnopolskim.

W publikacjach zamieszczono informacje o dziecięcym filozofowaniu, pracach nad tworzeniem edukacji obywatelskiej, edukacji prozdrowotnej i edukacji przyrodniczej. Przedstawiono w nich dobre praktyki w organizacji procesów osiągania kompetencji zawodowych i w organizacji procesu uczenia się osób z niepełnosprawnościami. Poinformowano o ważnych przedsięwzięciach Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

W numerze czternastym rekomendowano wydarzenia edukacyjne roku 2016 i 2017, które zostały objęte patronatem honorowym Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej. Ich inicjatorem były łódzkie szkoły i placówki oświatowe. Przypomniano:

1. **Kto może się ubiegać o patronat honorowy Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej?**

O patronat honorowy Prezydenta Miasta Łodzi może ubiegać się każdy, kto organizuje

wydarzenie, które posiada szczególną rangę kulturalną, społeczną lub promocyjną.

2. **Co daje patronat honorowy Prezydenta Miasta Łodzi?**

1. Podkreśla rangę wydarzenia;
2. Daje możliwość umieszczenia herbu Miasta Łodzi z podpisem „Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska” na wszystkich materiałach promujących wydarzenie;
3. Pozwala dotrzeć do szerszego kręgu odbiorców poprzez zamieszczenie informacji o wydarzeniu na stronie internetowej UMiŁ.

W przyznanych przedsięwzięciach patronatów honorowych drzemie ogromny potencjał. Wydarzenie objęte patronatem honorowym wyróżnia się znaczeniem dla społeczności szkolnej, lokalnej, a czasem całego kraju. Jest w nim zawarty potencjał i nowe możliwości uczenia się od najlepszych. Dlatego, warto upowszechniać te wydarzenia po to, by nadać im stosowną rangę, by dotrzeć do szerokiego kręgu odbiorców, by pokazać pomysły, projekty, rozwiązania, innowacyjność podjętych w szkole i placówce działań.

A teraz mała zachęta. Zachęcamy do autorefleksji. Zastanówmy się, jak promowano wydarzenie objęte patronatem, jakie narzędzia promocji wykorzystano, w jakim czasie informacje zostały udostępnione, co możemy w tym względzie poprawić. Zobaczmy, jak to robią inni. Podzielmy się tym przesyłając opis do kolejnego wydania *Katalogu dobrych praktyk w edukacji*.

Dziękujemy dyrektorom szkół i placówek oświatowych, nauczycielom, doradcom metodycznym i konsultantom, a także osobom, którym leży na sercu dobro polskiej oświaty za dzielenie się doświadczeniem i sukcesami. Świątujemy osiągnięcia i upowszechniamy je poprzez publikowanie w *Katalogu*.

Serdecznie zapraszamy do zgłaszania dobrych praktyk wszystkie szkoły i placówki oświatowe. Mogą one dotyczyć procesów organizacji uczenia się, stanowisk techniczno-dydaktycznych, zajęć pozalekcyjnych, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, kształtowania postaw twórczych uczniów oraz wartościowych rozwiązań edukacyjnych w różnych obszarach działalności, między innymi w obszarze edukacji humanistycznej, artystycznej, matematyczno-fizycznej i chemicznej, regionalnej, obywatelskiej, przedzawodowej-prozawodowej i zawodowej, doradztwa edukacyjno-zawodowego, a także nowych technologii informacyjnych.

Zachęcamy do lektury dotychczasowych wydań. Znajdziecie w nich Państwo wiele cennych informacji, które mogą stać się inspiracją dla nowych pomysłów – interesujących wszystkich uczestników procesu kształcenia.

Grażyna Adamiec
Janusz Moos

Normalizacja – gospodarka – edukacja

Jakość prowadzenia działalności stała się znaczącym czynnikiem konkurencyjnym na rynku organizacji o różnym charakterze. Ponieważ większość przedsiębiorstw w niewielkim zakresie może redukować koszty i ponieść wydatki na badania związane z nowymi technikami, technologiami i bezpieczeństwem działania i wyrobów, kluczowe dla sukcesu rynkowego jest postępowanie zorientowane na klienta zgodne z obowiązującymi normami. Normy i normalizacja w zarządzaniu przedsiębiorstwem to obecnie główne czynniki przyczyniające się do osiągnięcia sukcesu rynkowego, pozwalające opracować optymalny, uporządkowany sposób prowadzenia działalności.

Normalizacja to działalność zmierzającą do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym zakresie, poprzez ustalenie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów.

Normalizacja krajowa prowadzona jest w celu:

- racjonalizacji produkcji i usług poprzez stosowanie uznanych reguł technicznych lub rozwiązań organizacyjnych;
- usuwania barier technicznych w handlu i zapobiegania ich powstawaniu;
- zapewnienia ochrony życia, zdrowia, środowiska i interesu konsumentów oraz bezpieczeństwa pracy;
- poprawy funkcjonalności, kompatybilności i zamienności wyrobów, procesów i usług oraz regulowania ich różnorodności;
- zapewnienia jakości i niezawodności wyrobów, procesów i usług;
- działania na rzecz uwzględnienia interesów krajowych w normalizacji europejskiej i międzynarodowej;
- ułatwiania porozumiewania się przez określanie terminów, definicji, oznaczeń i symboli do powszechnego stosowania.

Normalizacja daje możliwość tworzenia i korzystania z norm będących dokumentami opisującymi aktualny stan wiedzy technicznej, przeznaczonymi do dobrowolnego stosowania. Stosowanie norm pozwala przedsiębiorcy prowadzić działalność gospodarczą w sposób bezpieczny i zgodny z prawem oraz najnowszymi standardami technicznymi.

System zarządzania w oparciu o normy pozwala nieustannie eliminować marnotrawstwo – czasu, materiału, siły roboczej i energii. Pozwala doskonalić, z uwzględnieniem odpowiedzialności społecznej, jakość i efektywność działania oraz jego rezultaty. Normalizacja występuje w każdym z czterech podstawowych filarów nowoczesnego zarządzania firmą:

- 1) porządkowanie czynności i procesów techniczno-technologicznych i logistycznych,
- 2) standaryzacja wszystkich procesów zachodzących w firmie,

3) integracja procesów w zakresie: wytwarzania/świadczenia usług, produktu/usługi, kontrahentów,

4) doskonalenie organizacji i wszystkich jej elementów składowych.

Stosowanie norm pozwala zapewnić bezpieczeństwo działalności gospodarczej na wielu polach, zarówno tych „tradycyjnie” związanych z bezpieczeństwem pracy i produktu, jak i tych związanych przepływem i zarządzaniem informacją. Zastosowanie norm obejmuje praktycznie wszystkie aspekty bezpieczeństwa działalności gospodarczej – od zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzkiego, środowiska poprzez bezpieczeństwo przeciwpożarowe, elektryczne, energetyczne, bezpieczeństwo konstrukcji budynków, maszyn, żywności, informacji i instytucji do krajowych i międzynarodowych systemów zarządzania jakością. Poniżej dwa przykłady rozwiązań, których zastosowanie wpływa na funkcjonowanie przedsiębiorstw, gospodarki i społeczeństwa.

Normalizacja umożliwia między innymi ocenę ryzyka prowadzonych przedsięwzięć np. PN-ISO 31000 zawiera zasady i ogólne wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem w sposób systematyczny, przejrzysty i wiarygodny w obrębie dowolnego zakresu i kontekstu. Norma ta może być stosowana przez każdą organizację niezależnie od jej rodzaju, wielkości, formy własności, lokalizacji i sektora działalności w ciągu całego okresu działalności oraz w szerokim zakresie działań, łącznie ze strategiami i decyzjami, działaniami operacyjnymi, procesami, funkcjami, projektami, wyrobami, usługami. Celem zarządzania ryzykiem jest zmniejszenie niepewności przy podejmowaniu decyzji. Właściwie przeprowadzona ocena ryzyka pozwala poprawić wskaźniki ilościowe i jakościowe dotyczące osiągniętych celów zarówno rzeczowych, finansowych, socjalnych jak i społecznych.

Normalizacja powinna być postrzegana jako kompleksowe działanie w każdym obszarze funkcjonowania firmy. Osiągnięcie przewagi konkurencyjnej poprzez zdobycie reputacji, pozyskanie i zatrzymanie klientów, kontrahentów, pracowników, którzy z zaangażowaniem wykonują powierzone zadania jest możliwe, gdy priorytetem w strategii rozwoju firmy jest polityka odpowiedzialności społecznej. ISO 26000 zawiera wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności zdefiniowanej jako odpowiedzialność organizacji za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko poprzez przejrzyste i etyczne postępowanie, które przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, w tym zdrowia i dobrobytu społeczeństwa, uwzględniając przy tym oczekiwania klientów, kontrahentów i otoczenia firmy zgodnie z obowiązującym prawem i jest spójne z międzynarodowymi normami postępowania. ISO 26000 nie jest normą systemu zarządzania ale

zawiera elementy, które mogą być włączone do już istniejących systemów, aby ułatwić organizacjom działanie w sposób odpowiedzialny społecznie.

Edukacja normalizacyjna w szkołach

Szkoły na każdym poziomie edukacji przygotowując młodych ludzi do aktywności zawodowej powinny wyposażyć ich w kompetencje umożliwiające sprawne funkcjonowanie na rynku pracy i w społeczeństwie. Rozwijane zainteresowania techniką i technologią, sprawności manualno-technicznych, myślenia przyczynowo-skutkowego oraz umiejętności pracy zgodnie z zasadami społecznymi, normami technicznymi i bezpieczeństwa pracy to elementarne umiejętności, jakie muszą być kształtowane od najmłodszych lat. Należy zatem wprowadzić edukację normalizacyjną do programów kształcenia na wszystkich szczeblach szkolnictwa i odpowiednio przygotować kadre pedagogiczną. Ministerstwo Edukacji Narodowej popiera działania Polskiego Komitetu Normalizacyjnego na rzecz rozpowszechniania wiedzy normalizacyjnej wśród uczniów, ich rodzin i nauczycieli. Tadeusz Sławewski będąc Sekretarzem Stanu w MEN stwierdził, że zaobserwowano ścisły związek między korzystaniem z norm w każdej dziedzinie życia, a szeroko pojętą przedsiębiorczością.

Pokazanie znaczenia i miejsca norm i normalizacji w życiu i pracy, korzyści stosowania norm i niebezpieczeństw (ryzyka, kosztów) wynikających z braku ich przestrzegania jest jednym z najważniejszych zadań szkoły. Treści edukacji normalizacyjnej powinny zatem znaleźć się w każdym przedmiocie/module kształcenia np. informatyka, wiedza o społeczeństwie, wychowanie fizyczne, chemia, technologia, wykonywanie robót budowlanych, montaż urządzeń elektrycznych, itd, ponieważ normalizacja występuje w każdej dziedzinie życia i pracy i daje możliwość podejmowania działań poprawiających bezpieczeństwo i przynoszących korzyści finansowe.

Od absolwentów szkół i uczelni oczekuje się, że będą umieli korzystać z norm w pracy zawodowej i życiu codziennym jako świadomi konsumenci wpływający na rodzaj i jakość towarów i usług oferowanych na rynku. Świadomi producenci, usługodawcy oraz konsumenci mogą eliminować z rynku towary niebezpieczne zagrażające ludziom i ich środowisku. Ma to wymiar nie tylko ekonomiczny (eliminowanie strat wynikających z wad lub nieprawidłowości na etapie powstawania produktu) ale także społeczny ponieważ wpływa na szybszy i bezpieczniejszy rozwój społeczno-gospodarczy, a w dłuższej perspektywie na kondycję gospodarki globalnej i zasobów naturalnych (kształtowanie postaw przedsiębiorczych, konsumenckich i społeczeństwa obywatelskiego).

Unia Europejska w swych dokumentach strategicznych uznaje rolę normalizacji w polityce i gospodarce europejskiej i zachęca do

rozwijania systemów edukacyjnych w tym zakresie. Rada Unii Europejskiej w swych „Wnioskach w sprawie normalizacji i innowacji” z 2008 r. (art.27) zachęca państwa członkowskie, aby – opierając się na kompetencjach organizacji normalizacyjnych – wzmocniły pozycję normalizacji w programach nauczania w szkołach i na wyższych uczelniach w celu zaznajomienia studentów ze strategicznym znaczeniem normalizacji oraz związanymi z nią wyzwaniem. Również Komisja Europejska w swoim Komunikacie z czerwca 2011 r. „Strategiczna wizja w zakresie Norm Europejskich - Postęp w celu poprawy i przyspieszenia zrównoważonego wzrostu gospodarki europejskiej do roku 2020” w pięć akcji priorytetowych włącza apel do europejskich organizacji normalizacyjnych, krajów członkowskich i innych jednostek normalizacyjnych o poprawę świadomości i edukacji normalizacyjnej. Organizatorzy edukacji i nauczający powinni zapewnić, że wszystkie szczeble edukacji formalnej zawierają elementy norm i normalizacji w swych programach nauczania.

Jednym ze sposobów upowszechniania wiedzy normalizacyjnej i kształtowania postawy odpowiedzialnych przedsiębiorców i konsumentów jest corocznie organizowany przez Polski Komitet Normalizacyjny konkurs adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych *Normalizacja i ja*. Celem konkursu jest upowszechnianie wśród młodego pokolenia przekonania o roli norm technicznych i normalizacji w życiu codziennym, zwrócenie uwagi uczniów na różnicę w podejściu do kwestii zastosowania norm (dla producenta – uzyskanie pożądanego

bezpieczeństwa wyrobów, dla konsumenta – upewnienie się, że nabywany produkt spełnia jego oczekiwania co do bezpieczeństwa) oraz zachęcenie nauczycieli do wprowadzenia tematyki normalizacyjnej i informacji o roli norm do swoich zajęć lekcyjnych.

Partnerem PKN w działaniach dotyczących wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach oraz przy organizacji konkursu jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, w którym powołano nauczycielski zespół ds. wdrażania edukacji normalizacyjnej. Dyrektor LCDNiKP Janusz Moos za swoje działania na rzecz edukacji normalizacyjnej został uhonorowany

tytułem honorowym *Promotor Edukacji Normalizacyjnej*. Tytuł ten nadawany jest przez Prezesa PKN osobom, które:

- wspierają edukację normalizacyjną poprzez działania polityczne, organizacyjne, promocyjne, wydawnicze;
- przyczyniają się do rozpowszechniania wiedzy normalizacyjnej i propagowania normalizacji w nauczaniu i wychowywaniu;
- czynnie uczestniczą w procesie wdrażania edukacji normalizacyjnej do praktyki nauczania i wychowywania (na każdym poziomie edukacyjnym) lub wykorzystują w praktyce dorobek normalizacji w sferze edukacji, np. w procesie wychowywania, w zarządzaniu szkołą.

ŁCDNiKP wspiera nauczycieli wszystkich typów szkół, przygotowuje materiały dydaktyczne do zajęć zawierające treści z zakresu normalizacji, upowszechnia informację o konkursach, konferencjach, warsztatach dla nauczycieli itp. organizowanych przez PKN oraz współpracuje z nauczycielami łódzkich szkół w celu np. przygotowania uczniów do konkursu, doboru treści i metod kształcenia do celów dydaktycznych z zakresu normalizacji.

Dzięki inicjatywie LCDNiKP w szkołach podjęto działania, których rezultatem są zajęcia dla uczniów zainteresowanych normalizacją, przygotowanie i udział w konkursach dotyczących normalizacji, wprowadzenie treści normalizacyjnych do programu kształcenia oraz przygotowanie i opublikowanie materiałów dydaktycznych wspierających edukację normalizacyjną.

Donata Andrzejczak

XXIV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

Poezja łączy pokolenia

Wydawać by się mogło, że, podobnie jak sztuka kaligrafii, również tradycja recytacji odchodzi do lamusa. Wydarzenie, które miało miejsce 5 grudnia 2016 r. w XXIV Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej – Curie w Łodzi udowodnia, że nie jest to prawda.

Chcąc uczcić 50. rocznicę śmierci Jana Brzechwy, postanowiliśmy zorganizować konkurs recytatorski. Do udziału w nim zaprosiliśmy uczniów szkół podstawowych i gimnazjów oraz naszej szkoły. Z radością zbieraliśmy zgłoszenia. Docierały też do nas informacje o dużym zainteresowaniu konkursem. W niektórych zaproszonych przez nas szkołach organizowano eliminacje.

Konkurs rozpoczęli najmłodszy. Z wielkim przejęciem i zaangażowaniem recytowali wiersze Jana Brzechwy. Występom towarzyszył często stosowny strój lub rekwizyt. Wszystkie recytacje nagradzane były zasłużonymi, gromkimi brawami. W przerwie zaprosiliśmy wszystkich na poczęstunek. Ze stołów zniknęły przygotowane przez uczniów naszego

liceum słodkie pyszności. W drugiej części zaprezentowali się gimnazjaliści i uczniowie naszej szkoły.

Jury miało twardy orzech do zgryzienia. Wybór najlepszych z najlepszych nie był wcale łatwy. W czasie burzliwych obrad jury maluchy poszukiwały postaci z bajek Jana Brzechwy, które zagubiły się w szkole. Aby pomóc postaci w odnalezieniu drogi do bajki, każdy musiał wykonać jakieś zadanie. Gimnazjaliści obejrzeni prezentację i wysłuchali informacji na temat życia i twórczości Jana Brzechwy oraz wspólnie śpiewali piosenki z filmu „Akademia Pana Kleksa”. W końcu nadeszła długo oczekiwana chwila odczytania werdyktu jury i nagrodzenia najlepszych. Wszystkich laureatów ucieszyły książki i karty podarunkowe Empiku, a także torby ekologiczne z kolorowymi nadrukami. Dzięki hojności sponsora, firmie Impall, której współwłaścicielem jest nasz absolwent, Bartłomiej Bocheński, mogliśmy wręczyć skromny upominek każdemu uczestnikowi konkursu – książkę

z najpiękniejszymi wierszami Jana Brzechwy. Nauczyciele przygotowujący uczniów do konkursu otrzymali dyplomy – podziękowania.

Poezja łączy pokolenia. Jesteśmy przekonani, że nasz konkurs udowodnił tę prawdę. Dzięki recytacjom uczniów nauczyciele i członkowie jury przypomnieli sobie dzieciństwo. Okazało się, że wiele wierszy pozostało w ich pamięci do dziś. Najpiękniejsze jest to, że poezja Jana Brzechwy przeznaczona dla dzieci jest uniwersalna i może wiele nauczyć także dorosłych. Gratulujemy laureatom i dziękujemy wszystkim uczestnikom konkursu, a także tym, którzy przyczynili się do zorganizowania tego święta poezji w naszej szkole. Jesteśmy wdzięczni Danucie Góreckiej, kierownik Pracowni Edukacji Humanistycznej ŁCDNiKP, że zechciała przyjąć nasze zaproszenie i przewodniczyła jury konkursu.

*Agnieszka Kropiwnicka
Agnieszka Pietrzak
Anna Traczyk*

ARTYSTYCZNE DUSZE w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego funkcjonującym od 1996 r., pierwszy doradca metodyczny ds. przedmiotów artystycznych (sztuka - muzyka, plastyka i wiedza o kulturze) pojawił się dopiero 1 września 2001 roku. Była nim Halina Kowalczyk, nauczyciel dyplomowany muzyki – absolwentka Uniwersytetu Łódzkiego (kierunek wychowanie muzyczne), która ukończyła studia podyplomowe *Sztuka w zreformowanej szkole* oraz *Wiedza o kulturze* w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi oraz wiele kursów i warsztatów z zakresu edukacji artystycznej np. *Muzykoterapia z pedagogiką zabawy*, *Coach w edukacji*, autorka programów studiów podyplomowych organizowanych z Akademią Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi takich jak: *Wiedza o Kulturze*, *Sztuka w zreformowanej szkole*, *Terapia przez edukację artystyczną*, ekspert Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie edukacji artystycznej oraz wiedzy o kulturze, wieloletni sekretarz naukowy Sekcji Muzyki w Łodzi przy Komitecie Głównym Olimpiady Artystycznej w Warszawie w Muzeum Narodowym. Przez wiele lat realizowała zadania doradcy metodycznego muzyki i wiedzy o kulturze w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi (LCDNiKP) oraz konsultanta ds. edukacji artystycznej w Wojewódzkim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi (WODN) i wykładowcy na Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej na kierunku pedagogika. Pomysłodawca i jurorka wielu konkursów i festiwali muzycznych w Łodzi oraz województwie. Za swoją działalność została nagrodzona wieloma nagrodami m.in.: Ministra Edukacji Narodowej I stopnia, Prezydenta Miasta Łodzi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

We wrześniu 2006 roku doradca metodycznym został Jacek Barasiński, absolwent Wydziału Wychowanie Muzyczne Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Od września 2007 roku doradcą metodycznym ds. przedmiotów artystycznych jest Aldona Danielewicz-Malinowska, nauczyciel dyplomowany muzyki, absolwentka Wydziału Wychowania Muzycznego w Akademii Muzycznej im. Kiejstuta i Grażyny Bacewiczów w Łodzi. Przed rozpoczęciem działalności doradcy była asystentem w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi, wieloletnim młodszym wykładowcą i nauczycielem akademickim we Wzorcowej Pracowni Wychowania Muzycznego Akademii Muzycznej w Łodzi (obecnie Edukacji Artystycznej), nauczycielem rytmiki w przedszkolach łódzkich, muzyki w szkole podsta-

wowej, gimnazjum i liceum. Ukończyła studia podyplomowe dla nauczycieli w zakresie ICT, języków obcych oraz wychowania do życia w rodzinie na Uniwersytecie Łódzkim, brała udział w studiach podyplomowych Metodyki Wychowania Muzycznego dla Nauczycieli Akademickich – AMFC Akademii Muzycznej w Warszawie. Promotor prac dyplomowych na studiach podyplomowym nt. *Sztuka w zreformowanej szkole zorganizowanych przez Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną*. Autorka wielu publikacji w tym m.in.: stron muzycznych do pakietu edukacyjnego „Tropicieli” Wydawnictwa WSiP, scenariuszy warsztatów w katalogach Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Małego Dziecka, Zeszytów Naukowych Akademii Muzycznej. Lider Stowarzyszenia Nauczycieli Muzyki oraz członek założyciel Polskiego Stowarzyszenia Edukacji i Animacji Muzyki.

Liderem jest ten, kto widzi więcej niż inni, patrzy dalej niż inni i kto dostrzega rzeczy, zanim zobaczą je inni.

Doradca metodyczny przedmiotów artystycznych jest opiekunem nauczycieli muzyki, plastyki oraz wiedzy o kulturze wszystkich typów szkół. Diagnostuje potrzeby nauczycieli, dyrektorów, uczniów i ich rodziców oraz wyniki analiz i badań dotyczących systemu oświaty w Polsce, a także wnioski z ewaluacji przeprowadzonych usług oraz kierunki polityki oświatowej państwa określone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Na tej podstawie planuje współpracę z nimi służącą wspieraniu ich doskonalenia i rozwojowi zawodowego.

By wierzyć w siebie, muszę mieć kogoś, kto we mnie uwierzy

Doradca gromadzi te informacje nie tylko przeprowadzając badania ankietowe, ale także coroczne konferencje metodyczne, podczas których prezentuje priorytety polityki oświatowej państwa w danym roku, plan pracy na cały rok, sprawdzone rozwiązania metodyczne, trendy i nowości w edukacji. Tematy konferencji są odpowiedzią na istotne problemy nurtujące nauczycieli np.: *Odkryj swoją wyjątkowość – rozwijanie kompetencji osobistych; Edukacja artystyczna w szkole; Odczarować i zaczarować edukację artystyczną; Sztuka metodą zrównoważonego rozwoju; Sztuka XX i XXI wieku - siła formalizmu; Wolna wola w edukacji artystycznej; Od Fryderyka Chopina do Howard’a Gardnera-wielorakie inteligencje artystyczne*. Przydatne informacje pozyskuje również podczas konsultacji indywidualnych i grupowych, które często przeradzają się w „rynek” dobrych praktyk, sprzyjają dzieleniu się wiedzą i doświadczeniem, prezentowaniu dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania problemów edukacyjnych, społecznych

i wychowawczych (ich tematyka dotyczyła m.in. następujących zagadnień *Ocenianie kształtujące; Jak przygotować ucznia do Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych, ABC dokumentacji nauczyciela, ABC awansu zawodowego, Elementarz pracy nauczyciela, Nauczyciel mistrzem*.

**Natura dała nam jeden język,
i dwoje uszu,
abyśmy słuchali dwa razy tyle,
co mówili**

Jedną z form wspierania rozwoju zawodowego nauczycieli jest organizacja zajęć modelowych prowadzonych przez nauczyciela lub samego doradcę. Każda lekcja prowadzona przez doradcę jest otwarta dla „oczu i uszu” każdego nauczyciela. Są jednak lekcje specjalne - takie, które pokazują teorię w praktyce czy warsztat bez tajemnic. Do najważniejszych należały np.: *Zaprosz Chopina do domu, Chopin w Stumilowym lesie, Karnawał zwierząt, Mazurek-Taniec i ptak, Warszawskie dzieci poszły w bój, Muzyczna matematyka w praktyce, Niekonwencjonalne instrumenty w edukacji przedszkolnej*.

Różne formy doskonalenia umożliwiają różne sposoby przekazania informacji metodycznej i artystycznej. Wspierają, udzielają informacji zwrotnej, zmuszają do refleksji, aktywizują do działań. Warsztaty metodyczne, muzyczne i plastyczne to seria przemyślanych działań upowszechniających współczesną wiedzę i kształtujących/rozwijających umiejętności np.: *Kreacje muzyczne – ruchowe, Muzyczna matematyka, Spotkania ze sztuką, Piórkiem, dźwiękiem i pędzelkiem, Muzyka jest wszędzie – Jak mówić o muzyce klasycznej, aby dzieci słuchały, Trening twórczości, Zaprosz Chopina do domu, Apteczka muzyczna; Szpinak, rzodkiewka i marchewka, Muzyka jest wszędzie, Aktywne słuchanie, Zaprosz Moniuszkę do domu, Higiena i emisja głosu dziecka, Elementarz muzyczny, Instrumenty muzyczne w malarstwie*.

Konkursy przedmiotowe, tematyczne, interdyscyplinarne rozbudzają zainteresowania uczniów i nauczycieli, promują szczególnie aktywnych i uzdolnionych, przygotowują świadomych i dojrzałych odbiorców sztuki i kultury, korelują różnorodne obszary działań artystów. Poprzez śpiew, taniec, grę, działania plastyczne zbliżamy się do siebie i odnajdujemy siebie, dzielimy się wiedzą i umiejętnościami.

Wielki płomień rodzi się z małej iskry

Nauczyciele z Łodzi i województwa łódzkiego oraz ich uczniowie brali udział w następujących konkursach: *Poloneza czas zacząć, Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Wiedzy o Sztuce - Sekcja Muzyki i Sekcja Plastyki* (od 2016 r. Wojewódzki Konkurs z Wiedzy o Muzy-

ce i Wojewódzki Konkurs z Wiedzy o Plastyce), *Mówimy Hemara, Śpiewamy Hemara, Piosenki Stanu Wojennego* (współpraca), *List do Fryderyka Chopina, Na Słowiańską Nutę*.

Wspieranie nauczycieli w tworzeniu nowatorskich rozwiązań, zachęcanie do uczestniczenia w zespołach zadaniowych, pomaganie w opracowywaniu pomocy dydaktycznych i metodycznych, tworzeniu własnego warsztatu pracy to priorytety działania doradcy. Podnoszenie kompetencji, doskonalenie we wszystkich obszarach działalności nauczyciela, promowanie zachowań animacyjnych, wspieranie aktywnego, twórczego nauczy-

ciela to codzienność i obowiązek pracownika systemu doskonalenia. W realizacji tych prac i zapewnieniu ich efektywności wspierają doradcę, instytucje oświatowe i kultury np.: *Ogólnopolskie Stowarzyszenie Edukacji i Animacji Muzyki; Stowarzyszenie Nauczycieli Muzyki; Pracownie Edukacji Artystycznej Akademii Muzycznej im. Kiejstuta i Grażyny Bacewiczów; Dział Edukacji Muzeum Sztuki w Łodzi; Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi; Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella w Łodzi; Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina w Łodzi; Teatr Pinokio. Wy-*

dawnictwa: *WSiP; Nowa Era; Pązdro, PWN; Literatura*. Utalentowani uczniowie i nauczyciele uświetniają różne uroczystości organizowane przez ŁCDNiKP, np.: Gałę Łódzkie Łąbędzie, Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego, koncerty charytatywne i okolicznościowe.

Działamy na wielu płaszczyznach i w wielu obszarach, wspieramy, promujemy i kreujemy. Docieramy do tych, którzy z pasją i poświęceniem poszukują nowych «epifanii» piękna, aby podarować je światu w twórczości artystycznej.

Aldona Danielewicz-Malinowska

Dobre praktyki w Przedszkolu Miejskim nr 200 w Łodzi

Na tropie dawnych tajemnic

Dzieciństwo to nieustanna pogoń za przygodą. Na szczęście otaczający nas świat niemal w każdym aspekcie swojego istnienia dostarcza małemu człowiekowi impulsów wywołujących miłą dreszczyk emocji. Obserwując coraz większy głód poznawczy grupy, z którą pracujemy postanowiliśmy poszukać nowych wyzwań w czasach, których świetność przeminęła w mroku dziejów.

W porozumieniu z rodzicami i opiekunami dzieci rozpoczęliśmy realizację długofalowego projektu „Podróżę Wehikułem Czasu”. Jego zasadniczym, scalającym elementem było „zwiedzenie” poszczególnych, ułożonych w porządku chronologicznym epok.

Oczywiście realizacja wyznaczonych celów możliwa była jedynie dzięki ścisłej współpracy ze środowiskiem domowym dzieci. Ze względu na to, że podróż do każdej z epok stanowiła odrębny projekt, po wykonaniu konkretnej siatki rodzice proszeni byli o przygotowanie strojów, zebranie potrzebnych materiałów. Otrzymywali również domowe zadania specjalne, które wykonywane były razem z dziećmi.

Wędrówki w czasie rozpoczęły się oczywiście od zarania dziejów człowieka, czyli od epoki prehistorycznej. Zbudowana w klasie jaskinia ozdobiona została godnymi dawnych łowczych malunkami, zaś dzieci z lubością oddawały się poszukiwaniom odpowiedzi na pytania dotyczące życia w trudnych warunkach pozbawionych dobrodziejstw współczesnego świata. Poznawały również podstawy survivalu.

Kolejne wędrówki zabrały nas do starożytnych ludów Egiptu, Grecji, Rzymu, Japonii oraz Chin. Wspólnie zastanawialiśmy się, co jedli faraonowie i dlaczego mumia owinięta jest bandażami. Razem z Zeusem staraliśmy się zapanować nad piorunami poznając podstawowe siły rządzące przyrodą. Projektowaliśmy również tradycyjne japońskie stroje oraz poznawaliśmy sekrety powstawania papieru.

Próbując w jeszcze większym niż dotychczas stopniu zaangażować rodziców w nasze działania zorganizowaliśmy średniowieczny

turniej rycerski. Podczas tego wydarzenia w szranki stanęli mali wojowie, którym asystowali dorośli giermkowie.

Oczywiście podróże w czasie nie mogły odbywać się w oderwaniu od tradycji i historii naszego regionu. Hołdując przeświadczeniu, iż nic nie zapada w pamięć bardziej niż własne doświadczenie wybraliśmy się również na wycieczki. Dzięki nim dzieci nie tylko poznały codzienne życie regionu łódzkiego (pranie w baliach, prasowanie kijami, młócenie zboża, kiszzenie kapusty, itp.) ale miały okazję stawić czoła przygotowaniom do uroczystości zakła-

dając ciężkie stroje ludowe. Do całkiem innego świata przeniosła nas wycieczka do Muzeum Włókiennictwa, gdzie huk uruchomionych specjalnie dla nas maszyn przypominał o trudach pracy dawno żyjących łodzian.

W ramach uzupełnienia naszych umiejętności poznaliśmy również dawne zawody. Przedszkolne mury odwiedził garncarz, który pozwolił dzieciom ulepić i ozdobić własne naczynia. Praca przy kole okazała się całkiem przyjemna. Pszczelarz przybliżył nam technikę wyrobu świec, którymi dzieci później mogły doświetlić wspólnie spędzane z rodzicami wieczory.

Oczywiście, mimo całego zaangażowania w dosłowne i metaforyczne podróże wehikułem czasu, nie można było zapomnieć o rze-

czach, które dorosłym wydają się oczywiste, zaś dla dzieci wręcz pachną egzotyczną tajemniczością. W naszym przedszkolu zorganizowane zostały dwie wystawy: „Jak wyglądał świat, kiedy mama i tata byli mali” oraz jej kontynuacja, w którą włączyły się wszystkie grupy: „Jak wyglądał świat, kiedy babcia i dziadek byli mali”. Główny hol naszego przedszkola wypełniły samowary, ręczne miksery, pióra, temperówki na żyłkę, plastikowe lalki, kasety magnetofonowe oraz inne, zapomniane w dzisiejszych czasach przedmioty,

Przed nami coraz mniej czasu, a czekają kolejne wędrówki ku dawnym epokom. Planujemy również zorganizowanie akcji „Być, jak...”, która przybliży dzieciom i ich rodzicom sylwetki osób, których dzieje zapisały się w historii.

Realizacja projektu „Podróżę Wehikułem Czasu” pozwoliła na integrację przedszkola ze środowiskiem rodzinnym dzieci, scalała grupę a wspólne przygody zainspirowały do dalszego poszukiwania odpowiedzi na nierozwiązane jeszcze zagadki. Dodatkowo pomogła nie tylko wychowankom ale i nauczycielom poznać i zrozumieć kulturę i tradycję regionu, w którym żyjemy oraz uatrakcyjniła realizację założeń podstawy programowej.

A efekty wdrożenia projektu? Przede wszystkim to rozbudzanie zainteresowań, aktywne odkrywanie i poszukiwanie wiedzy przez same dzieci, branie odpowiedzialności przez każde z nich za wykonanie zadań w określonym czasie, prezentowanie swoich możliwości i umiejętności na forum grupy, uczenia się poprzez doświadczenie, eksperymentowanie i poszukiwanie informacji w różnych źródłach przez samo dziecko. Aktywizowanie rodziców do świadomego wspierania rozwoju swojego dziecka oraz czynnego włączania się w projekty edukacyjne wdrażane na terenie przedszkola.

*Małgorzata Marczak
Agnieszka Karga
Ewa Grzegorek*

XVI Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych

PRZYJEMNOŚĆ CZYTANIA – „ZDATNOŚĆ DO ŻYCIA”

Uroczysta gala już po raz szesnasty ukoronowała Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych „Pokochaj czytanie”. Jedyny w Polsce, nieprzerwanie od 2001 r. organizowany przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Jego twórczyni – nieodżałowana Bogusława Walenta – chciała uczynić bibliotekę szkolną miejscem magicznym. I chyba jej się to udało, skoro co roku setki uczniów i dziesiątki szkół jednoczą się we wspólnym twórczym wysiłku, by nadać realny kształt festiwalowemu przesłaniu. A może to wcale nie jest wysiłek, tylko czysta przyjemność? Bardzo prawdopodobne, bo młodzi „członkowie klubu wielbicieli książek” – jak nazwał uczestników festiwalu Janusz Moos, dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego – nade wszystko lubią czytać, a także dzielić się swoimi wrażeniami z lektury.

Umożliwiają im to festiwalowe konkursy. W tym roku szkolnym zostały przeprowadzone pod hasłem „Podróże z książką”. Nad ich przebiegiem czuwały Grażyna Bartzczak-Bednarska i Barbara Langner z Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Konkursowe nagrody zostały ufundowane przez Społeczną Akademię Nauk w Łodzi, Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole, Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości, Wortal literacki „Granice.pl – wszystko o literaturze”, Galerię Atlas Sztuki, Wydawnictwo Literatura, Wydawnictwo Hamal, Dom Wydawniczy Książki Młyn, Wydawnictwo Zielona Sowa i Kino Helios.

Uczniowie młodszych klas szkół podstawowych przygotowywali prace plastyczne poświęcone ulubionym książkom, ich starsi koledzy opracowywali ilustrowane mapy przygód książkowych bohaterów, gimnazjaliści sporządzali prezentacje multimedialne, będące przewodnikami po książkach, a uczniowie szkół ponadgimnazjalnych fotografowali miejsca opisywane w książkach o Łodzi.

Zadaniem jurorów było wybranie tych najlepszych spośród aż 177 prac z 69 szkół. Nagrodzono i wyróżniono 22 uczniów.

Laureatami XVI Festiwalu Bibliotek Szkolnych w poszczególnych grupach wiekowych zostali: I miejsce – Urszula Wrzesińska (SP nr 6, opiekun Daniela Mądrowska), Wiktoria Tomczyk (SP nr 169, opiekun Magdalena Kuczkowska), Julia Prostacka (Gimnazjum w Wiączyńcu Dolnym, opiekun Justyna Szwałkowska), Oskar Wojda (XXV LO, opiekun Marcin Matusiak); II miejsce – Piotr Stasiak (SP nr 2, opiekun Jolanta Jung), Witold Dutkowski (SP nr 122, opiekun Martyna Wybrańczyk), Patrycja Just (Gimnazjum nr 36, opiekun Joanna Cieślak), Kacper Koper (Zespół Szkół Samochodowych, opiekun Izabela Łysz-

kowska, Aleksandra Romaniec); III miejsce – Maja Jurkiewicz (SP nr 45, opiekun Małgorzata Holak-Kumysz), Gabriela Brzęczak (SP nr 175, opiekun Ewa Petrus, Dominika Bartoszek-Sowa), Katarzyna Witek (Gimnazjum nr 28, opiekun Kinga Mackiewicz-Witek), Tomasz Stusio (ZSP nr 9, opiekun Jadwiga Jezierna); wyróżnienia – Julia Sarnecka (SP nr 91, opiekun Justyna Rynkiewicz), Julia Łażniewska (SP nr 58, opiekun Lidia Gula), Julia Rosochaćka (SP nr 172, opiekun Emilia Werbelska, Małgorzata Misztal), Julia Józefowicz (SP nr 175, opiekun Dominika Bartoszek-Sowa), Oliwia Wrzesińska (SP nr 190, opiekun Renata Kopeć), Joanna Szymczak (Katolicka Szkoła Podstawowa, opiekun Agnieszka Sobolewska), Zofia Kawelczyk (SP nr 172, opiekun Lidia Frydzińska-Świąteczak, Małgorzata Misztal), Aleksandra Markowska (Gimnazjum nr 17, opiekun Monika Kucharczyk-Drużyńska), Oktawia Caban (XXI LO, opiekun Aleksandra Jawis-Polanowska), Sandra Pfeffer (Zespół Szkół Ekonomii i Usług, opiekun Magdalena Caban, Krystyna Woźniak).

Patronatem honorowym XVI Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych objęli: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, Łódzki Kurator Oświaty dr Grzegorz Wierchowski, Senator RP Ryszard Bonisławski, Uniwersytet Łódzki, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Łodzi oraz Muzeum Miasta Łodzi.

Współorganizatorami tegorocznej edycji były łódzkie szkoły: XXV Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego, Gimnazjum nr 3 im. Fryderyka Chopina, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 „Budowlanka”, Szkoła Podstawowa nr 48 im. Stanisława Moniuszki i Szkoła Podstawowa nr 160 im. Powstańców Śląskich.

Tegoroczny Festiwal Książki i Bibliotek jest już podsumowany i zamknięty, ale festiwalowa idea wciąż pozostaje otwarta. Mocno podkreślił to Janusz Moos, dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, gdy przesłaniu w skierowanym do zgromadzonych w Muzeum Miasta Łodzi młodych czytelników i ich nauczycieli – bibliotekarzy stwierdził, że biblioteka to szczególne miejsce edukacji humanistycznej, czytanie jest bardzo potrzebne w procesach edukacyjnych, edukacja czytelnicza to motto zmiany w edukacji, a książka służy kształtowaniu tego, co pedagogzy – konstruktywiści nazywają „zdatnością do życia”.

*Tekst: Tomasz Misiak
Zdjęcia: Anna Koludo*

Podziela się doświadczeniem i wiedzą

ŁÓDZKIE CENTRUM Z NOWĄ RADĄ

Na inauguracyjnym posiedzeniu zebrała się 2 lutego nowo powołana Rada Programowa Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Jej działalność – jak określili to otwierając spotkanie dyrektor Janusz Moos – będzie nakierowana na wspomaganie Centrum w projektowaniu i wdrażaniu nowoczesnych koncepcji edukacyjnych – innowacji programowych, metodycznych i organizacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zawodowego, wspieranie Centrum w pełnieniu funkcji eksperckich związanych z projektowaniem, prowadzeniem i ewaluacją procesów edukacyjnych oraz udział w modelowaniu systemu uczenia się przez całe życie.

Powołania do Rady Programowej LCDNiKP otrzymali i z satysfakcją przyjęli: Przemysław Andrzejak – prezes zarządu Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Bożena Będzińska-Wosik – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 81 w Łodzi, Ryszard Bonisławski – senator RP, Krzysztof Cwynar – dyrektor Stowarzyszenia „Studio Integracji” w Łodzi, Marek Ćwiek – prezes Zarządu Okręgu Łódzkiego ZNP, Artur Grochowski – szef firmy „Mechatronik”, Dorota Gryta – wicedyrektor Wydziału Edukacji UML, Michał Haze – prezes Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej, dr Jan Kaczmarek – dyrektor ds. produkcji firmy „Common”, Joanna Koška – dyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi, dr Kazimierz Kubiak – wiceprezes Stowarzyszenia Włókienników Polskich, Agata Kupracz – redaktor łódzkiej „Gazety Wyborczej”, prof. zw. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski – kierownik Katedry Makroekonomii UŁ, Roman Laskowski – przewodniczący Międzyregionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”, dr Witold Morawski – dyrektor firmy „Festo Didactic”, Andrzej Moszura – eks-

pert gospodarczy, Małgorzata Niemczyk – poseł na Sejm RP, Paweł Patora – redaktor „Dziennika Łódzkiego”, Jarosław Pawlicki – zastępca dyrektora Wydziału Edukacji UML, prof. dr hab. Jacek Pyżalski – wykładowca Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu, Anna Rabeiga – wiceprzewodnicząca Komisji Nauki, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Łódzkiego, Bartosz Rzętkiewicz – dyrektor Departamentu Partnerstwa i Komunikacji ŁSSE, Bogusław Słaby – prezes Związku Przedsiębiorców Przemysłu Mody „Lewiatan”, prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski – przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, kierownik Katedry Teorii Wychowania UŁ, Tomasz Trela – Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi, Sebastian Tylman – specjalista ds. partnerstwa i komunikacji w ŁSSE, prof. zw. dr hab. inż. Sławomir Wiak – rektor Politechniki Łódzkiej, Anna Wierzbicka – dyrektor Wydziału Informatyki UML, dr Grzegorz Wierchowski – Łódzki Kurator Oświaty, ks. dr Marcin Wojtasik – doradca metodyczny ds. religii, Danuta Zakrzewska – dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, Marcin Zalewski – wiceprzewodniczący Komisji Edukacji Rady Miejskiej w Łodzi.

Przewodniczącym Rady został jednogłośnie decyzją jej członków profesor Sławomir Wiak – rektor PŁ, a wiceprzewodniczącymi profesorowie: Bogusław Śliwerski i Eugeniusz Kwiatkowski.

Podczas inauguracyjnej sesji dyrektor Janusz Moos zaprezentował nowo powołanej Radzie strukturę, główne kierunki działalności i najważniejsze osiągnięcia Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, będącego modelem, pierwszą tego typu w Polsce placówką oświatową.

W dyskusji, jaka rozpoczęła się po prezentacji, senator Ryszard Bonisławski stwierdził:

– Siedzibą LCDNiKP jest niewielki budynek, ale jego potencjał ludzki przypomina uczelnię.

– Należy intensywnie pracować nad ofertą Centrum, bo tu są ludzie, którzy mają coś do powiedzenia o oświacie – dodała Danuta Zakrzewska, dyrektor OKE.

– Nadzór pedagogiczny będzie wspierał i pomagał Centrum w działaniach, gdyż chodzi o jakość kształcenia – zadeklarowała dyr. Halina Cyrułska w imieniu Łódzkiego Kuratora Oświaty.

– Warto przenieść doświadczenia stąd do pracy w Radzie Miejskiej – zauważył radny Marcin Zalewski.

– Skala osiągnięć utwierdza w przekonaniu, że nie stać nas na rozproszenie wysiłków i finansów i że należy inwestować w strukturę Centrum, bo nie ma w kraju drugiego takiego – ocenił profesor Sławomir Wiak, rektor PŁ.

Natomiast podsumowując dyskusję powiedział dobitnie:

– Mamy brylant, unikalny byt w skali kraju. Trzeba go umacniać, promować i to jest właśnie nasza rola!

Nowo powołana Rada Programowa będzie się spotykała na sesjach plenarnych dwukrotnie w ciągu roku. W pierwszym rzędzie zajmie się kwestiami doradztwa zawodowego i wdrażania edukacji mechatronicznej jako swoistej filozofii kształcenia. Natomiast poszczególni członkowie Rady, nie tylko wybitni specjaliści w swoich dziedzinach, ale także – jak ujął to dyr. Janusz Moos – ludzie, którzy myślą kategoriami dobra dla edukacji, będą udzielali Łódzkiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego konsultacji stosownie do bieżących potrzeb, dzieląc się swoim doświadczeniem i wiedzą.

Tomasz Misiak

Escape room, tajemniczy pokój zagadek

Czy to tylko modny sposób na spędzenie wolnego czasu? Jak wykorzystać aurę tajemniczości na zajęciach z uczniami, aby pracowali nad zagadnieniami przedmiotowymi z zaangażowaniem równym temu, które wykazują w miejscu rozrywki?

Od pewnego czasu można zauważyć nowy trend w spędzaniu wolnego czasu. W wielu miastach powstały tzw. *escape room*'y, czyli pokoje zagadek. Ich głównym założeniem jest zamknięcie grupy osób w pomieszczeniu, w którym ukryte są zagadki. Łącząc kolejne wskazówki, uzyskujemy rozwiązanie (zależnie od charakteru pokoju: odnajdujemy klucz, dowiadujemy się kto był mordercą lub trafiamy na właściwą drogę do wyjścia).

Podążając za potrzebami młodych ludzi warto przenieść taką koncepcję do przestrzeni edukacyjnej. Zaproponujmy uczniom udział w szkolnym śledztwie, niech podpowiedzi będą związane z prowadzonymi przez nas zajęciami, a nagroda wcale nie musi być klucz, wystarczy uruchomić wyobraźnię.

Początkowo może się wydawać, że zorganizowanie takiej atrakcji jest skomplikowane

i czasochłonne. Nic bardziej mylnego. Przy dobrej organizacji zaplanowanie „zagadkowej” lekcji i opracowanie niezbędnych materiałów zajmuje mniej więcej tyle czasu, ile potrzeba do przygotowania tradycyjnych zajęć. Najważniejszy jest pomysł na intrygę.

Jakie korzyści niesie wykorzystanie pokoju zagadek? Przede wszystkim pokazujemy uczniom, że nauka może być procesem interesującym i przyjemnym. Im więcej pozytywnych emocji związanych z procesem dydaktycznym pojawia się w szkole, tym więcej pozostanie w głowach naszych podopiecznych (i nie chodzi o to, by niczego od dzieci nie wymagać, a o to, by wymagać, tyle, że nie tylko od uczniów, a przede wszystkim od siebie).

Kolejnym argumentem przemawiającym za stosowaniem tej metody jest zachęcanie młodych ludzi do pracy w grupie. By dojść do rozwiązania, należy ze sobą współpracować. Bez tego zespół nie osiągnie zamierzonego rezultatu.

Równie ważne jest to, co zamieścimy we wskazówkach. Może się okazać, że dzięki ich

konstrukcji nasi uczniowie powtarzają wiadomości z określonego działu, charakteryzują bohaterą, podsumowują pewien etap. Wszystko zależy od naszych potrzeb i pomysłowości. Warto zwrócić uwagę na to, że tworząc podpowiedzi możemy korzystać z różnorodnych narzędzi (zapisać je tradycyjnie na karteczkach albo zamknąć w formie kodów QR, warto sięgnąć po to, w czym czujemy się pewnie).

Czy są przedmioty, na których nie można wykorzystać tej formy pracy? Trudno to sobie wyobrazić. Co więcej, jedna pracownia, przy różnych okolicznościach może się przeistoczyć w różne „zagadkowe pokoje”. Każdy nauczyciel zaaranżuje tę samą przestrzeń kierując się własnymi potrzebami. I ta uniwersalność oraz wielość możliwości są w edukacyjnych odpowiednikach tradycyjnych *escape room* najlepsze.

*Joanna Krzemińska
Liceum Ogólnokształcące MIKRON w Łodzi*

Recenzja filmu „Wołyń” Wojciecha Smarzowskiego

Nie wiem nawet, jak to nazwać...

Byłem na „Wołyń” Smarzowskiego. I wystarczy. Po co więcej pisać? Po co pisać skoro nie wiem, jak to nazwać? – takie myśli opanowały mnie zaraz po wyjściu z kina dobry miesiąc temu. Wiedziałem, o czym jest najnowszy film twórcy *Róży*, wiedziałem, kim jest reżyser i jakiego rodzaju filmy kręci. Ale to co zobaczyłem, przerosło moje dotychczasowe wyobrażenie o filmach w ogóle. Podobnie jak wielu moich znajomych unikałem rozmów o *Wołyń*, mówiąc coś w stylu „to trzeba osobiście zobaczyć, to trzeba osobiście przeżyć”. Słowo „przeżyć” jest tutaj jak najbardziej adekwatne. Po zakończonym seansie nikt się nie poruszył, a była pełna sala ludzi. Nikt nie szeleścił papierkami, nie było charakterystycznego dla kin kłopotu składanych foteli. W ciszy i skupieniu ludzie zaczęli wychodzić, niewielu rozmawiało...

Film oparty o dwa tomy opowiadań kresowych Stanisława Srokowskiego (*Nienawiść* i *Strach*) składa się z trzech części. To ważne bo trwa ponad dwie godziny. *Wołyń* rozpoczyna blisko trzydziestominutowa sekwencja typowego, kresowego wesela, jakich wiele odbywało się w II Rzeczypospolitej na jej wschodnich terenach. Bogata obyczajowość, śpiewy, kolejne ceremonie, stroje, ogniska, zabawa, tańce. Już w domu zorientowałem się, że to właśnie wtedy pojawiają się praktycznie wszyscy, główni bohaterowie filmu. Na koniec „wesela” robiona jest fotografia biesiadników. Zwykle, sepiowe zdjęcie jakich pełno w starych albumach. Widz dopiero w domu zorientuje się, że spośród zebranych na fotografii osób przeżyje tylko główna bohaterka, Zofia. Kolejna część filmu to wybuch II wojny światowej, sceny z walk wrześniowych, pierwsze mordy na Polakach, okupacja sowiecka, wywózki na Sybir, okupacja niemiecka i rozstrzeliwanie Żydów, sąsiedzkie zatargi, morderstwa. Powoli narasta napięcie, powoli zaczynają wypełzać demony nacjonalizmu ukraińskiego

i dawni koledzy Polak i Ukraińiec nie chcą już razem bawić. Aż wreszcie przychodzi finał tragedii czyli naturalistycznie ukazana wizja mordów na Wołyń w lipcu i sierpniu 1943 roku. Kamera jest w toku akcji, widz ma wrażenie, że Ukraińcy spod znaku UPA idą właśnie w jego kierunku...

Wiedziałem, że *Wołyń* to nie komedia romantyczna. Jednak mimo to wyszedłem z kina zmęczony. Zmęczony okrucieństwem,

w rodzaju inicjacji nowych członków UPA. Jak kandydat na „bohatera” się zawaha, to po chwili jego głowa toczy się do ogniska. W tamtych krwawych wydarzeniach ginęli zarówno Polacy, jak i Ukraińcy – ukrywający Polaków.

Były zarzuty wobec filmu, że nie pokazano okrucieństwa Polaków wobec Ukraińców – jest tylko jedna taka scena, jak Polacy w odwecie mordują mieszane małżeństwo

Polki i Ukraińca. Były zarzuty, że film jest jednostronny. Ale jaki ma być, skoro skupia się na tym, jak naprawdę na Wołyń w 1943 roku było? Jaki ma być ten film, skoro przedstawia sceny próby pojednawczej AK i UPA, gdzie delegacja AK zostaje rozerwana kołami przez swoich „odpowiedników z ukraińskiej strony”?

Film Wojciecha Smarzowskiego zmusza do zadawania pytań. Dlaczego w wolnej Polsce dwadzieścia sześć lat czekaliśmy na film o tamtych wydarzeniach? Jak długo Ukraińcy będą zaprzeczać o mordach wołyńskich i budować swoją wersję historii (kilku aktorów ukraińskich, którzy zagraли w filmie Smarzowskiego zostało ukaranych grzywną za „granie w anty-ukraińskim filmie”...)? Jak wyobrażają sobie wspólną drogę w Unii Europejskiej, bazując na Stefanie Banderze, Kłymie Sawurze i innych mocodawcach wołyńskich rzezi?

Nie jest to film godny polecenia szkołom bez odpowiedniego wprowadzenia

historycznego (ciekawą ofertę mają niektóre wydawnictwa dotyczące lekcji o rzeziach na Wołyń w 1943 roku). Na film mogą (specjalnie piszę „mogą” a nie „powinny”) iść klasy najstarsze, najbardziej odpowiedzialne. Bo *Wołyń* trzeba obejrzeć. Żeby nie zapomnieć...

Maciej Samolej

bestialstwem, zwyrodnieniem humanistycznych postaw. Hitlerowcy zabijali ludzi planowo, jak najwięcej. Komuniści sowieccy zabijali na chybił trafił, często po pijanemu. Ale to, co robili Ukraińcy spod znaku OUN/UPA – to już nie było zabijanie, lecz mordowanie. Mordowanie z wyrachowanym okrucieństwem, aby zadać jak najwięcej bólu. Zagrożeni byli nawet oprawcy – jest w filmie scena odrabiania Polakom głów toporem, które to odrabianie jest czymś

Powiedz mi, to zapomnę. Naucz mnie, to może zapamiętam. Zaangażuj mnie, to się nauczę.

Tytułowe słowa Benjamina Franklina wpisują się w koncepcję pracy szkoły ukierunkowanej na rozwój uczniów, którzy byłiby aktywni, czyli inicjowali i realizowali działania na rzecz własnego rozwoju. Niemniej, by tak się stało, nauczyciel i szkoła musi to uczniom umożliwić. Jak można to zrobić?

Skąd pomysły?

Zaobserwowaliśmy, że od kilku lat do naszej szkoły napływają uczniowie, którzy po ukończeniu gimnazjum nie kierują się do liceów, ale próbują swoich sił w technikach. Pytaliśmy ich, czym się interesują, jaki zawód chcieliby wykonywać, kim chcieliby być i dlaczego. Dziewczęta najczęściej mówiły, że pragną zostać kosmetyczkami, fryzjerkami, stylistkami mody, modelkami. Ich wypowiedzi zainspirowały nas do opracowania planu zajęć dodatkowych, na których uczniowie zdobywaliby podstawowe umiejętności z kosmetyki, fryzjerstwa, projektowania odzieży i modelingu.

Co poznają uczniowie?

Nie ukrywamy, że jako gimnazjum nie mamy w szkole odpowiedniego zaplecza, które pozwoliłoby na samodzielne poprowadzenie wszystkich zajęć odpowiadających przedstawionej problematyce, dlatego podjęliśmy współpracę z Łódzką Szkołą Mody-Kosmetyki-Fryzjerstwa *Anagra* z ul. Łanowej oraz Zespołem Szkół Przemysłu Mody z ul. Naruszewicza, czyli szkołami, które zajmują się wizażem, kosmetyką i modą na co dzień.

Podczas spotkań nauczyciele *Anagry* omawiali, jak należy dbać o skórę, włosy, jakie i jak stosować kosmetyki, jak dobrać fryzurę do swej urody. Gimnazjaliści projektowali na modelach makijaże, a następnie omawialiśmy ich propozycje - dobór kolorów, kształtów, stosowność do urody modela. Poza tym moi podopieczni stali się przez chwilę modelami i uczniowie *Anagry* wykonywali im pod okiem instruktora makijaże i fryzury. Dzięki takim zajęciom wszyscy uczyli się fachu fryzjera i kosmetyczki. Natomiast dla młodych projektantów mody nauczyciele ZSPM przygotowywali warsztaty, na których uczniowie projektowali własne kolekcje. Na przykład na jednym z zajęć uczniowie dostali wiele tkanin i w grupach upinali na manekinach wymyślone przez nich stylizacje. Poza tym gimnazjaliści poznali branżę modelingu - uczyli się chodzić po wybiegu dla modelek i pozować przed obiektywem fotografa.

W co angażują się uczniowie?

Uczniom podobają się zajęcia, na których poznają nie tylko tajniki konkretnego fachu, ale także siebie – swoje predyspozycje, talenty i uczą się współpracy w grupie, a wtedy inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz

własnego rozwoju oraz angażują w nie inne osoby. Przykładem mogą być uczniowie klasy 2B, którzy ustalili, że na Dzień Projektów Edukacyjnych przygotowują pokaz mody strojów zaprojektowanych i przygotowanych przez siebie, dlatego podzielili się na kilka grup zadaniowych, które miały opracować tematy: *Jak zostać projektantem mody?*, *Jak zostać projektantem biżuterii?*, *Jak zostać modelką?*, *Jak przygotować i poprowadzić pokaz mody?*

Uczniowie przygotowali projekty strojów do kilku kolekcji, np. *Liście inspirują*, *Geometrycznie*, *Na co dzień*, *Cztery pory roku*, a także stworzyli kolekcję unikalnych strojów zrobionych z nietypowych materiałów, czyli z balonów, folii, worków na śmieci i folii aluminiowej, butelek, gazet. Poza tym zaprojektowali i wykonali nakrycia głowy oraz biżuterię – kolczyki, wisiory, bransolety. Ponadto zorganizowali w szkole casting dla modelek i wybrali spośród uczennic naszej szkoły takie dziewczęta, które zechciały prezentować przygotowane przez uczniów stroje. Uczniowie musieli więc najpierw się dowiedzieć, jakie warunki trzeba spełnić, by zostać profesjonalną modelką, uczyli się chodzić, jak to czynią na wybiegu modelki, a następnie przeszkolili wybrane kandydatki. Na koniec dziewczęcy opracowały układ choreograficzny pokazu. Oczywiście wszystkie modelki biorą udział w pokazie zostały stosownie umalowane i uczesane przez realizujące projekt uczennice. Chłopcy byli odpowiedzialni za techniczne przygotowanie pokazu - ustawili w sali gimnastycznej wybieg dla modelek i krzeselka dla widzów oraz przygotowali podkład muzyczny do pokazu.

Zrealizowany projekt edukacyjny uczniów klasy 2B zyskał pozytywną recenzję obserwatorów - nauczycieli, rodziców i uczniów pozostałych klas, a co najważniejsze sprawił niezwykłą satysfakcję jego autorom. Dlatego też zaprojektowane przez uczniów stroje i wykonaną biżuterię prezentujemy podczas ważnych w szkole imprez środowiskowych.

Zdaniem szkół partnerskich

– Zrealizowane przez uczniów klasy 2B projekty edukacyjne dowodzą, że młodzież chętnie angażuje się w coś, co sprawia jej przy-

jemność, pozwala rozwijać pasję, a jednocześnie jest praktyczne – uważa Tomasz Twardowski, dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 37. – Zapewne te projekty by nie powstały, gdyby wcześniej uczniowie nie obcowali z przedstawicielami szkół zawodowych i nie pozyskali informacji dotyczących różnorodnych zawodów. Dzięki zajęciom praktycznym, w których brali udział, poznali siebie, swoje umiejętności i zaczęli rozumieć, że szkoły zawodowe nie powinny być postrzegane jako szkoły drugiego wyboru, przecież to w nich młodzi mogą zdobyć atrakcyjny, dobrze płatny i potrzebny na rynku pracy zawód.

– Pomysł realizowania w gimnazjach zajęć tematycznych przygotowujących do zawodu to strzał w dziesiątkę. To krok w kierunku kształcenia praktycznego, a nie tylko teoretycznego – potwierdza Marcin Urbański, wicedyrektor Łódzkiej Szkoły Mody Kosmetyki Fryzjerstwa *Anagra*. – Prowadzenie dla gimnazjalistów warsztatów zawodowych jest nie tylko ważne, ale i konieczne, by młody człowiek mógł zastanowić się nad swoją przyszłością i świadomie podjąć decyzję dotyczącą wyboru zawodu, który być może będzie wykonywał wiele lat. Poza tym organizując warsztaty dla gimnazjalistów, prezentujemy ofertę szkoły, praktycznie pokazujemy, że dostosowujemy kształcenie zawodowe do aktualnych potrzeb rynku pracy. Zależy nam na stałym realizowaniu celów obchodzonego nie tak dawno Roku Szkoły Zawodowców.

– Technik Przemysłu Mody może zostać konstruktorem odzieży, stylistą, projektantem mody, technikiem czy organizatorem pokazów mody. To naprawdę tylko nieliczne z możliwości, jakie daje ten ciekawy, ale trudny zawód, który wymaga od osoby nim zainteresowanej wszechstronnych predyspozycji, kreatywności i zdolności manualnych. Dobrze, że już w gimnazjach, szkołach podstawowych, a nawet przedszkolach przybliży się uczniom tajniki przemysłu mody. To najlepszy czas na przygotowywanie ich do zawodu, gdyż dzieci są ciekawe świata, lubią zbierać nowe doświadczenia, odkrywają swoje talenty i zaczynają się zastanawiać, kim chcą być w przyszłości – twierdzi Halina Włodarczyk, dyrektor ZSPM. – Jestem przekonana, że bezpośredni kontakt i współpraca z przedstawicielami konkretnego fachu ułatwi uczniom dokonanie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, a potem zawodu. Mam nadzieję, że kilkoro uczniów PG37 zainteresowanych projektowaniem odzieży i modelingiem zasili szereg mojej szkoły.

Magdalena Kryger
PG nr 37

Współpraca PG nr 26 w Łodzi z KIIT World School z New Delhi

GENERATION GLOBAL

W Publicznym Gimnazjum nr 26 im. Miłokaja Reja w Łodzi od marca 2015 roku odbywają się wideokonferencje Generation Global – fundacji Tony Blaira. Dotychczas miało miejsce 16 spotkań online, w których nasi uczniowie rozmawiali z rówieśnikami ze szkół z Indii, USA, Indonezji, Izraela, Egiptu, Wielkiej Brytanii oraz Ukrainy.

Ideą Generation Global jest przygotowanie młodego pokolenia do funkcjonowania w globalnym społeczeństwie, w duchu poszanowania różnorodnych kultur i religii. Uczniowie uczą się sztuki mądrego dialogu. Wyrażają swoje opinie i uczucia, słuchają strony przeciwnej, mają obowiązek nawiązania do wysłuchanych wypowiedzi poprzez zadawanie pytań. Wideokonferencje odbywają się na platformie Vido, a nad ich przebiegiem oraz jakością dźwięku i obrazu czuwa zewnętrzny zespół techniczny z fundacji. Nagrania ze spotkań są udostępniane szkołom wraz ze szczegółowym raportem od prowadzącego. Tematy do dyskusji można wybierać spośród dostępnych online modułów tematycznych: podstawy dialogu; wiara, wartości i społeczeństwo; prawa człowieka; sztuka ekspresji; wolność słowa; trudny dialog – rozumienie ekstremizmu; bogactwo, bieda, dobroczynność; ekologia.

Zaproszenie do dialogu poprzez wideokonferencje otrzymaliśmy od KIIT World School z New Delhi. Już wcześniej, dzięki kontaktom, które umożliwiła platforma e-Twinning, mogliśmy współpracować z nauczycielami tej szkoły. Wspólnie zrealizowaliśmy wewnętrzny projekt dotyczący ekologii. Uczniowie przygotowali prezentacje multimedialne i plakaty, na których prezentowali swoje pomysły na ekologiczne życie: oszczędzanie wody, sortowanie śmieci, wtórne wykorzystywanie surowców itp.

Wkrótce nasza współpraca wyszła poza przestrzeń wirtualną i przetrwała się w niezwykle partnerstwo. Pani Sangeeta Bhatia, dyrektor KIIT World School w New Delhi odwiedziła w lipcu 2016 roku Łódź, spotkała się z uczniami i nauczycielami Publicznego Gimnazjum nr 26. Rozmawialiśmy o systemach edukacji różnicach i podobieństwach pracy, a przede wszystkim o tym, jak możemy rozwinąć naszą współpracę. Otrzymaaliśmy zaproszenie do przyjazdu w styczniu do New Delhi.

Aby dobrze przygotować się do wyjazdu, zaczęliśmy szukać szczegółowych informacji dotyczących edukacji w Indiach. Dowiedzieliśmy się m.in., że od 2010 roku edukacja w Indiach jest obowiązkowa i bezpłatna (dla dzieci w wieku 6-14 lat). Szkoły publiczne niestety mają słabą infrastrukturę, a jakoś nauczania pozostawia wiele do życzenia. Równolegle istnieje ogromna sieć szkół prywatnych, ofe-

rujących nowoczesne standardy nauczania. Na przykład w Delhi jest 5798 szkół z czego 50% to szkoły prywatne. Czesne wynosi od 20 tys. rupii (to jest około 1400 zł) do 5 mln. (około 350 tys. zł) rocznie.

Wysokość czesnego niekoniecznie oznacza wyższą jakość nauczania. Rodzice płacą za podręczniki i pozostałe wyposażenie ucznia. Mundurek szkolny jest obowiązkowy.

Dzień nauki rozpoczyna się apelem dla całej szkoły, który prowadzi każdorazowo inna klasa. W trakcie godzinowego spotkania uczniowie prezentują przygotowane wcześniej informacje związane z aktualnym świętem, problemem społecznym bądź naukowym. Potem następuje osiem godzinnych lekcji połączonych w bloki po dwie, z godziną przerwą na obiad. Poranne lekcje to przedmioty typu matematyka, język obcy, biologia, nauki społeczne. Natomiast po obiedzie odbywają się zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe.

Nauka języka angielskiego rozpoczyna się w wieku trzech lat. Jest to konieczne, ponieważ dalsza edukacja odbywa się po angielsku ze względu na olbrzymią ilość dialektów w Indiach. Początkowo dzieci poznają ten język poprzez zabawę, potem zaczynają go używać praktycznie, w trakcie innych lekcji do komunikacji z nauczycielem i kolegami. Oprócz angielskiego wykładany jest Hindu i Sanskryt.

Naszymi gospodarzami byli pani dyrektor KIIT World School, Sangeeta Bhatia oraz nauczyciele pracujący w zespole szkół, który obejmuje m.in.: KIIT Junior School- odpowiednik naszego przedszkola, Happy Hours School – szkoła podstawowa oraz KIIT World – szkoła średnia. Motto szkoły, które towarzyszyło nam podczas całego pobytu w Indiach, brzmi: „Jestem obietnicą, jestem możliwością”.

W czasie naszego 10-dniowego pobytu, starali się zaprezentować wszystko, z czego są dumni. Nie kryli również trudności i otwarcie opowiadali o wyzwaniach, jakie ich jeszcze czekają.

W czasie wizyty w KIIT World okazało się, że uczniowie od dłuższego czasu przygotowali się do spotkania z nami. Od początku roku szkolnego realizowali projekt związany z Polską: gromadzili wiadomości związane z historią, kulturą i tradycjami świątecznymi naszego kraju. Poznawali znanych ludzi – za-

równy ze świata nauki i kultury, jak również świętych i społeczników. Budowali makiety ciekawych miejsc (np. Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, mostu w Wieliczce, Starego Miasta we Wrocławiu) i przygotowywali rekwizyty niezbędne do prezentacji, np. kukłę Marzanny czy pisanki wielkanocne. Przygotowali również program artystyczny, w którym zaprezentowali fragmenty polskich tańców ludowych. Dziewczęta wystąpiły w specjalnie uszytych na tę okazję strojach. Po zaprezentowaniu efektów swojej pracy zadawali nam pytania, na które nie znaleźli odpowiedzi w Internecie.

Kiedy poszliśmy na lunch, czekała na nas kolejna niespodzianka. Uczniowie przygotowali tradycyjne dania indyjskie oraz... polskie. Mogliśmy spróbować indyjskiej wersji „polskiej” zupy pomidorowej, pulpetów i zapiekanki nazwanej – „zjedliśmy – przeżyliśmy”. Poczęstowano nas także sernikiem, który do złudzenia przypominał piernik.

Mieliśmy również możliwość obejrzenia lekcji m.in. matematyki, języka angielskiego, przyrody. W małych, przeszklonych salach nie było miejsca na biurko dla nauczyciela. Zauważyliśmy jedynie małe szafki na materiały, ale w każdej pracowni była tablica interaktywna. W niewielkich, ciasno ustawionych ławkach siedzieli uczniowie – ponad 30 osób, czasami prawie 40. Wszyscy wyjmowali z plecaków tylko te przedmioty, które były potrzebne w danej chwili. Po wykonaniu zadania chowali je i wyjmowali następnę.

Uczniowie zaskoczyli nas niezwykle zorganizowaniem podczas pracy w grupie i w czasie prezentowania efektów swojej pracy oraz swobodą pracy metodą projektu. Kiedy odwieźdaliśmy niektóre klasy, poproszono nas o pomoc w przygotowaniu prezentacji zadań. Uczniowie ujęli nas swoją otwartością, chęcią współpracy oraz pełną szacunku postawą w stosunku do dorosłych, a szczególnie – do nauczycieli.

Zaciekawiły nas także niekonwencjonalne metody pracy stosowane przez nauczycieli, szczególnie w czasie przeznaczonym na aktywności. Okazało się, że nie są to tylko zajęcia kojarzące się z lekcjami wychowania fizycznego, muzyką, plastyką czy sztuką. Obserwowałyśmy na przykład lekcję matematyki, podczas której uczniowie porównywali liczby uczestnicząc w zabawie z przeciąganiem liny. W innym ćwiczeniu (tym razem z piłką) musieli wykazać się nie tylko koordynacją ruchową, ale przede wszystkim umiejętnością szybkiego liczenia i logicznego myślenia.

Zaskoczyło nas natomiast to, że uczniowie nie zbierają się na zajęcia fizyczne. Uczestniczą w treningu karate, grze w piłkę koszykową czy wyścigi drużyn w mundurkach.

Niezwykłe było także spotkanie ze szkolnym rządem – parlamentem, który funkcjonuje w KIIT od roku szkolnego 2013/2014. Zamierzeniem założycieli tej struktury było przekazanie uczniom wiedzy o partiach politycznych i wyborach parlamentarnych. Pracując w parlamencie szkolnym, młodzież przygotowuje manifesty, kampanie wyborcze, poznaje zadania opozycji, uczy się respektować opinie innych oraz podejmować opinie demokratycznie. Nabywa także umiejętności występowania publicznie. Do parlamentu uczniowie wybierają marszałka, sekretarza, a do rządu premiera oraz 20 ministrów. Każde ze stanowisk ma też zastępcę. Ministrowie zajmują się na przykład: zdrowiem, planowaniem, bezpieczeństwem, sprawiedliwością, kulturą, sportem i innymi dziedzinami życia społecznego. I nie jest to działalność pozorna. Uczniowie podejmują wiele konkretnych zadań. Na przykład w rozmowie z nami, zajmująca się ochroną środowiska uczennica opowiedziała o swoich inicjatywach związanych z ograniczeniem emisji spalin do środowiska w związku z bardzo ważnym w Indiach świętem Diwali. Otóż, jako, że jest to święto światła, zapala się tego dnia miliony świeczek i latarni, co powoduje ogromne zanieczyszczenie powietrza. Szkolne Ministerstwo Ochrony Środowiska zachęcało do celebrowania Diwali z mniejszą o połowę ilością światła.

Szkolny rząd spotkałyśmy również w Dalimss Sunbeam World School w Varanasi. Byłyśmy tam z krótką wizytą w przerwie zwiedzania słynnych gath nad Gangesem. Dzięki temu spotkaniu nawiązałyśmy nowe kontakty, które (mamy nadzieję) wkrótce zaowocują nowymi telekonferencjami.

Nasza wizyta w Delhi jeszcze trwała, gdy Sangeeta Bhatia odbierała nagrodę – KIIT World School przyznano czwarte miejsce w rankingu „The Best of India”. Potwierdziło to nasze wcześniejsze spostrzeżenia. W trakcie zwiedzania szkoły zorientowałyśmy się, że nasi partnerzy to szkoła bardzo utytułowana, zdobywająca laury nie tylko w New Delhi, ale również w rankingach krajowych. Szczyci się zdolnymi i ambitnymi uczniami oraz kreatywnymi nauczycielami. Dlatego czujemy się zaszczytzeni, że możemy zaliczać się do grona zaprzyjaźnionych szkół.

*Agnieszka Duda
Agnieszka Szeliga*

Projekt: Wysokie kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy

OKIEM OPTYKA

Bardzo się cieszę, że jako przedsiębiorca, optometrysta i optyk okularowy mogłam być częścią projektu: „Wysokie kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”, ponieważ jestem głęboko przekonana, że współpraca między praktykującymi specjalistami a szkolnictwem zawodowym jest niezwykle ważna.

Zawód optyka okularowego jest zawodem wymagającym, specjalistycznym i odpowiedzialnym. Ponad 80% informacji, które docierają do człowieka z otoczenia jest rejestrowanych za pomocą wzroku. A zatem wzrok determinuje niemal całe nasze życie – pracę zawodową i czas wolny. Czyli w praktyce jakość widzenia przekłada się na jakość życia. Jeżeli układ wzrokowy nie pracuje prawidłowo, mogą pojawiać się bóle głowy, zmęczenie oczu, zamglone widzenie czy nawet dwojenie. Takie dolegliwości w istotnym stopniu obniżają efektywność naszej pracy, utrudniają realizację zainteresowań itd., czyli w praktyce obniżają jakość naszego życia, która w dzisiejszych czasach jest dla nas przecież tak bardzo ważna. Kiedy więc okazuje się, że rozwiązaniem mogą być okulary korekcyjne, idziemy do optyka, ale oczekujemy profesjonalnej pomocy.

Dlatego tak ważne jest, aby w salonach optycznych pracowały osoby bardzo dobrze wykształcone i świadome odpowiedzialności, z którą wiąże się ten zawód. Tymczasem zdarza się, że w niektórych optykach, gdzie ważniejsza jest ilość sprzedanych okularów, niż ich jakość, sprzedają czy wykonaniem okularów zajmują się osoby niemające przygotowania zawodowego, a tylko przyuczone do wykonywania tej pracy np. na dwutygodniowym kursie. Tymczasem do sprzedaży czy wykonania okularów nie wystarczy znajomość produktów z katalogu – soczewek okularowych i opraw, ale trzeba wiedzieć, jak te elementy połączone w całość mają być ustawione przed okiem pacjenta i w jaki sposób będą wpływały na jego widzenie. Należy podkreślić, że okulary korekcyjne to nie jest towar podany z półki, jak w księgarni czy w sklepie spożywczym, ale wyrób medyczny. Wykonanie okularów dla pacjenta wiąże się z ogromną odpowiedzialnością za jego jakość życia, pracy czy bezpieczeństwo na ulicy. Stąd kluczowe jest, aby optycy podejmujący pracę mieli solidne przygotowanie zawodowe i dlatego też sposób i jakość kształcenia przyszłych optyków jest tak ważna. Z kolei wysoka

jakość kształcenia może być zapewniona tylko dzięki dobrze przygotowanej, wykwalifikowanej kadrze nauczycielskiej.

Kolejnym ważnym elementem jest współpraca szkoły z praktykującymi specjalistami. Optyka jest dziedziną bardzo dynamiczną i w wysokim stopniu związaną z nowoczesnymi technologiami. Soczewki okularowe stosowane w korekcji różnych problemów wzrokowych są coraz bardziej specjalistyczne, indywidualne, wręcz spersonalizowane. Powierzchnie optyczne tych soczewek są w procesie produkcji projektowane cyfrowo, punkt po punkcie, aby zapewniały jak najlepsze odwzorowanie obrazu. Wykonanie przez optyka okularów z takimi soczewkami wymaga od niego dokonania wielu specjalistycznych pomiarów układu wzrokowego pacjenta i niezwyklej dokładności. Z kolei najlepszym miejscem, w którym zarówno uczniowie, jak i ich nauczyciele mogą poznać takie najnowsze technologie, nowoczesne materiały opraw czy soczewek okularowych, innowacyjne podejście do korekcji okularowej, a także doświadczyć w praktyce, jakie są możliwości i realia pracy optyka okularowego są właśnie takie specjalistyczne praktyki, jak ta, którą sama prowadzę. W mojej praktyce najważniejszy jest pacjent, jego problemy wzrokowe i jego potrzeby, a cała dostępna w optyce technologia ma się przekładać na jakość widzenia i jakość życia pacjenta. Dla mnie ta praca jest pasją, a pracuję w tym zawodzie już kilkanaście lat i bardzo się cieszę, że w ramach projektu mogłam podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem z nauczycielami, którzy wykształcą kolejne pokolenia specjalistów – optyków. Mam nadzieję, że współpraca między szkolnictwem zawodowym a specjalistycznymi praktykami w optyce będzie kontynuowana, ponieważ uważam, że jest to najlepsza droga, aby w sposób pełny przygotować młodych ludzi do pracy w zawodzie, który wybrali.

dr n. med. Marta Uzdrowska,

dr n. med. Marta Uzdrowska,

Prowadzi salon optyczny
i gabinet optometryczny
OPTOKLINIKA MARTA UZDROWSKA
przy ul. Gdańskiej 91/93 w Łodzi.
www.optoklinika.pl
gabinet@optoklinika.pl

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego prowadzi systematyczny monitoring rynku pracy w Łodzi i województwie łódzkim dla potrzeb edukacji lokalnej i regionalnej, dostarczając tym samym aktualnych informacji o zachodzących oraz prognozowanych zmianach przede wszystkim w odniesieniu do potrzeb kadrowych pracodawców, zwłaszcza oczekiwań kwalifikacyjno-zawodowych. Prowadzony monitoring dotyczy zarówno strony podażowej, jak i popytowej rynku pracy. Wypracowany kompleksowy monitoring rynku pracy i jego otoczenia stanowi wsparcie dla kształcenia zawodowego i programowania pożądanych w obszarze edukacji zmian.

Monitorowanie rynku pracy pozwala pozyskać szereg cennych informacji na temat sytuacji i zmian na rynku pracy, aktualnych i prognozowanych potrzeb kadrowych firm i oczekiwań pracodawców co do kompetencji przyszłych pracowników, informacji na temat losów zawodowych absolwentów, jak również wartościowych ocen wielu podmiotów pojawiających się na rynku pracy (szczególnie pracodawców i absolwentów). To właśnie monitorowanie rynku pracy staje się współcześnie coraz pilniejszym zadaniem, gdyż umożliwia dostosowywanie podaży pracy (zwłaszcza kwalifikacji osób młodych, rozpoczynających dopiero karierę zawodową) do zapotrzebowania pracodawców na regionalnym rynku pracy.

W okresie swojej ośmioletniej działalności Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji opublikowało około czterdziestu raportów końcowych z prowadzonych prac analityczno-badawczych w ramach serii wydawniczej „ANALIZY I BADA-NIA”. Opracowania są adresowane do dyrektorów i nauczycieli wdrażających zmiany w szkolnym systemie kształcenia,

jak również do przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych, instytucji rynku pracy i edukacji oraz doradców zawodowych, przedsiębiorców i programistów kształcenia zawodowego.

Raporty przedstawiają wyniki tych prac analityczno-badawczych, które są ważne z punktu widzenia podejmowanych w obszarze edukacji (szkolnej jak i ustawicznej) decyzji istotnych dla wdrażania koniecznych ZMIAN. Na szczególną uwagę zasługują następujące prowadzone przez Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji projekty:

- Badanie popytu na pracę i ustalanie zapotrzebowania na oczekiwane przez pracodawców kompetencje oraz kwalifikacje pracowników
- Badanie w rzemiośle (popyt na pracę, osiąganie kwalifikacji zawodowych)
- Analiza internetowych ofert pracy zamieszczonych w portalu *Pracuj.pl*
- Potrzeby kadrowe pracodawców i prognozy zatrudnienia w wybranych obszarach działalności gospodarczej województwa łódzkiego
- Badanie rynku pracy w zakresie organizacji współpracy szkół zawodowych z pracodawcami w regionie łódzkim
- Badanie losów absolwentów szkół zawodowych, jako badanie efektywności zewnętrznej kształcenia
- Badanie dotyczące sukcesów zawodowych kobiet na rynku pracy, szczególnie uwarunkowania i determinanty awansu zawodowego kobiet oraz bariery i stimulatory tego awansu.

Obserwatorium jest jednostką, która prowadzi swoją działalność w sposób stały i realizuje badania cyklicznie, przy jednoczesnym zachowaniu tych samych stosowanych rozwiązań metodologicznych. Zapewniona jest więc ciągłość badań. Obserwatorium nie zleca także badań jednostkom badawczym zewnętrznym, a jedynie część badań realizuje w partnerstwie

z lokalnymi instytucjami bądź urzędami. Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ma własną wypracowaną metodologię i narzędzia badawcze służące realizacji wyżej wymienionych badań.

Istotą działania Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji jest współpraca w obszarze monitorowania różnych segmentów rynku pracy na bazie podpisanych długoterminowych porozumień z partnerami społecznymi (różne urzędy i instytucje rynku pracy – w tym przedstawiciele przedsiębiorców, edukacji i nauki). Przy Obserwatorium działa *Sieć Współpracy Partnerskiej*, którą tworzy łącznie kilkanaście podmiotów. Liderem Sieci jest Obserwatorium działające w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Podjęta współpraca ma przede wszystkim wspomagać budowanie sprzężeń zwrotnych w układzie EDUKACJA ZAWODOWA (szkoła) a RYNEK PRACY (pracodawca), czyli wspomagać integrację dwóch wzajemnie ze sobą powiązanych dziedzin życia. Takie szerokie spojrzenie na problemy związane z budowaniem sprzężeń zwrotnych może dostarczyć wielu wymiernych korzyści dla poszczególnych środowisk oraz samorządów.

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji to jednostka działająca na rzecz edukacji lokalnej (i w edukacji), która wspiera dostosowanie edukacji do ciągle zmieniających się warunków i umożliwia szybkie reagowanie na potrzeby rynku pracy.

Elżbieta Ciepucha
**Kierownik Obserwatorium Rynku
Pracy dla Edukacji**

Strona internetowa Obserwatorium:
www.orpde.wckp.lodz.pl

Seminarium „Przemysł włókienniczy i odzieżowy w regionie łódzkim wczoraj i dziś a potrzeby rynku pracy”

Seminarium, które odbyło się 11 kwietnia bieżącego roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego było poświęcone prezentacji wyników projektu badawczego pn. „Przemysł włókienniczo-odzieżowy w regionie łódzkim wczoraj i dziś a potrzeby rynku pracy”. Głównym celem badania, którego realizacja zakończyła się w 2016 roku była analiza zapotrzebowania regionalnego rynku pracy na zawody włókiennicze i odzieżowe oraz diagnoza szkolnictwa zawodowego na potrzeby ww. branż.

Współorganizatorami seminarium byli partnerzy projektu badawczego: Urząd Statystyczny w Łodzi, Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody LEWIATAN i Instytut Badań nad Przedsiębiorczością i Rozwojem Ekonomicznym EEDRI przy Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.

O randze wydarzenia świadczą przyznane mu patronaty honorowe: Prezydent Miasta Łodzi, Łódzkiego Kuratora Oświaty, Marszałka Województwa Łódzkiego i Stowarzyszenia Włókienników Polskich.

Patronat medialny zapewniły: Telewizja Polska S.A. Oddział w Łodzi, Radio Łódź, Dziennik Łódzki oraz czasopisma: Miesięcznik Kierowniczej Kadry Oświatowej „Dyrektor Szkoły” i „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji”. Na spotkaniu obecna była również ekipa telewizyjna TV Toya.

W spotkaniu uczestniczyło ponad czterdzieści osób: przedsiębiorców, przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych, organizacji i stowarzyszeń branżowych, instytucji rynku pracy i edukacji oraz samorządów.

Agenda seminarium składała się z dwóch części – prezentacyjnej i dyskusyjnej. Po powitaniu gości przez wicedyrektor LCDNiKP Teresę Dąbrowską głos zabrała Anna Jaesche, kierownik Łódzkiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Łodzi przedstawiając charakterystykę branży włókienniczej i odzieżowej oraz szkolnictwa zawodowego kształcącego na ich potrzeby w świetle danych statystyki publicznej.

Prezentacji najważniejszych wyników przeprowadzonych badań oraz płynących z nich wniosków dokonała Dorota Cierniak-Dymarczyk reprezentująca zespół badawczy Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. W swojej wypowiedzi skupiła się na takich aspektach jak:

- potrzeby kadrowe pracodawców z branży włókienniczo – odzieżowej,
- ocena jakości kształcenia w szkołach zawodowych z perspektywy pracodawców

i uczniów szkół zawodowych,

- plany edukacyjno – zawodowe uczniów szkół o profilu włókienniczo – odzieżowym,
- stan i formy współpracy przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi o profilu włókienniczym i odzieżowym.

Emocje, jakie towarzyszyły długiej dyskusji, która rozwinęła się w drugiej części seminarium świadczą, iż poruszony został bardzo istotny dla regionu temat. Jak wynika z badań ORPde zarówno włókiennictwo, jak i odzieżownictwo w województwie łódzkim znów, po długich latach recesji intensywnie się rozwijają i stanowią ważną gałąź gospodarki regionu. Zostało to potwierdzone głosami obecnych na spotkaniu przedsiębiorców. Bardzo poważnym zagrożeniem dla obydwu sektorów jest jednakże starzenie się kadr i brak nowych

kandydatów do pracy. Potrzeby kadrowe przedsiębiorstw są niewspółmierne do ilości absolwentów opuszczających szkoły zawodowe. Dyskusja nad tym, dlaczego tak nagle jest zainteresowanie młodych ludzi kształceniem w zawodach włókienniczych i odzieżowych oraz co robić, aby to zmienić była jednym z głównych wątków toczonych rozmów.

Przyczyn, dla których tylko 1% absolwentów szkół zawodowych w województwie łódzkim stanowią osoby posiadające kwalifikacje włókiennicze i odzieżowe upatrywano głównie w braku społecznej świadomości tego, jak wygląda współczesny przemysł włókienniczy

i odzieżowy i jakie jest jego miejsce w gospodarce regionu i kraju, niedostatecznej promocji branży, często zbyt niskim poziomie kształcenia oraz zaniedbanej infrastrukturze szkół zawodowych, a także niewystarczającej uwadze i wsparciu ze strony władz. Jak podkreślano, trudną sytuację sektora pogarsza duże rozdrobnienie zakładów produkcyjnych, co stanowi poważną barierę w podejmowaniu jakichkolwiek inicjatyw. Wśród priorytetowych działań, które należy podjąć, aby zmienić opisany stan rzeczy dyskutujący wymienili:

1. Konsolidację wszystkich interesariuszy w celu wypracowania i wdrażania rozwiązań systemowych zapewniających dalszy rozwój włókiennictwa i odzieżownictwa w regionie.

2. Powołanie moderatora (instytucji, zespołu lub osoby), który reprezentować będzie silnie rozdrobnione branże włókienniczą i odzieżową w kontaktach z władzami, szkolnictwem, instytucjami rynku pracy.

3. Zwiększenie naboru do szkół kształcących w zawodach włókienniczych i odzieżowych poprzez, m.in.:

3.1 upowszechnianie wiedzy o współczesnym przemyśle odzieżowym i włókienniczym: zawodach, nowych technologiach, warunkach pracy, rynku pracy, ścieżkach kariery, oczekiwaniach i ofercie pracodawców zarówno wśród uczniów i ich rodziców, jak i doradców zawodowych,

3.2 wypracowanie skutecznych kanałów komunikacji z uczniami i ich rodzicami,

3.3 zmiany wizerunku szkół uwzględniające wymogi nowoczesności, m.in. modyfikacja nazw zawodów i nazw szkół,

3.4 aktualizacja programów nauczania i dostosowanie ich do wymagań współczesnego przemysłu włókienniczego i odzieżowego, (w tym likwidacja sztucznych podziałów w ramach kierunku kształcenia, np. technik włókiennik – technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych),

3.5 poprawa efektywności współpracy szkół z przedsiębiorcami.

Padło wiele propozycji, ale temat nie został jeszcze wyczerpany. W dalszą debatę na temat przyszłości włókiennictwa i odzieżownictwa w naszym regionie oraz wypracowanie skutecznych rozwiązań łączących szkoły zawodowe z przedsiębiorstwami tego sektora z pewnością włączy się LCDNiKP i jego Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji.

Dorota Cierniak-Dymarczyk

Edukacja ekonomiczna i prawna – działania doradców metodycznych ds. przedsiębiorczości i edukacji ekonomicznej

Działania podejmowane przez doradców metodycznych ds. edukacji ekonomicznej i przedsiębiorczości Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w zakresie edukacji ekonomicznej i prawnej dotyczą dwóch obszarów. Po pierwsze są elementem kształtowania postaw przedsiębiorczych uczniów wszystkich typów szkół zgodnie z Zaleceniami Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, w których wśród koniecznej wiedzy w ramach kompetencji kluczowej innowacyjność i przedsiębiorczość są między innymi:

- zdolność identyfikowania zagadnień stanowiących kontekst pracy i życia ludzi, takich jak ogólne rozumienie zasad działania gospodarki, a także szanse i wyzwania stojące przed pracodawcami i organizacjami,

- świadomość zagadnień etycznych związanych z przedsiębiorstwami oraz tego, w jaki sposób mogą one wywoływać pozytywne zmiany, np. poprzez sprawiedliwy handel lub przedsięwzięcia społeczne.

Po drugie działania doradców są kierowane do nauczycieli i uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących ekonomiczne kierunki kształcenia oraz tych, w których w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych wdrażane są elementy edukacji ekonomicznej i prawnej.

1. Działania kierowane do nauczycieli i uczniów szkół podstawowych.

Doradcy metodyczni ds. przedsiębiorczości i edukacji ekonomicznej od 5 lat są współorganizatorami konkursu dla uczniów klas III szkół podstawowych „I TY możesz zostać małym przedsiębiorcą” w Szkole Podstawowej nr 143 w Łodzi. ŁCDNiKP jest partnerem tego konkursu i zapewnia opiekę metodyczną i merytoryczną. W ramach przygotowań organizowane są konsultacje grupowe i indywidualne poświęcone wykorzystaniu metody projektów w pracy z uczniami Koła Młodego Konsumenta, którzy uczestniczą w organizacji konkursu oraz konsultacje indywidualne nakierowane na opracowanie zadań konkursowych we współpracy z IKEA Łódź partnerem i sponsorem konkursu. Tematyka konkursu dotyczy elementów edukacji ekonomicznej najmłodszych, w tym gospodarowania własnym budżetem, praw konsumenta oraz podstaw działalności gospodarczej w oparciu o wybraną literaturę dziecięcą np. Dzieci z Bullerbyn, Bankructwo Małego Dżeka.

W roku szkolnym 2015/16 zorganizowano pierwszą edycję projektu „Akademia Przedsiębiorczego Dzieciaka – konkurs i warsztaty dla uczniów kl. IV-VI szkół podstawowych” realizowanego z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej. Uczniowie w ramach konkursu przygotowali prace plastyczne „Moja pasja – moja przyszłość – mój własny biznes” oraz mini-biznesplan przedsięwzięć szkolnych. Nauczyciele i uczniowie uczestniczyli w 2-dniowych warsztatach wyjazdowych w Spale. Efekty projektu były prezentowane podczas konferencji podsumowującej działania oraz 3 wystaw prac konkursowych zorganizowanych w szkołach podstawowych. W tym roku doradcy metodyczni ponownie złożyli do Narodowego Banku Polskiego wniosek o dofinansowanie projektu.

2. Działania kierowane do uczniów i nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

Od 14 lat doradcy metodyczni ds. przedsiębiorczości i edukacji ekonomicznej prowadzą zajęcia Akademii Liderów Kariery dla uczniów gimnazjów

i szkół ponadgimnazjalnych - liderów Szkolnego Ośrodka Kariery, podczas których uczestnicy wykonują projekty edukacyjne związane z funkcjonowaniem rynku pracy, uczą się organizacji współpracy w grupie i sztuki prezentacji. W ramach współpracy z Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji podczas zajęć prezentowana jest aktualna sytuacja na łódzkim rynku pracy. Doradcy metodyczni współpracują również z nauczycielami – opiekunami SZOK w formie konsultacji indywidualnych i grupowych, wspierając działania podejmowane przez Szkolne Ośrodki Kariery na terenie szkół.

3. Działania kierowane do nauczycieli i uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Od pięciu lat organizowane są cykliczne spotkania młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z przedsiębiorcami i menedżerami w ramach Akademii Młodego Przedsiębiorcy. Podczas zajęć młodzież poznaje tajniki prowadzenia działalności gospodarczej „z pierwszej ręki”, zadaje pytania oraz bierze udział w zajęciach warsztatowych oraz w ciekawych dyskusjach. Tematyka spotkań to między innymi: „Jak zostać menedżerem?”, „Jak założyć małą firmę – praktyczne porady przedsiębiorcy”, „Jak zaistnieć w biznesie i przetrwać?”, „Samodzielnie prowadzę biznes – jak pasję przekuć w sukces?”. Zajęcia AMP odbywają się w siedzibach przedsiębiorców lub w instytucjach wspierających biznes np. w Łódzkiej Izbie Przemysłowo – Handlowej.

W ramach wspierania nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym, doradcy metodyczni organizują co roku i przygotowują merytorycznie Turniej Wiedzy Ekonomicznej. W Turnieju biorą udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego (każdego roku ok. 90 osób). W tym roku szkolnym doradcy metodyczni wystąpili ponownie o dofinansowanie XII Turnieju Wiedzy Ekonomicznej przez Narodowy Bank Polski w ramach programu edukacji ekonomicznej.

Doradca metodyczny ds. przedsiębiorczości prowadzi dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych edukacyjne zajęcia pozaszkolne dotyczące programowania i obsługi kas fiskalnych. Są to kursy, zajęcia specjalizujące oraz modelowe zajęcia otwarte, których tematyka obejmuje: podstawy prawne stosowania w handlu i usługach kas fiskalnych, programowanie kas fiskalnych, sprzedaż towarów i usług z zaprogramowaną i wprowadzoną ręcznie ceną, raporty fiskalne i niefiskalne – współpraca z Ośrodkiem Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

4. Działania kierowane do nauczycieli i uczniów wszystkich typów szkół

W ramach prowadzonej od wielu lat współpracy z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów w Łodzi organizowane są spotkania warsztatowe oraz konferencje dla nauczycieli wszystkich typów szkół w zakresie edukacji konsumenckiej. Ostatnie poświęcone były zmianom w prawie konsumenckim pt. „Uczeń – świadomy konsument”.

Od czterech lat organizowany jest konkurs dla nauczycieli „Lider procesu kształtowania postaw przedsiębiorczych”, którego celem jest promowanie dobrych praktyk w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych uczniów. Jednym z obszarów, w którym nauczyciele prezentują ciekawe, innowacyjne zajęcia lub przedsięwzięcia jest edukacja ekonomiczna. Nagrodzeni nauczyciele podejmowali między innymi tematykę edukacji ekonomicznej w szkole podstawowej (Konkurs „I Ty możesz zostać małym przedsiębiorcą”), organizacji zajęć z uczniem

zdolnym (przygotowanie do konkursów o tematyce ekonomicznej uczniów szkół ponadgimnazjalnych), zasad prowadzenia i rozwoju biznesu w Łodzi (gra ekonomiczna Łódzka Szkoła Biznesu, przygotowana przez nauczycieli gimnazjum, którzy uczestniczyli w warsztatach prezentujących grę ekonomiczną Chłopska Szkoła Biznesu opracowaną w Małopolskim Ośrodku Kultury).

Doradcy metodyczni od 14 lat organizują Konkurs na Najlepszego Szkolnego Ośrodka Kariery, podczas którego zgłoszone do konkursu szkoły prezentują najciekawsze działania SZOK. Konkurs ma na celu przygotowanie młodego człowieka do aktywnego udziału w życiu gospodarczym, aktywnego i umiejętnego poruszania się na rynku pracy, a także poznanie zasad funkcjonowania lokalnej gospodarki. Zaprezentowane działania to między innymi: „Zakładamy działalność gospodarczą”, „Dokąd idę czyli trudne wybory gimnazjalistów”, „Szkolne potyczki z przedsiębiorczości”, „Giełda pasji i przedsiębiorczości”. Ocenie podlegają wybrane przedsięwzięcia Szkolnego Ośrodka Kariery zorientowane na wspieranie kariery uczniów, innowacyjność podejmowanych działań, zaangażowanie uczniów w przedsięwzięcie oraz włączenie do pracy w Szkolnym Ośrodku Kariery nauczycieli szkoły. W ramach przygotowania do konkursu organizowane są konsultacje grupowe i indywidualne, a następnie doradcy metodyczni obserwują prowadzone przez SZOK działania.

Doradcy metodyczni współpracują z nauczycielami członkami zespołów zadaniowych i innowacyjnych: Zespół Zadaniowy ds. Wojewódzkiego Konkursu na Najlepszego Szkolnego Ośrodka Kariery, Zespół Innowacyjny ds. Edukacji Prawnej i Ekonomicznej, Zespół Innowacyjny ds. Kształtowania Postaw Przedsiębiorczych, Zespół Innowacyjny ds. Rozwijania Postaw Przedsiębiorczych Uczniów Szkół Podstawowych. W ramach zespołów organizowane są spotkania zespołów metodycznych, konsultacje grupowe, konsultacje indywidualne oraz promowane ciekawe rozwiązania w obszarze edukacji ekonomicznej, prawnej oraz przedsiębiorczości. Nauczyciele uczestniczą między innymi w konsultacjach grupowych, indywidualnych i spotkaniach zespołów metodycznych nt. modyfikacji programów nauczania, wykorzystania metod aktywizujących w przygotowaniu uczniów do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, konstruowania scenariuszy zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących i oceniania kształtującego.

Dobre praktyki w zakresie edukacji ekonomicznej, prawnej i przedsiębiorczości realizowane przez nauczycieli łódzkich szkół promowane są poprzez artykuły w czasopiśmie „Dobre Praktyki” oraz w innych publikacjach ŁCDNiKP.

Doradcy metodyczni organizują i prowadzą modelowe zajęcia edukacyjne, które są okazją do prezentacji ciekawych rozwiązań merytorycznych i metodycznych. Współpracują z wieloma szkołami i na zaproszenie nauczycieli obserwują zajęcia edukacyjne.

Doradcy metodyczni sprawują stałą opiekę nad szkołami macierzystymi ZSP nr 3 i ZSETH, w których prowadzone jest kształcenie w zawodach z obszaru edukacji ekonomicznej, prawnej oraz w zakresie usług: technik logistyk, technik ekonomista, technik obsługi turystycznej, technik hotelarstwa, technik eksploatacji portów i terminali.

*Agnieszka Mikina
Maria Wajner*

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi

Druga edycja „Dnia Zawodowca”

Organizacja Dnia Zawodowca w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi powoli staje się tradycją. Mimo, że przygotowany i przeprowadzony został 7 lutego 2017 r. dopiero po raz drugi, tak jak w poprzednim roku cieszył się ogromnym zainteresowaniem, zarówno ze strony uczniów szkoły, jak i zaproszonych gości. Ciekawy i obszerny program obchodów skierowany został do uczniów kształcących się we wszystkich czerech zawodach: technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej i technik eksploatacji portów i terminali. Organizatorzy – nauczyciele kształcenia zawodowego – zadbali także o ciekawe zajęcia dla zaproszonych gimnazjalistów.

Obchody Dnia Zawodowca rozpoczęła konferencja podsumowująca projekt ERA-SMUS+ „W poszukiwaniu doświadczeń zawodowych na krańcach Europy”, w ramach którego uczniowie kształcący się w zawodach technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej oprócz szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, mieli także możliwość odbywania staży zawodowych w Portugalii. Szczególnie ważnym momentem było wręczenie młodzieży uczestniczącej w projekcie certyfikatów oraz dokumentów Europass-Mobilność, potwierdzających odbycie europejskiej ścieżki kształcenia. Wręczenia dokonali dyrektor szkoły oraz zaproszeni goście. Elementem podsumowującym konferencję było wykonanie przez jedną z uczestniczek piosenki w języku portugalskim, która przywołała wspomnienia o czasie spędzonym zagranicą.

W ramach promocji zawodów zorganizowano siedem stoisk zawodowych:

- w zawodzie technik hotelarstwa przygotowane zostały trzy stoiska. Na pierwszym z nich można było zobaczyć artystyczne układanie ręczników, na drugim pokaz synchronicznego serwowania posiłków, na trzecim uczniowie i zaproszeni goście mogli spróbować swoich sił w quizie wiedzy na temat *savior vivre*,

- w zawodzie technik obsługi turystycznej zainscenizowany został Punkt Informacji Turystycznej, gdzie możliwe było zapoznanie się ze specyfiką pracy informatora turystycznego, obejrzenie publikacji promocyjno-reklamowych, profesjonalnych punktów IT, a także

branżowych publikacji zawodowych,

- w zawodzie technik eksploatacji portów i terminali przygotowane zostały dwa stoiska. Pierwsze logistyczno-transportowe, na którym prezentowane były środki transportu, można było także wziąć udział w quizie oraz grach i zabawach o tematyce transportowej. Na drugim stoisku zainscenizowana została odprawa pasażera na lotnisku z wykorzystaniem profesjonalnego sprzętu niezbędnego w procedurze check-in, zaprezentowano także stroje pracowników lotniska oraz modele samolotów pasażerskich.

- w zawodzie technik ekonomista przedstawione zostały wybrane zagadnienia ekonomiczne, zaś zaproszeni goście mogli sprawdzić swoje umiejętności w zakresie mikro i makroekonomii, biorąc udział w quizie oraz licznych grach.

Niezwykle ciekawym elementem odchodów Dnia Zawodowca był pokaz mody branżowej, podczas którego zaproszeni goście mogli zobaczyć, jak profesjonalnie należy wyglądać na stanowiskach pracy w poszczególnych zawodach.

Dzień Zawodowca, to doskonała okazja do zaprezentowania specyfiki poszczególnych zawodów zaproszonym gimnazjalistom, nie tylko poprzez ich promowanie na stoiskach. Specjalnie dla nich zostały przygotowane gry i zabawy dydaktyczne pt. „Turystyczny tor przeszkód”, składające się m.in. z układania puzzli turystycznych, sudoku z atrakcjami Polski, „pakowania walizki” z figur geometrycznych. Dzięki zorganizowanej przez uczniów klasy IV kształcących się w zawodzie technik obsługi turystycznej prezentacji, dotyczącej pracy przewodnika turystycznego oraz referenta biura podróży, chętni i odważni gimnazjaliści mogli spróbować wcielić się w rolę przewodnika turystycznego.

Dzień Zawodowca w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich to także liczne spotkania i prelekcje z przedstawicielami wszystkich branż.

Dla uczniów kształcących się w zawodzie technik ekonomista odbyły się prelekcje prowadzone przez przedstawicieli Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi poświęcone planowaniu usługi turystycznej z uwzględnieniem kosztorysu świadczeń. Uczniowie mieli okazję poszerzyć wiedzę i umiejętności z zakresu podstawowych zja-

wisk ekonomicznych, rzadkości dóbr i kosztu alternatywnego.

- Uczniowie kształcący się w zawodzie technik obsługi turystycznej uczestniczyli w spotkaniu z Dyrektorem Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Łódzkiego – Zbigniewem Frączykiem, który zapoznał uczniów ze specyfiką działalności ROT. Natomiast Elżbieta Pędziwiatr – miejski przewodnik turystyczny – zaprezentowała walory turystyczne wybranych obiektów na Cmentarzu Starym w Łodzi, zwracając przy tym szczególną uwagę na akcję ratowania najcenniejszego obiektu tej zabytkowej nekropolii – Kaplicy K. Scheiblera.

- Kształcący się w zawodzie technik hotelarstwa uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w trzech spotkaniach. Michał Jarosz – kierownik recepcji w hotelu DoubleTree by Hilton Łódź przedstawił zagadnienia dotyczące trudnych aspektów obsługi gości hotelowych. Paweł Killman – kierownik restauracji i barów tego hotelu zapoznał uczniów z zagadnieniami związanymi z pracą gastronomii hotelowej. Natomiast Anna Matuszyńska – kierownik zespołu informatorów turystycznych Centrum Informacji Turystycznej w Łodzi zaprezentowała, w jaki sposób oraz jakich informacji turystycznych należy udzielać w obiekcie hotelarskim.

- Agnieszka Kurek – zawodowy pilot z Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta w Łodzi spotkała się z uczniami kształcącymi się w zawodzie technik eksploatacji portów i terminali, prezentując im specyfikę swojej pracy. Wprowadziła uczniów w arkanę sztuki obsługi samolotu, personelu pokładowego, zasad bezpieczeństwa na pokładzie oraz trudnej pracy z ludźmi. Swoją wiedzę i zaangażowaniem w rodzaj wykonywanej pracy wzbudziła podziw i zachęciła młodych ludzi do realizowania własnych marzeń i nie rezygnowania z nich pomimo niepowodzeń.

Elementem łączącym w sobie wiedzę i umiejętności wszystkich branż był multimedialny quiz interdyscyplinarny. Przedstawiciele klas mogli zmierzyć się ze sobą, odpowiadając na pytania ze swojej dziedziny oraz z obszarów, w których kształcą się szkolni koledzy. Niezwykłym zaskoczeniem dla wszystkich było zwycięstwo klasy I, kształcącej się w zawodzie technik eksploatacji portów i terminali.

Dzień Zawodowca był wielkim dniem dla całej społeczności Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich. Mamy nadzieję, że przyszłoroczna edycja przyniesie również dużo atrakcji i wzbogaci uczestników o nowe doświadczenia, umiejętności oraz wiedzę.

Aneta Gołębiowska
Maria Wajner

Felieton z cyklu **A W BUDZIE POD PSEM...**

Grunt to nie stać w miejscu

Zawsze ciekawiło mnie to, dlaczego psy jakoś tak nie lubią utartych szlaków. Często się „włóczą”, znikają na całe dni. Moja psina też lubi się włóczyć (zawsze nasze spacerują trwają przynajmniej trzydzieści minut). A to się jeża na wpół zdechłego wygrzebie, a to podsuszonego, na wpół pożartego przez mrówki dzięcioła. Czasem też śmietniki ją nęca – a właściwie zostawione tam resztki. Gdy nie ma w okolicy zbyt dużej sfory, spuszcza wtedy psa ze smyczy. I obserwuję tornado. Pies dwoi się i troi, jakby chciał być w dziesięciu miejscach na raz. Oczywiście nie robię tego na placu zabaw pełnym dzieci, tylko rano, w parku, gdy jeszcze szaro. I pies czuje się dobrze i ja później z wybieganym psem też czuję się nienajgorzej.

Nauczyciele w wielu wypadkach zachowują się jednak jak te psy na uwięzi. Niektórzy najchętniej nosiliby nie jeden, tylko nawet ze trzy kagańce na twarzy: takie mają miny zawzięte, srogie. Zgorzkniałe i żalodne. Niestety. Problem w tym jeszcze większy, że o ile psa kępuje smycz i ręka właściciela, o tyle nauczyciela nie kępuje tak naprawdę nic. No pewnikiem regulaminy, kodeksy itp. Ale też bez przesady. Nikt nie broni nauczycielowi zdjąć smyczy, kagańca i wyjść do ludzi. Naprzeciwko ich oczekiwaniom. W Lublinie coś takiego robi pani Izabela Kasperek. Smycz zrzuciła już dawno z karku i teraz hasa sobie wygodnie i śmiało po Internecie, a konkretnie po serwisie youtube. Pani Izabela prowadzi bowiem coś na kształt „internetowych lekcji”. Nie korzysta bynajmniej z całego wozu transmisyjnego, nie wydaje gór pieniędzy na reklamy. Za pomocą kamery, którą

można kupić w każdym sklepie typu Media Markt (wcale nie za całą pensję!), kilku mikrofonów oraz głowy pełnej pomysłów, owa pomysłowa polonistka (pani Izabela uczy polskiego w VI LO im. Hugona Kołłątaja w Lublinie) zaczęła od 2013 roku nagrywać piętnasto-dwudziesto minutowe filmiki. Występuje w nich głównie sama i opowiada. A to o podmiocie lirycznym, a to o komizmie postaci w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego, a to o świecie przedstawionym w Prusowej *Lalce*. Taka lekcja polskiego w pigułce. Z początku miało to być pomysł dla jej uczniów. Z czasem filmy i cały kanał pani Izabeli na youtube „Wiedza z Wami” stał się popularny w całej Polsce. W ostatnich miesiącach najwięcej wejść miały filmy z serii: „Jak zdać maturę z polskiego na 100%”, „czego nie robić na pisemnej maturze” itp. Oczywiście pomysłowa polonistka mogła sobie najpierw spiętrzyć górę problemów, wyciągnąć wszystkie za i przeciw (z przewagą tych przeciw), bać się tego, co powiedzą koleżanki polonistki, pani dyrektor, kadrowa, księgowa, panowie konserwatorzy, szatniarki czy nawet intendent zaopatrujący szkolny sklepik w przywrócone polskiej szkole bułki drożdżowe... Mogła to zrobić i powiedzieć sobie: „a co mi tam, mam już dziesięć przykazań, na stażu na mianowanie nauczyli mnie jedenastego: nie wychylać się, co się będę narażać”.

Tymczasem pani Izabela Kasperek idzie z duchem czasów. Sama spuściła się ze smyczy. Nie jest to broń Boże uchybiające jej czci porównanie, tylko głęboki respekt dla pomysłowości polonistki. Sama zdjęła sobie kagańiec, sama wyszła do ludzi,

sama zorganizowała sobie wirtualną przestrzeń, w której – uderzmy się w piersi wszyscy – ileż to razy i przesiadujemy, oglądając jakieś bzdurne kawałki o polityce, ploteczkach, durne filmiki o tym, jak jakiś małałat w programie *Mam talent* chciał być nowym Herostratesem. Ów Greczyn, przed naszą erą zażywający grzesznego żywota wiedział już, czym jest sława. A że był tylko prostym szewcem z Efezu, niemającym szans na wybicie się, postanowił uczynić coś dla potomnych, coś co przyniesie mu pamięci po wieki wieków. Poszedł zatem do Biblioteki Aleksandryjskiej, a że zapewne czytać nie potrafił, więc po prostu ją podpalili. Poszło z dymem wiele dzieł. Herostrates przeszedł do historii jako podpalacz słynniejszej biblioteki czasów starożytnych. Nawet skamandryta Lechoń poświęcił mu jeden ze swoich wierszy. Współcześni Herostratesi robią jeszcze większe głupstwa. W wyżej wspomnianych programach wbijają sobie gwoździe w nos, zdejmują majtki i machają... no właśnie machają, tresują zółwie do wyścigów czy kładą się w wannie wypełnionej karaluchami. A wszystko za marnych kilka sekund „sławy”. Zaś my, szary ludek, na smyczy i w kagańcu, zachwycamy się, ubaw mamy po pachy... Dzięki Bogu są takie osoby w oświacie jak Izabela Kasperek, polonistka z Lublina, które wciąż z onej smyczy się zrywają. Szukają nowych dróg. Bo pozbycie się smyczy i kagańca to grunt. Kto nie wierzy, niech sobie kupi psa i poobserwuje psie zachowania.

Maciej Samolej

Mini obrabiarki CNC sterowane z komputera PC.

Charakteryzują się modułową konstrukcją -

z tych samych elementów możemy złożyć tokarkę, frezarkę pionową czy poziomą max do 4 osi.

Dołączone oprogramowanie sterujące pozwalające na sterowanie w G-kodach.

Język programowania zbliżony do uproszczonego Fanuc-a.

Przygotowane postprocesory z systemu MTS oraz EdgeCAM.

Niewielkie wymiary maszyny i moc napędów pozwolą na bezpieczne wprowadzenie użytkownika w świat obrabiarek CNC.

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK

**LIDER KSZTAŁCENIA
PRAKTYCZNEGO**

**UCZELNIA
O ZASIĘGU
OGÓLNOPOLSKIM**

Jedna z siedmiu
uczelni w Polsce
z tytułem **AKADEMII**
- **3** doktoryzowania

Studia po polsku i po angielsku

18 tys.
studentów

50 tys.
absolwentów

**NAJCZĘŚCIEJ
WYBIERANA**

uczelnia niepubliczna
w Polsce wg MNiSW

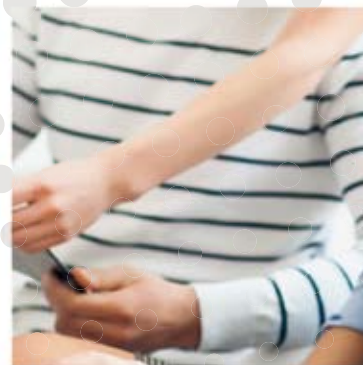
ŚCISŁA CZOŁÓWKA RANKINGÓW!

Certyfikat „Uczelnia Liderów”
oraz „Dobra Uczelnia - Dobra Praca”
Międzynarodowa akredytacja NEASC

**OSTATNIE DNI
REKRUTACJI !**

**CLARK UNIVERSITY
- AMERYKAŃSKI
DYPLOM MASTER**

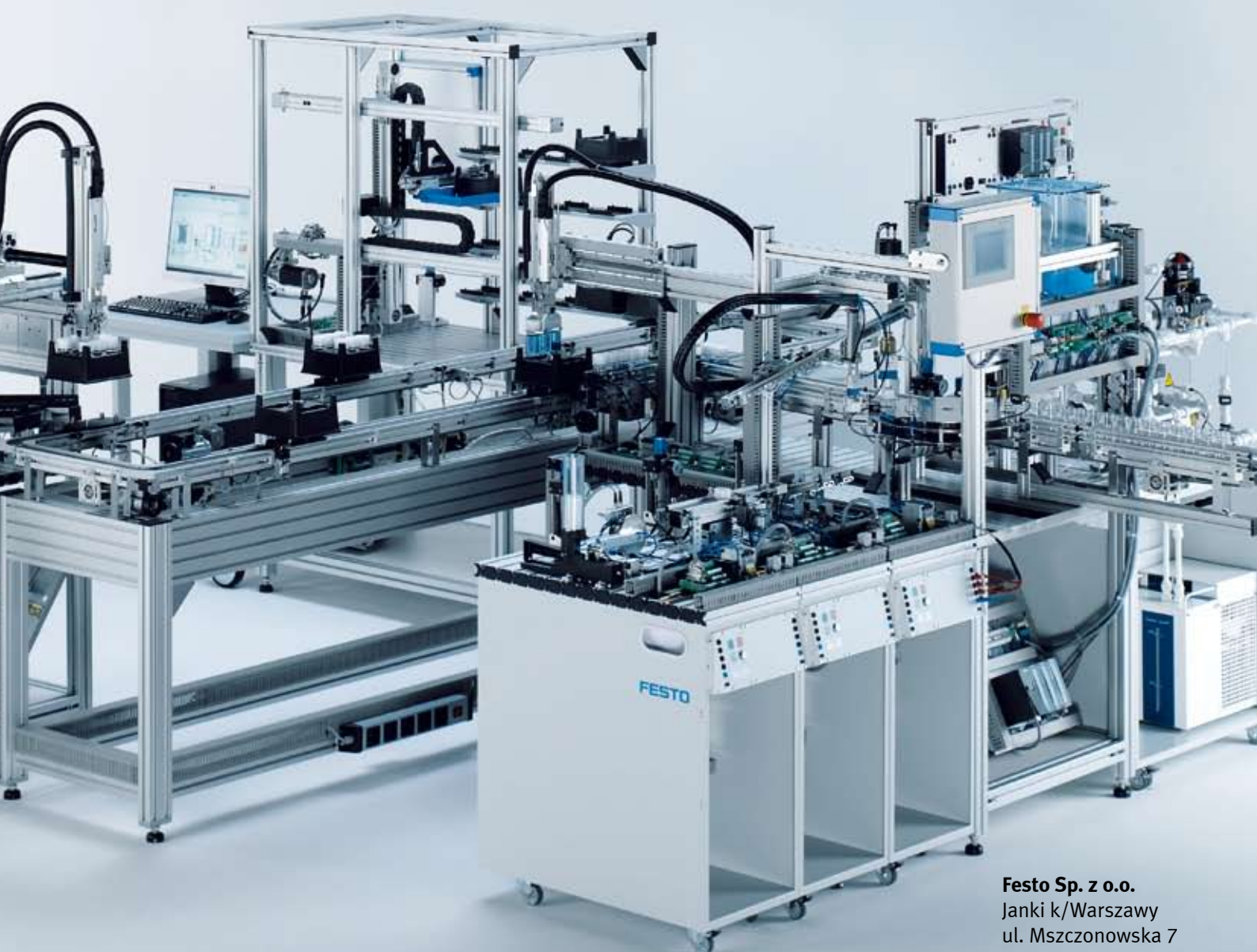

Warszawa, Łódź, Kraków

www.san.edu.pl

Fabryka AFB jako przykład multidyscyplinarnej platformy szkoleniowej

FESTO

Festo Sp. z o.o.
Janki k/Warszawy
ul. Mszczonowska 7
05-090 Raszyn
Tel. +48 22 711 41 01
Fax +48 22 711 41 05
didactic_poland@festo.com
www.festo.pl